APR 18 1955
MAY - 3 1955
Statement about ownership of "Latvija"

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the Daugavas Vanagi. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone — EM 8-0792. Cable Address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 102-15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A. Tel.: Virgina 9-7778.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA
SATURDAY, APRIL 16, 1955

LATVIJA
AMERIKA

29./360. n-rs. SESTDIEN, 1955. GADA 16. APRĪLĪ 5. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — apgāds Daugavas Vanagi. Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — A. Zvēriņš, 102-15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A. Tel. — Virgina 9-7778. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājuma daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 colas telpu 1 slejā

KAO UN JAO KRĪT, LAI MAO DZĪVOTU

MAO SĀCIS TĪRĪT ĶĪNAS KOMPARTIJU

Slimība, kas piemeklē visas komūnistu diktatūras, lai kur tās arī tirannizētu sev pakļautos miljonus, beidzot ir aplipinājusi arī komūnistu Ķīnu. Pekingas valdībā sākusās tīrīšanas! Pēdējo piecu gadu laikā, kamēr Ķīnas cietzemē valda komūnisti, Rietumiem nav bijis gandrīz nekādu iespēju iepazīties ar Pekingas valdības iekšējo mašīneriju. Bija zināms tik daudz, ka komūnistu Ķīnā, tāpat kā Padomju Savienībā, augstākie valdības ierēdņi vienlaicīgi ir arī atbildīgākos amatos komūnistu partijā. Bet pretēji Padomju Savienībai, kur šad un tad tiek pacelts slepenības plīvurs, lai nosvinētu bēres kādam tautas dusmu varā nonākušajam nodevējam vai grēkāzim, Pekingā līdz šim valdīja pilnīgs klusums. Vienīgi pēdējo nedēļu laikā sāka pienākt ziņas, ka arī komūnistu Ķīnas valdībā viss nav tā, kā tas plānā paredzēts. Varēja saprast, ka straujāk augošie zari tiek zāģēti nost, lai tie neiedomātos aizsegt jau dzeltēt sākušo galotni, līdz kuŗai nevienam no jaunajiem censoņiem vēl līdz šim nav izdevies uzrāpties.

Pagājušā nedēļā tīrīšanas Pekingā apliecināja arī komūnistu Ķīnas valdība, oficiāli paziņojot, ka nežēlastībā krituši divi augstāki valdības ierēdņi. Valdības ziņojuma laikā viens no ierēdņiem jau bija paguvis šķirties no dzīves pašnāvības ceļā, kamēr otra aiziešana tagad, droši vien, smagi spiež Pekingas valdības sirdsapziņu. Septiņiem citiem mazākiem gariņiem tika izteikts smags rājiens disciplinārā soda veidā.

KAO KANGS LABDARĪJIS PAŠNĀVĪBU

Ķīnas komūnistu partijas sēdes laikā tika paziņoti arī abu galveno nozieDznieku vārdi. Viens no viņiem, Kao Kangs, savā dzīves laikā bija Mandžūrijas gubernātors, vicepriekšsēdis Pekingas valdībā un valsts plānošanas komisijas vadītājs. Partijas izdotais komūnikē paskaidro, ka Kao Kangs izdarījis pašnāvību, saņemot komūnistu partijas brīdinājumu, kas izteikts jau pirms viena gada. (Pat komūnistu Ķīnā ir skeptiķi, kas pašnāvības versiju uzskata par sliktu joku). Par vainīgu atrasts arī Jao Šu Ši, citkārt Austrumķīnas gubernātors, centrālkomitejas loceklis un komūnistu partijas organizēšanas vadītājs. Pekingas valdība paskaidro, ka abi vainīgie nodibinājuši komūnistu partijai opozicijas partiju, kas savā aplamā domāšanā gatavojusies gāzt Maocetunga politbiroju.

Rietumos tomēr valda pārliecība, ka īstie tīrīšanas iemesli meklējami citur, iespējams, ka radušās domstarpības Ķīnas saimnieciskā politikā. Partijas konferences laikā tika mainīti komūnistu Ķīnas līdzšinējie industrializācijas plāni, kuŗu sagatavošanā Kao un Jao vārdi atrodas pašā augšā. Sekojot Padomju Savienībā tik populāram un visās niansēs šiki izstrādātam grēkāžu tīrīšanas šablonam, Kao un Jao tika atzīti par vainīgiem chaotiskā industrializācijas plāna izveidošanā, kas esot radījis vispārēju neapmierinātību un liekas grūtības komūnistu Ķīnas strādnieku un zemnieku aprindās.

Bet arī bez šāda ārēja izskaidrojuma tīrīšanām ir daudz dziļākas saknes, kas sniedzas līdz iekšējām ciņām Pekingas valdības un Ķīnas komūnistu partijas aprindās, kur notieks nepārtraukta rīvēšanās, nespējot izšķirties, kas īsti būtu sirgstošā Mao Ce Tunga likumīgais mantinieks. Galvenie troņa pretendenti pašreiz ir Liošaoči, Ķīnas komūnistu partijas ģenerālsekretārs un Čuenlajs, ministru prezidents un ārlietu ministrs. Lielajiem cīnoties, vidū iemaisīties nejaušī gadījās Kao kungam, kas, pirmajam gājienam beidzoties, arī izrādījās vienīgais cietušais. Lio un Čuenlajs vēl joprojām ir ciņas spara pilni, tā kā pēc Āzijas un Afrikas konferences beigām var sagaidīt ciņu turpināšanos, līdz ar to arī jaunas tīrīšanas. Vienīgas, kas pašreiz liekas nepieejams un nenogāžams, ir pats Maocetungs.

Jau 1928. gadā Maocetungs atkāpās no dogmatiskās marksistu teorijas, ka revolūciju var balstīt vienīgi uz pilsētās dzīvojošiem strādniekiem, un sāka nodarboties ar militārās kustības popularizēšanu un izveidošanu Ķīnas zemnieku aprindās. Kao Kangs toreiz bija Mao tuvākais līdzstrādnieks un pašaizliedzīgākais sekotājs, kamēr pārējie tagad augstās vietās esošie Ķīnas komūnisti ar Čuenlaju priekšgalā, bija noteikti pret šādas jaunas doktorinas radīšanu un īstenošanu. Čuenlajs un kompanija turpināja sekot Marksa pēdās, koncentrējot savu darbību pilsētās, inscenēdami streikus un iefiltrēdami savu komūnisma mācību pilsētu strādnieku aprindās. Rezultātā Marksa revolūcijas teorija izrādījās nekam nederīga, kamēr Maocetunga jaunā doktorina ar zemnieku palīdzību ieguva Ķīnu komūnistiem.

Kad „lauku" komūnisti nāca pie varas un kā uzvarētāji sāka atgriezties pilsētās, notika vairāki mēģinājumi viltot Ķīnas revolūcijas vēsturi tā, lai uzvaru varētu balstīt uz Marksa mācības pamatiem. Ne par velti pašreizējās Ķīnas komūnistu galotņu nesaskaņas tiek ieskaitītas kā ciņa marksisma komūnistu un „lauku" komūnistu starpā. Lai kādi būtu šīs ciņas rezultāti, Maocetunga dzīves laikā nekādas pārmaiņas nētiek gaidītas. Toties pēc Mao nāves var rēķināties ar tagad apslēpto komūnistu ambiciju plūdiem, kas Liošaoči uzvaras gadījumā var beigties ar jauna kaŗa sākšanos, kamēr, uzvarot piesardzīgākam un diplomātiski gudrākām Čuenlajam, sagaidāms pašreizējā sarunu laikmeta pagarinājums. Kamēr Lio domā tikai par komūnistu Ķīnas varas izplatīšanu, nerēķinoties, ar kādiem līdzekļiem tas tiek panākts, Čuenlajs kopā ar vairākiem komūnistu Ķīnas armijas ģenerāļiem pieder pie to piesardzīgo grupas, kam par visu vairāk ir bail no varbūtējā kaŗa ar Sav. Valstīm.

ATKLĀTS SERUMS PARALĪTISKĀS BĒRNU TRIEKAS APKAROŠANAI

Pitsburgas universitātes medicīniskā laborātorijā Dr. Jonasam Salkam izdevies izgatavot serumu paralitiskās bērnu triekas apkarošanai.

Pēc vairāku gadu nepārtrauktiem izmēģinājumiem Pitsburgas universitātes medicīniskās laborātorijas vadītājs Dr. Jonass Salks var lepni ziņot, ka atrasts serums, kas ar laiku pilnīgi iznīdēs drausmīgo paralizi, kuŗa tik bieži sakropļo bērnu triekas upuŗus. Līdzšinējos izmēģinājumos pierādīts, ka jaunais serums aizkavē paralitisko bērnu trieku vismaz 80—90% gadījumos. Salka serums ir ķermenim nekaitīgs.

Medicīnā ir pazīstami trīs polio virusi — 1., 2. un 3., un katrs no šiem virusa tipiem var izraisīt paralitisko bērnu trieku. Salka serums tiek ražots no visiem trim virusa tipiem, kur virusu kaitīgā iedarbība tiek iznīcināta ar formaldehida palīdzību, atstājot pēdējiem vienīgi spējas veicināt imūnitāti iepotētā asinīs.

Anglijas pirmais ministrs Vinstons Čerčils, gadu nastas spiests, a tkāpās no amata. Viņa vietā stājies Antonijs Īdens, kas apņēmies iet sava politiskā skolotāja pēdās

RŪGTA VILŠANĀS

HATOJAMAS POLITISKIE PAMATI GRĪĻOJAS

Neseno Japānas vēlēšanu kampaņas laikā ministru prezidents Hatojama savas partijas politiku balstīja uz solījumiem tautai panākt attieksmju normalizēšanu ar komūnistiem — Padomju Savienību un komūnistu Ķīnu. Ar komūnistiem Hatojama bija paredzējis tirgoties, lai tādējādi palīdzētu nostabilizēt Japānas saimniecisko stāvokli.

Hatojama gribēja sadzīvot arī ar Sav. Valstīm, jo bez amerikāņu saimnieciskās palīdzības japāņu saimniecība vēl eksistēt nespēj. Lai saglabātu amerikāņu labvēlību, Hatojama solīja bruņoties. Tā konservātīvo un sociālistu partijām izpatikdams, Hatojama tika ievēlēts, jaunās valdības ministru prezidenta amatā un varēja sākt nodoties savu solījumu īstenošanai. Bet tas ir vieglāk apsolāms nekā izdarāms, un tagad, pēc sešām nedēļām jaunās Japānas valdības priekšgalā Hatojama sāk just savas politikas pamatus grīļojamies. Viņa partija ir tikai minoritāte, un viņam nākas arvienu grūtāk un grūtāk iegūt pārējo partiju atbalstu nepieciešamam vairākumam dažādu rezolūciju pieņemšanai.

Pagājušā nedēļā un pie tam vēl 48 stundu laikā Hatojamas vidus ceļa valdība saņēma divus nepatīkamus spērienus — vienu no Sav. Valstīm un otru no Padomju Savienības. Hatojama bija cerējis, ka Sav. Valstis samazinās daļu no japāņu maksājumiem Sav. Valstu karaspēka uzturēšanai Japānā (Sakarā ar 1952. gadā parakstīto savstarpējās palīdzības līgumu) un ka japāņi šo starpību varēs izlietot iedzīvotāju sociālās dzīves uzlabošanai. Cerības tomēr izrādījās pāragras. Sav. Valstis gan bija gatavas samazināt japāņu maksājumu daļu, bet tikai tad, ja starpība tiek izlietota Japānas armijas vajadzībām. Japānas valdība ar šādu amerikāņu nostāju negribēja samierināties un paziņoja, ka ārlietu ministrs Šigemitsu brauks uz Vašingtonu skaidroties. Ļoti vēsi, ļoti oficiāli un ļoti lakoniski pienāca Sav. Valstu ārlietu ministra Dallesa atbilde, ka viņam pašreiz neesot laika sarunām ar Šigemitsu un ka viņš varot vienīgi ieteikt vizīti atlikt uz kādu vēlāku datumu.

Pārsteigums no Maskavas pienāca sakarā ar attieksmju normalizēšanas jautājumu Japānas un komūnistu starpā. Padomju Savienība vēl līdz šim nav parakstījusi 1951. gada Japānas miera līgumu. Pirms Japānas vēlēšanām Pad. Savienība bija ar mieru sākt sarunas Pad. Savienības pārstāvja AN un Japānas neoficiālā novērotāja AN starpā Ņujorkā. Japānai likās ļoti svarīgi, ka sarunas paredzētas Ņujorkā, jo pēc viņas domām tas norādīja, ka ar laiku viņiem ir cerības tikt uzņemtiem Apvienotajās Nācijās (līdz šim Padomju Savienība tam ir vienmēr pretojusies). Bet pagājušā nedēļā Padomju Savienība savu nostāju mainīja, paziņojot, ka sarunām būtu jānotiek Tokio vai Maskavā, bet ne Ņujorkā. Šādām pēkšņām pārmaiņām netika minēti nekādi iemesli.

NOSITUŠIES KOMŪNISTU DELEGĀTI

Sakarā ar lidmašīnas katastrofu, kuŗā nogalināti 8 komūnistu Ķīnas delegāti ceļā uz Āziju — Āfrikas konferenci, ministru prezidents un ārlietu ministrs Čuenlajs atliek lidojumu uz Burmu.

Rangūnā, Burmā. — Komūnistu Ķīnas premjērs Čuenlajs atradis par drošāku paziņot Burmas ministru prezidentam, ka līdz turpmākam atliks savu paredzēto lidojumu uz Rangūnu. Čuenlajs bija paredzējis ceļot kādā Indijas gaisa satiksmes lidmašīnā, tās pašas sabiedrības lidmašīnā, kuŗai piederēja arī pirms pāris dienām jūrā avarējušais lidaparāts, kur tika nogalināti 8 komūnistu Ķīnas delegāti, kas atradās ceļā uz Āziju un Āfrikas konferenci Indonēzijā.

Pekingas radio nelaimes gadījumā vaino Ķīnas nacionālistu un amerikāņu sabotierus.

Komūnistu Ķīnas ministru prezidents pirms izlidošanas uz Indonēziju bija paredzējis ierasties Burmas galvaspilsētā, lai ceļu uz konferenci turpinātu ar Nēru u. c.

NELĪGT LĪGUMUS AR STARPTAUTISKIEM GANGSTEŖIEM

ASV bij. sūtnis Latvijā brīdina no 4 lielvalstu konferences

Amerikas bij. sūtnis Latvijā Arturs Bliss Lēns iesūtījis NYT rakstu, kuŗā brīdina ASV valdību no turpmākās piekāpšanās Maskavas priekšā projektētajā 4 lielvalstu konferencē. „Ja kāds līgst ar starptautiskiem gangsteŗiem, kas publiski pasludinājuši, ka viņu mērķis ir iznīcināt kapitālismu un it sevišķi ASV, kā mēs varam sagaidīt, lai tie respektē šo līgumu... Viņi jau ir pārkāpuši 45 līgumus. Latvijai, Lietuvai un Igaunijai bija neuzbrukšanas pakti ar Padomju Savienību. Bet rezultātā šīs valstis ir aprītas. Tagad mēs zinām, ko nozīmē padomju „goda" vārds. Neatkārtosim atkal to kļūdu, ko Rūzvelts pielaida Jaltā..." raksta autors.

PASAULES POLITISKO CIŅU LAUKOS

MASKAVĀ

Pēdējo mēnešu straujā notikumu attīstība Padomju Savienības valdības augšgalā vēl nebūt nav beigusies. Chruščevs, kas tiek ieskaitīts par Kremļa īsto diktātoru maršala Bulganina aizmugurē, vēl nav paguvis savu varu nostabilizēt. Lai cik fantastiski tas izklausītos kā nopietnāko Chruščeva sāncensi min nesen „no veļu valsts pārnākušo," agrāko Padomju Savienības premjēru Georgiju Maļenkovu!

Gandrīz gribētos domāt, ka Maļenkovs šai pasaulē operē ar vairākām dzīvībām. Pēc savas slavenās atkāpšanās runas Augstākās padomes sēdē Maļenkovs vēl joprojām ir spējis noturēties dzīvo starpā, un, kamēr Maļenkovs dzīvo, Chruščevs sevi par pilnīgu uzvarētāju nevar ieskatīt. Tagad, redzot Maļenkova ārkārtīgās dzīvot spējas, Rietumu diplomātu aprindās jau sāk izskanēt šaubas, vai Chruščevs vispār ir īstais Padomju Savienības diktātors, vai Maļenkovs īstenībā nav tas, kuŗa vārdā runā ministru prezidents māršals Bulganins?

Spriežot pēc Rietumu žurnālistu un diplomātu minējumiem Maskavā, Maļenkova dzīvības eleksīra formula ir ļoti vienkārša. Maļenkovs nav tikai spēkstaciju ministrs vien; viņš atrodas Padomju Savienības atomrūpniecības priekšgalā, un viņa pienākums ir nokert Sav. Valstu atomattīstību un Padomju Savienību nostādīt ar tām vienā līmenī. Maļenkova uzdevums ir vislielākā steigā ražot atombumbas un ūdeņražbumbas, gādāt, lai atomenerģiju varētu izlietot kā dzinējspēku padomju rūpniecībā. Maļenkovam ir jārok kanāļi, jāliek tundrai ziedēt un ar atomenerģijas palīdzību jāmaina upju gultnes. Tas pagaidām izklausās pēc pasakas. Ļoti var būt, ka uzdevums nav veicams, bet kamēr vien Maļenkovam tas būs uzticēts, viņš būs to ļoti dzīvo un viltīgo intrigantu starpā, kas, sagaidījis izdevīgu brīdi, mēģinās pašaut kāju Chruščeva ceļā, lai tad, uz nokritušā pakāpdamies, nostātos savam stāvoklim pienācīgajā pirmajā vietā.

SINGAPURĀ

Indonēzija lielā steigā gatavojas 29 nāciju Āzijas un Afrikas konferencei, kas paredzēta aprīļa vidū Bandungā. Piedalīties bij paredzējusi arī komūnistu Ķīna, bet tās delegācija, ceļā uz konferenci iegāzās jūrā, pabarojot ne sevišķi izvēlīgās haizivis. Čuenlajs, diemžēl, nokritušajā lidmašīnā tomēr neesot bijis. Komūnistu Ķīna lidmašīnas katastrofā vaino nacionālistu un amerikāņu sabotierus.

Visaktīvākais konferences dalībnieks, bez šaubām, ir Indijas ministru prezidents Nēru, kas ņemas šanas rāda, ka sociālistu partijas izredzes nākamās vispārējās vēlēšanās ir gaužām bēdīgas. Kā politiskie, tā saimnieciskie lietpratēji Anglijā mudina ministru prezidentu Īdenu nekavēties ar jauno vēlēšanu datumu paziņošanu, jo, pēc viņu domām, konservātīvie nekad nav bijuši drošāki uzvaras favorīti kā tieši pašreiz. Pretēji noskaņojumam, kas valdīja ministru prezidentiem mijoties, tagad tomēr var domāt, ka Īdens negribēs riskēt ar vēlēšanām jau agrā pavasarī un nogaidīs līdz rudenim. Tas gandrīz liekas ticamāk, jo vai gan citādi strādnieku partijas vadītājs Etlijs būtu devies savā runāšanas turnejā uz Kanadu.

VECAIS VINNIJS AIZGĀJIS

Vinstons Čerčils iezīmē veselu laikmetu Lielbritanijas politiskajā vēsturē

Dzimis 1874. gadā, kā slavena tēva dēls, jaunais Vinstons parādās atklātībā kā Morning Post korespondents Būru kaŗa laikā Dienvidāfrikā. Dzīve un ciņas karstajā Āfrikas saulē deva vielu divām pazīstamām grāmatām, kuŗas viņš publicēja 1898. un 1899. gadā. Ar šiem darbiem viņa vārds kluva pazīstams visā Anglijā un jau 1900. gadā, kā konservātīvo partijas biedru, Oldhamas vēlēšanu iecirkņa iedzīvotāji viņu ievēlēja parlamentā. J. Čemberlēna tarifu politikas dēļ jaunais Čerčils izstājās no konservātīvo partijas un pievienojās liberāļiem. Modernā liberālisma garā tad arī veidojās viņa dinamiskā karjēra. Nav darba, kuŗā Vinstons Čerčils nebūtu iešķirdzi pielicis savu roku. Viņš un Lloid Džordžs bija divi galvenie pīlāri, kas 1911. gadā izcīnīja parlamenta reformu, ierobežojot Lordu palātas varu. 1908. gadā viņš vadīja visas Anglijas tirdzniecību, tad iekšlietu ministriju, floti, kaŗa un gaisa spēku ministriju, koloniju ministriju, finances, Edinburgas universitāti utt.

Kā admirālitātes pirmais lords viņš glāba Angliju no katastrofas Pirmā pasaules kaŗa laikā. Čerčila iecelšana admirālitātes vadībā izbeidza gaŗu nesaskaņu pilnu periodu kaŗa ministrijas un flotes starpā, un viņa izveidotā Admirālitātes padome sagatavoja Anglijas floti ciņai ar Vāciju 1914. gadā. Par spīti Lloid Džordža un citu viņa kollēgu pretestībai viņš iedzīvināja plašu kaŗa flotes izveidošanas plānu jau divus gadus pirms Pirmā pasaules kaŗa. Un kad kaŗš sākās, jau pirmajās dienās angļu flote varēja sekmīgi bloķēt visu Vāciju piekrasti. Viņam piederēja arī izšķirīgais vārds flotes komandējošā sastāva izveidošanā, kas pilnīgi attaisnoja uz sevi liktās cerības kaujas apstākļos. Kaŗa beidzamajos gados, kad vācu zemūdenes gremdēja angļu kuģus tālu no Anglijas krastiem un kad Lielbritanijas noslēgšana no pasaules bija tikai laika jautājums, Čerčila smadzenēs dzima doma par apsargāto konvoju sistēmu, kuŗa novērsa zemūdeņu briesmas, atjaunojot produktu un kaŗa materiālu plūsmi no ārpasaules uz britu salām un uz kaujas laukiem Francijā.

Pēc 1924. gada Čerčils ir atkal konservātīvo partijas rindās un līdz 1929. gadam nepārtraukti vada Lielbritanijas finanču ministriju Baldvina kabinetā. No 1929. - 1932. gadam viņš ir Edinburgas universitātes lords — rektors.

1930-tos gados dažas Eiropas tautas atkal pastiprinātā tempā sāk kalt ieročus. Krize pēc krizes lielvalstu ārpolitikā iezīmēja jauna kaŗa tuvošanos. Italijas un Vācijas diktātoriskās valdības kaldina pasaules iekaŗošanas plānus. 1938. gadā iepriekšējām pievienojās Staļins ar savām āziātu masām. Čerčils bezbailīgi pacēla savu balsi pret Nevila Čemberlēna politiku, kuŗa bija raksturīga ar savu piekāpību Eiropas diktātoru prasību priekšā. Miermīlīgā angļu tauta tomēr neticēja kaŗa iespējām, un Čerčila politiskā ietekme samazinājās gandrīz līdz nullei. Šo periodu Čerčils skaisti attēlo savos memuāros, kas publicēti pēc Otrā pasaules kaŗa un norāda, kā viena vienīgā kaŗaļa vēstule viņam atkal atgriezusi drosmi un ciņas sparu. 1939. gadā Čerčila nepieciešamība kabinetā jau bija skaidri jūtama, un 3. septembrī, tūdaļ pēc kaŗa pasludināšanas, viņš jau ir atkal admirālitātes priekšgalā. Sakarā ar opozicijas pastiprināšanos Čemberlēna politikai Čerčila ietekme auga no dienas dienā kā kabinetā, tā arī parlamentā, un pēc ministru prezidenta nāves, bija skaidrs, ka neviens cits viņu nevar aizstāt, kā tikai Vinstons Čerčils. Un kad 1940. gada 10. maijā vācu militārās vienības soļoja Beļģijā un Holandē, Čerčils pieņēma ministru prezidenta posteni. Savā pirmajā runā parlamentā, Viņa Majestātes pirmais ministrs savai tautai teica smagus, bet ciņas spara pilnus vārdus: „Es nevaru jums solīt neko citu, kā tikai asinis, darbu, asaras un sviedrus."

Skatoties uz notikumiem cauri gadu desmitiem, jāsaka, ka Čerčila politika pamatvilcienos ir vienmēr bijusi pareiza. Viņa darbs ietaupīja daudz upuŗu valstij 1914. g. Viņa attieksmes pret komūnistu režīmu 1919. gadā ir jāapbrīno, katram, kas uz lietu skatās ar atvērtām acīm. Viņš bija viens no tiem, kas prasīja iznīcināt boļševiku režīmu, jo boļševisms priekš viņa nozīmēja chaosu, un kamēr chaoss valda kaut kur vienā pasaules daļā, briesmas draud visai cilvēcei. Tāpat viņa attieksmes pret Hitleru un Musolīni var novērtēt tikai pozitīvi. Politiskais kurss, enerģija un drosme, ar kādu vecais Vinnijs veda savu tautu cauri kritiskajiem kaŗa gadiem, ir vienreizēja Anglijas vēsturē. Tikai pēdējos gados, kad lielā gadu nasta bija sākusi spiest drukno augumu uz leju, viņa enerģija un jaunības dienu plašais tvēriens politikas laukos bija galīgi sarucis.

Beigās vēl jāpiezīmē, ka viņa darbs aptver ne tikai politiku vien. Viņa spalvai pieder daudzas gan tīri literāra, gan dokumentāriska satura grāmatas, kuŗas nākotnes vēsturnieki būs spiesti turēt savos plaukts. Bez tam viņš ir pazīstams kā orātors, gleznotājs, audzinātājs, žurnālists utt. Vārdu sakot, viņš ir persona, kas sava laika intellektuālā sfairā figurēja kā iespaidīgs spēks. Līdz ar to viņa darbības sekas pagaidām vēl nav iespējams novērtēt.

T. Puisāns

Lietuvieši ASV gatavojas vēlēšanām

ASV lietuvieši pirmoreiz ievēlēs savu centrālo organizāciju š. g. 1. maijā. Līdz šim lietuviešu politiskās dzīves vadītāja ASV bija Amerikas lietuviešu padome Čikāgā, kuŗu izveidoja 1941. g. četras politiskās partijas. Jaunie iecelotāji nebija apmierināti ar šīs padomes darbību, kādēļ lietuviešu aprindās nobrieda prasība izveidot vēlētu centrālo organizāciju — Lietuviešu tautas kopības padomi. Šī organizācija vairāk pievērsīsies ASV lietuviešu kultūras jautājumiem un lietuviskuma saglabāšanai, kamēr Amerikas lietuviešu padome vadīja politisko ciņu par Lietuvas atbrīvošanu.

Vēlēšanas organizē īpaša vēlēšanu komiteja ar mojsiņoru Balkunu priekšgalā. Vēlēšanas notiks pa iecirkņiem, pie kam balsi varēs nodot vai nu personiski, iemetot vēlēšanu zīmi urnā, vai arī iesūtot to pa pastu. Jāievēl 27 locekļi no uzstādītiem 92 kandidātiem. Kandidāti nav uzstādīti kā politisko partiju pārstāvji, bet kā individuālas personas.

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
> Archibīskaps T. GRINBERGS

ZUDUŠIE CILVĒKI

INGRIDA VĪKSNA

Laikam tomēr Vakareiropas kultūras cilvēka dvēseles pamatos, pretēji viltīgo austrumnieku un āziātu neškīstībai, guļ kāda dziļāka cilvēcība un godīgums, kas to visos laikos ir atšķīris no šķībacainajiem sugas brāļiem. Bija laiki, kad kaujās par savu svēto ticību izgāja bruņinieki ar krusta zīmi vairogā, un bija arī laiki, kad pretinieki, savas cīņas godīgumu un cēlumu pasvītrodami, pirms divkaujas apmainījās pistolēm un zobeniem, lai neviens nedomātu, ka kāds asmens varētu būt svaidīts nekrietnām, nāvējošām indēm. Jo godam krist vai godam uzvarēt no laika gala ir bijis īsta vīra lepnums; šo cēlo domu vēl pēclaikā jaunajiem īpaši centās ieaudzināt viena otra eiropejiskā gara jaunatnes un akadēmiskā organizācija, kuŗu vārdā tik labprāt arī šodien grib runāt pat viens otrs tikai no ārpuses goda vīrs. Bet, jo dziļāk mēs iestigstam savā trimdas sadzīves purvā, jo vairāk un vairāk sāk likties, ka seno krusta kaŗotāju kvēlumu, ticību un goda prātu sākam apmainīt pret āziātu līkajiem, asiņainajiem piķiem un melnādaiņu saindēto bultu šautrām.

Saprotams, mūsu dienās citi ir ieroči un citas ir indes ,kurās cīnītāji iemērc savu nāvekļu smailes. Mūsu cīņa pret kopīgo ienaidnieku ir pārvērsta cīņā mūsu pašu starpā; mūsu cīņas lauks no dzimtās zemes robežām ir pārnests uz pašu sadzīves pagastiem, un sentēvu kaŗotāju vāles un zobeni ar saules zīmi vairogā apmainīti pret netīru tenku, nepatiesu vārdu, sakroplotu domu un glumu aizmugures intrigantu pulku manevriem. Un ir jau gandrīz kļuvis par patiesību, ka tas, kas negrib izmantot šos lieliskos un iedarbīgos trimdas gadu cilvēka izvirtušā gara ieročus, ir jau no- rakstīts zaudētājos pirms cīņas, jo vislielākās cerības uzvarēt un pelnīt pa virsu šīsdienas sadzīves mentālitātē ir un paliek spējīgākam intrigantam un demagogam.

Bet, lai cik tas arī būtu skumji, mūsu vidū aizvien mazāk un mazāk paliek to naivo, ideālo cīnītāju, kam iekšēja nepieciešamība prasa iet taisno patiesības ceļu un kas nespēj iemācīt sev gudrību — izriest vismedainākо smaidu pretiniekam sejā, tai pašā laikā biksu kabatā jau turot dūrienam atvāztu nazīti... Liekas, ka tādu, kas nespēj izlikties, tagad ir daudz mazāk nekā to, kas ar lielu rūpību un centību pūlas piesavināties mūsu sadzīvē šo tik nepieciešamo gudrā politiķa mākslu — acīs skatoties katram runāt pa spalvai, lai aiz pirmā stūŗa, satiekot citu draugu, visu iepriekš teikto apgrieztu tieši otrādi. —

Bet ir savs tumsas, savs gaismas laiks; un tāpat kā diena nomaina nakti un nakti atkal diena, tāpat mainās laime deviņgalvainā joda un muļķa brāļa cīņā. Jo beigu beigās uzvarētājs tomēr būs un paliks tas, kas izgājis cīņā patiesības vārdā. Var maldīties katrs, var maldīties savā ticībā, savos brāļos vai cīņu biedros, un nevienu, kas atzīst savus maldus, neķer likteņa sods. Bet nāves grēks ir apzināti, ar vēsu prātu maldināt citus. Maldināt ar liekulīgā pravietībā pārgrieztām acīm un svētulīgām asarām bārdā, vaimanu vaimanām balsī, tai pašā laikā skaidri un gaiši apzinoties savu maldinātāju vārdu neķītro nolūku. Jo to, kas apzināti maldina, agri vai vēlu ķer joda mēļu uguns; un tās iznīcina garu cilvēkā —svēto garu, kas ir tīra doma, tīri vārdi, tīri darbi. Un bez tiem nav arī vairs cilvēka. —

APZINĀTA MALDINĀŠANA

APGĀDS DAUGAVAS VANAGI NO A. VALDMAŅA NAV SAŅĒMIS NEVIENU CENTU

Toronto Daina Press Ltd. nedēļas laikraksts Jaunais Apskats savā š. g. 8. aprīļa numurā, pamatojoties uz nepārbaudītām avīžu ziņām, raksta, ka Daugavas Vanagu organizācijas laikraksts Latvija Amerikā piederējis A. Valdmanim. Redakcijas komentāros pie šī aplamā raksta Jaunais Apskats apzināti nepatiesi apvaino Kanadas Daugavas Vanagu organizācijas vadību LA īstā īpašnieka slēpšanā. Lai darītu galu šādai demagoģiskai baumošanai, esmu spiests sabiedrībai paskaidrot sekojošo:

Jaunā Apskata atbildīgais vadītājs mag. iur. Viktors Upeslācis jau pirms trim gadiem, kad reflektēja uz laikraksta Latvija Amerikā atbildīgā redaktora posteni, labi zināja, ka šis laikraksts pieder Daugavas Vanagu organizācijai; to nepārprotami visus šos gadus lasījis laikraksta galvā; gadu no gada par to lasa DV KV sēžu un delegātu sanāksmju atreferējumos laikrakstos, un tomēr — tagad viņš nekautrējas ievietot savā laikrakstā nepatiesas ziņas.

Lūk, Nufaundlendas premjērs Smolvūds 30. martā parlamentā, runājot par A. Valdmaņa nodarījumiem, pieminējis, ka A. Valdmanim Toronto piederējis latviešu laikraksts, kas t a g a d esot viņu. Pārķēris šo kailo ziņu, kurā nav pat minēts A. Valdmaņa laikraksta nosaukums, V. Upeslācis, piemiedzot acis uz viņam labi zināmo patiesību par LA īpašnieku, bez apdomāšanās apvaino Kanadas DV organizācijas vadību savu biedru un sabiedrības maldināšanā. Arī tas mag. iur. V. Upeslācim neko nenozīmē, ka nepatieso ziņu kanadiešu laikrakstos esmu atsaucis.

Šeit pievienoju atspēkojuma tekstu, kāds iespiests The Telegram. Piebilstu, ka katrs, kuŗu tas interesē, var Toronto pilsētas valdē pārliecināties, ka laikraksts Latvija Amerikā īpašnieks ir DV organizācija. Arī V. Upeslācis, ja sakarā ar premjēra Smolvūda runu nebūtu bijis vairs drošs par LA īsto īpašnieku, pirms savā laikrakstā ievietoja ķengu rakstu, varēja pārliecināties. Bet viņš to nedarīja, jo viņa nolūki bija pavisam citi — tādi, kas nav savienojami ar godīgas žurnālistiskas principiem.

> **LATVIAN NEWSPAPER**
> Premier Smallwood of Newfoundland said in a Tely report March 30 that Valdmanis owned a Latvian newspaper in Toronto "but we own it now." This is incorrect. Valdmanis never owned the Latvija Amerika, which then was the only Latvian newspaper published in Toronto. Its owner is the Latvian Relief Society of Canada, Daugavas Vanagi, of which I am president. I am astonished that Smallwood could say "we own it now." For more than two years I have been transacting all its business. There has been no correspondence with Smallwood or his party.
> VICTOR MUKTS

Sabiedrībai jāatgādina, ka kādreizējais Toronto latviešu laikr. Brīvā Balss, kuŗa redaktors bija arī V. Upeslācis, 1951. gada vasarā apvienojās ar laikrakstu Latvija. Tad arī Toronto nodibināja LCK apgādu, kas dažus mēnešus izdeva laikr. Latvija — Brīvā Balss, kuŗa līdzstrādnieks sākumā bija V. Upeslācis. Un šī laikraksta vajadzībām, laikā no 1951. g. 1. jūlija līdz tā paša gada 26. septembrim, A. Valdmanis LCK apgādam, kā tas redzams no dokumentiem, izsniedzis beztermiņa aizdevumu $2.975.33.

Kad LCK apgāds likvidējās, tā paša 1951. gada 1. oktobrī nodibinājās apgāds Daugavas Vanags, kas no LCK apgāda pārņēma iepr. laikr. pasīvu un aktīvus, arī parādu A. Valdmanim, un sāka izdot jaunu laikrakstu Latvija Amerikā, kuŗa vienīgais un n e a p s t r ī d a m a i s īpašnieks vēl šodien ir Kanadas Daugavas Vanagu organizācija. Ne apgāds Daugavas Vanagi, nedz arī Kanadas DV organizācija vispār, kopš iznāk laikraksts Latvija Amerikā, no A. Valdmaņa nevienu centu naudas nav saņēmuši un A. Valdmanim pie laikraksta nekad absolūti nekāda noteikšana nav bijusi. Uz šo dienu A. Valdmaņa beztermiņa aizdevums LCK apgādam samazinājies līdz $1.704.14. Šie fakti zināmi Kanadas iestādēm, kas nekādas prasības līdz šai dienai nav pieteikušas.

No LCK apgāda pārņemtie dokumenti, kā arī turpmākie laikraksta LA dokumenti, atrodas DV apgādā, kur DV KV gadskārtu revīzijas komisijas tos pārbaudījušas. Visas attiecīgās ziņas un pārskati tiek publicēti presē, atklāto un slēgto valdes sēžu protokolu noraksti tiek piesūtīti visām Kanadas DV nodaļām un DV Centrālai valdei.

Tāpēc Jaunā Apskata apgalvojums, ka no DV organizācijas biedriem un sabiedrības tiek slēpta patiesība par laikraksta LA īpašnieku, ir nekrietni meli — nolūkā maldināt sabiedrību.

Nav šaubu, ka bij. Latvijas - Brīvās Balss līdzstrādniekam un sabiedriskam darbiniekam V. Upeslācim, kas visu laiku bijis ciešā kontaktā ar Latvijas Amerikā vadību, šie fakti ir zināmi. Bet viņam un Jaunā Apskata aprindu ļaudīm, acīmredzot — ir interese jaukt Daugavas Vanagu organizācijas darbu un graut uzticību šīs organizācijas laikrakstam Latvija Amerikā.

V. MUKTS, DV Kanadas valdes priekšsēdis un apgāda Daugavas Vanagi vad.

KLNJA kongresam sanākot

DV Hamiltonas nod. un HLB valde apsveic Kanadas latviešu nacionālās jaunatnes apvienības delegātu pirmo kongresu, kas notiks 16. aprīlī, plkst. 10.30 Hamiltonas YWCAs telpās.

PATEICĪBA

Kalpakiešu vārdā izsaku sirsnīgu pateicību sv. Jāņa draudzei un mācītājam A. Lūsim par 6. martā pulkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojuma kollektē ievāktiem $30, kuŗus draudze nosūtīja trūkumā nonākušiem kalpakiešiem Fareles un Memingenas veco ļaužu mītnēs.

Kalpakiešu pārstāvis Kanadā, J. Dreimanis

Ainu-Ariju Kalni un Juri Bērziņu Lieldienās salaulāja māc. A. Čops sv. Andreja baznīcā Toronto. Foto A. Jānītis

EDĪTE HAIDERE RUNĀS PAR LATVIEŠIEM

Apspiesto tautu labvēle Edīte Haideres kundze ir noorganizējusi radio raidījumu seriju Mosaic of the Nations. Raidījums par latviešiem: Latvian miniature and musical — notiks otrdien, 19. aprīlī no plkst. 21 līdz 21.30 no raidstacijas CHML Hamiltonā (900). Raidījumā sniegs mazu pārskatu par latviešu tautu un latviešu iemīļoto mūziku.

E. Haidere saka: „Kamēr vien par latviešu tautu runā un latviešu dziesmas skan, Latvija nevar zust."

E. Haidere cer, ka izdosies noorganizēt vēl otru raidījumu 26. aprīlī, bet par to vēl tiks ziņots.

Klausītāji, kas raidījumu būs dzirdējuši, laipni lūgti aizrakstīt kaut pāris vārdus (var arī latviski) Edit Hyder, CHML, Hamilton, Ont. Šādas vēstules rādītu publikas atsaucību un interesi, tādējādi palīdzētu viņai jaunu raidījumu organizēšanā.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, MONTREAL, P.Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

LASĪTĀJU vēstules

VĒJI UN PRETVĒJI

Nevienam nav noslēpums, ka Toronto DV basketbolisti nākošajā pavasarī cer šķērsot Atlantiku, lai Eiropas latviešu meistarsacīkstēs parādītu savu treniņu augļus. Šim pasākumam ir nepieciešams nevien sabiedrības materiālais, bet arī morālais atbalsts, tāpēc kļūst skumji lasot, ko raksta, mūsu prese par šo iecerēto braucienu. Laikrakstā Laiks, V. Čikas vadītā sporta nodaļā nesen bija ievietots V. Baumaņa raksts, ar nolūku — „piebremzēt." Latvija Amerikā (Gubiņš) bija likusi virsrakstu — Pretvējš no Eiropas, bet Vilis Čika Trimas Sportā uzsauc: „Lēnām pār tiltu, puis'!" Īsi sakot — pūš jau mērens pretvējš! Taču DV sportisti pie tā ir jau pieraduši — tāda „maija vēsmiņa" sāka pūst jau toreiz, kad „kadiķieši" bija pārauguši savā kluba — TLSK pirmo vienību un atrada mājvietu DV paspārnē. It kā spītējot visiem pretvējiem, un pa laikam sliktiem pareģojumiem, no šī brīža Daugavas Vanagu basketbolisti ir pierādījuši krietnu progresu un panākumus — tie ir kļuvuši par vienu no labākām, ja ne pašu visspēcīgāko trimdas basketbola vienību. Neviens no puišiem nav jautājis: kas man par to būs, kas kompensēs treniņu sviedrus vai daudzas tālā ceļā aizvadītās stundas (Visi spēlētāji nedzīvo Toronto). Sportam un savai vienībai ir ziedots laiks, pūles, enerģija un personiskie materiālie līdzekļi. Nekad no šo vīru stājas basketbola zālē nevienam latvietim nav bijis jākaunas — lamāšanās vai kaušanās nekad nav pavadījusi DV vienību, un ikviens vienības spēlētājs ir arī techniski pietiekami sagatavots, lai nebūtu jāsmējas par neveiklību. Īsi sakot — vienība, kāda latviešiem Kanadā nekad nav agrāk bijusi. Ir bezgala sāpīgi, ka mūsu sporta prese bieži nav gribējusi sniegt par šo vienības objektīvu vērtējumu.

Brauciens prasa līdzekļus kā no paša sportistu, tā arī sabiedrības puses. Summa nav niecīga, bet maza atzinības un lepnuma dzirkstīte lai palīdz ziedot pa grasim, neaizmirstot, ka, ja R. Kadiķis un R. Bulte nespēs noorganizēt šo braucienu, tad to nekad neizdarīs arī neviens cits. Un cik ilgi paši spēlētāji spēs ziedoties sportam?

Ir pienācis laiks, lai sāktu vienreiz pūst arī ceļa vējš — mūsu pašu mīļā latviešu sporta labā. Daugavas Vanagu basketbolisti ir pelnījuši to.

Sporta draugs -is, Toronto

VĒLREIZ RAIDĪJUMU LIETĀ

Pie A. Svennes paskaidrojuma Latvijas Amerikā 26. n-ra, vēlos piebilst, ka tik ļoti „stingros" radiofona noteikumus ļoti viegli iespējams nopirkt, katrai reizei (Association of Canadian Radio and Television Artists 519 Jarvis St., Toronto) par $2.00. A. Svennes teiktais attiecas uz vokālo mākslu. Instrumentālistiem noteikumi citi. Šādas Work Permit, piemēra pēc iegādājās nākošā raidījuma (igaunu) soliste H. Betleme un Lielās Piektdienas gadījumā CBL raidījumā Song of my People operdziedonis J. Niedra un es.

P. Geistauts

LUŽŅU APZIMĒJUMS PĀRSTEIDZIGS

Sērs V. Čerčils valsts vadības stūri atlaidis. Nav šaubu, Č. bija liels vīrs, bet arī tomēr tikai — cilvēks ar kļūdām. Viņš ir vairāku skanīgu izteicienu autors, kaut arī daži pārsteidzīgi. Ņemsim pāris no tiem. Italija esot Eiropas mīkstākā vieta. Sekojošie pēckaŗa gadi gan to neapstiprina. Degasperi un Selbas vadībā valsts uzrāda stipru atplaukumu (kabineti nemainās vis mēnešiem), bet komūnisma sērgas apkaŗošana var daudzi citi mācīties. — Mēs ar sakostiem zobiem saņēmām — dzimteni atstājušie — lūžņu (vraku) apzīmējumu. Jā, miljonos mēs neesam, bet mums ir morālais, taisnības spēks, kas nelokās slepkavu un iebrucēju priekšā. Mēs gaidām.

J. M., Nebr.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

23. apr. TLB drāmatiskā ansambļa izrāde.
8. maijā Kurzemes kapitulācijas atceres akts ar vīru koŗa Viesturs Toronto vienības piedalīšanos.
13. maijā Maija balle Kolumbus zālē.
14. maijā, plkst. 8 vakarā, L. Sepes koncerts 570 Shaw ielā.
15. maijā sv. Andreja baznīcas zālē komp. T. Keniņa 6. atklātais audzēkņu vakars.

DAUGAVAS VANAGI

PILNSAPULCE

DV Londonas nodaļas ārkārtējā biedru pilnsapulce notiks 17. aprīlī, plkst. 1.30 pp., Stone Grill telpās — 355 Clarence St., London.

Darba kārtībā starp citu paredzēts: nodaļas delegātu ziņojums par delegātu sanāksmi 22. un 23. janvārī Toronto; nodaļas 1955. gada budžeta pieņemšana; bēŗu fonda jautājums; projekts par Londonas latviešu nama celšanu un dažādi jautājumi.

Gadījumā, ja plkst. 1.30 nesanāktu vajadzīgais dalībnieku skaits, tad sapulce sāksies plkst. 2.00 un būs pilntiesīga pie ikkatra dalībnieku skaita.

Nodaļas valde lūdz visus nodaļas Vanagus un Vanadzes piedalīties šajā sapulcē, jo tikai tādā veidā mums ir iespējams sekmīgi veidot nodaļas darbu, ja visi biedri piedalās svarīgo darbības jautājumu apspriešanā. Valde sagaida kuplu dalībnieku skaitu.

*

Visā drīzumā noslēgsies DV Lieldienu ziedojumu vākšanas akcija. Nodaļas valde aicina visus Londonas un apkārtnes latviešus, kuŗi vēl nebūtu paspējuši nodot savus ziedojumus šai akcijai, to izdarīt pie nodaļas valdes locekļiem.

Neaizmirsīsim mūsu vecos ļaudis, slimos un kaŗa invalidus Vācijā, kuŗiem šis mūsu atbalsts ir vajadzīgs.

Visiem, kuŗi būs ziedojuši šajā akcijā ne mazāk par vienu dolaru, nodaļas valde izsniegs ziedojumu grāmatiņas „Mans ziedojums Latvijai", ielīmējot grāmatiņā ziedojumu markas par ziedojuma kopsummu.

Kanadas valde ir iecerējusi vismaz 1—2 reizes gadā grāmatiņu īpašniekiem piesūtīt Informācijas Biļetenu par ziedojumos ienākušām summām un norēķiniem. Biļetenā pēc iespējas ievietos foto uzņēmumus un rakstus par DV aprūpējamām personām. Kanadas valdes rīcībā ir nesen no Austrijas saņemts saraksts par aprūpējamiem grūtdieņiem, kuŗiem būtu vēlams regulārs ik mēneša pabalsts 5 līdz 10 dolaru apmērā. Ja kāds būtu ieinteresēts pabalsta tiešā nosūtīšanā, lūdzam pieprasīt adreses nodaļas valdei.

*

Londonā dzīvojošā tautiete Ādmiņa kundze ir parādījusi sevišķu pašaizliedzību — neviena neaicināta vai pamudināta viņa uzņēmusies personīgi un tieši aprūpēt grūtībās nonākušo Beļģijā dzīvojošo J. G. ģimeni. DV Londonas nodaļas valde izsaka viņai savu vissirsnīgāko pateicību un cer, ka šai cēlajai priekšzīmei būs vēl daudz sekotāju.

DV BRAMPTONAS NOD.

priekšsēža jaunā adrese: J. Ronis, 2 David Street, Brampton, Ont.

KLĪVLENDAS DV JAUNA VADĪBA

3. aprīļa kārtējā DV saeimā bez šaubām vissvarīgākais darba kārtības punkts bija — priekšnieka un valdes vēlēšanas. Līdzšinējais pr-ks Jānis Pluksis, kurš divus gadus nav pazinis savas personiskās dzīves, ar maksimālo enerģiju un dedzību piekerdamies savas organizācijas vadīšanai un augšupcelšanai gan idejiskā, gan materiālā ziņā, nebija pierunājams vairs turpmāk kandidēt. Nav mūsu nodaļā nekāda „nogrupējumu," nav domstarpību nevienā svarīgā jautājumā, tāpēc J. Plukša atteikšanās no vadības ir pilnīgi bez mazākām „aizkulisēm." Atpūtu viņš ir godam nopelnījis, tāpat jo sirsnīgu visas DV saimes pateicību — īpaši par pēdējiem divi gadiem. —

Par jauno Klīvlendas DV nodaļas priekšnieku lielā vienprātībā saeima izraudzīja ilggadīgo valdes locekli Klāvu Šili, aizklātā balsošanā nevienam nebalsojot pretī. Ir stipras aizdomas, ka balto vēlēšanu zīmju nodošanā varētu būt vainojama pašu Šiļu ģimene...

Pazīstot Šiļa līdzšinējo enerģisko darbību, attapību un nosvērtību lietu kārtošanā, nav šaubu, ka nodaļas turpmākie likteņi ielikti atkal nesavtīga, pieredzi bagāta vīra rokās. Arī Šila kundze, kuŗa ir DV nodaļas drāmat. sekcijas dvēsele, sevi ir attestējusi par enerģisku un izdarīgu darbinieci. Līdzīgā sakarā Plukša kundze par sevi man neļauj rakstīt, motīvējot ar to, ka dzīvojam vienā mājā.

Valdē no līdzšinējiem tika ievēlēti tikai Viktors Zemesarājs un Kārlis Lielups, bet no jauna — (valdes loc. skaitu palielināja no 4 uz 5) — Bernhards Sniedze, Jānis Jenzis un — ar vislielāko balsu skaitu enerģiskā — Valda Ezergaile.

Revīzijas komisijā darbosies Jānis Jurjāns, Ernests Šteins un Anna Dūcis. Nolēma goda tiesu nevēlēt, lai nepavairotu Klīvlendā bezdarbnieku skaitu.

Janka M.

KANADĀ

TORONTO

◉ Sv. Andreja baznīcā jaunatnes iesvēte notiks 3. jūlijā. Iesvētes mācība sāksies aprīļa mēneša beigās. Jauniešiem, kas vēlas iesvētīties, jāpieteicas pie māc. A. Čopa nekavējoties.

◉ Vanadžu kopa nolēmusi rīkot 30. aprīlī plkst. 19 DV namā Draudzības vakaru ar dziesmām, dejām un nelielu programmu, par jautrību varēs gādāt paši sarīkojuma viesi.

◉ Latviešu agronomu biedrības Kanadā referents J. Bārs savam referatam bija izvēlējies tīri tautsaimnieciska rakstura temu — Kapitals, strādnieks un peļņa. J. Bārs izteica domu, ka uzņēmēji aizvien ciešāk uzņēmumos iesaista strādniekus, daloties ar tiem uzņēmuma peļņā. Jau tagad pastāv uzņēmumi, kur 70% no peļņas tiek sadalīta strādniekiem. Reizē ar to strādnieki top ieinteresēti uzņēmuma peļņas celšanā un tie kļūst immūni pret komūnistiskās propagandas aicinājumiem.

Pēc debatēm agronomi apsprieda arī biedrības turpmāko darbu. Lai nodrošinātu saskari ar tālāk dzīvojošiem biedriem, nodibināts sakarnieku instituts. J. Paukšēns uzņēmies sakarnieka pienākumus Velandē, A. Grīns Londonā. Pilnvarnieki tiks izraudzīti arī citiem rajoniem. Prof. E. Žubeckis uzņēmies pilnvarnieka — sakarnieka pienākumus dārzkopības izmēģinājumu stacijā Mordenā, A. Vītiņš Sammerlandē, Britu Kolumbijā K. Lapiņš. Agronomu biedrība apzinājusi ap 80 agronomus un agronomijas studentus.

◉ **Toronto latviešu mednieku un** makšķernieku kluba gadskārtējā pilnā biedru sapulce notiks svētdien, 1. maijā, plkst. 2 pp., 123 Huron ielā. Ja minētā laikā nebūs ieradies vajadzīgais kvorums, tad sapulce sāksies plkst. 3 pp. pie katra ieradušos biedru skaita. Darba kārtībā paredzēts: 1) Sapulces vadības vēlēšanas, 2) valdes ziņojums, 3) revīzijas komisijas un goda tiesas ziņojums, 4) kluba reģistrācija un statūti, 5) īpašuma iegāde, 6) budžets, 7) valdes vēlēšanas, 8) rev. kom. un goda tiesas vēlēšanas, 9) valdes paredzēto komisiju vēlēšanas (medību, makšķernieku, sporta nodarbību, sarīkojumu un īpašuma iegādes un pārvaldes komisija), 10) piedalīšanās latviešu kopējā nama iegādei Toronto, 11) dažādi jautājumi. **Valde**

◉ Toronto latviešu gaidu un skautu vecāku padome sestdien, 7. maijā, plkst. 7 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē rīko teātra izrādi līdzekļu sagādei skautu lielās džamborejas sarīkošanā. Viesosies Daugavas Vanagu Hamiltonas nodaļas teātris ar A. Galiņa 3 cēlienu drāmu Drupas. Ieeja $1.00, skolēniem 50c. Biļetes iepriekš dabūjamas puķu veikalos Lotus, Calla un Venus.

◉ Pirmo Lieldienas svētku dievkalpojumā Toronto latviešu baptistu draudze bija rūpējusies par bagātu garīgās mūzikas programmu. Komponists Tālivaldis Ķeniņš spēlēja Bacha preludi un Smith pastorāli, bet solisti Maiga De Jardin dziedāja Vjazovska un Hendeļa darbus, un Pēteris Geistauts dziedāja Bēthovena un Geoffrey O'Hara dziesmas. Koris diriģenta Ž. Gertnera vadībā dziedāja vairākas dziesmas. Baznīca bija bagātīgi dekorēta baltām lilijām.

LONDONĀ, ONT.

5. aprīlī notika Londonas latviešu organizāciju vadītāju apspriede pie LL ev.-lut. draudzes priekšnieka E Ūdra. Tanī piedalījās LL kopas, DV Londonas nodaļas, ev.-lut. draudzes, LL katoļu kopas un LL Jaunatnes pulciņa pārstāvji.

Apspriedes dalībnieki vienojās par kopīgiem sarīkojumiem (Ģimenes dienu, 14. jūniju, Jāņiem, Bērnu svētkiem, Kultūras dienām u.c.), kā arī organizāciju atsevišķo sarīkojumu saskaņošanu tā, lai tie nav pārāk tuvu cits citam.

Nolēma Ģimenes dienas aktu rīkot 7. maijā, tās dievkalpojumu 8. maijā, Jāņus pēc iespējas 25. jūnijā, Bērnu svētkus 10. jūlijā. Darba kārtībā bija arī jaunatnes nacionālās audzināšanas jautājums.

Sanāksmes beigās apsprieda latviešu nama jautājumu, vienojoties vispirms izstrādāt aptuvenu aprēķinu par nama izmaksu, izejot no iepriekšējā gadā apspriestā projekta.

Gaŗā darba kārtība tika veikta pāris stundās, jo apspriede noritēja vislabākā saskaņā un lietišķības robežās. Ps.

MONTREĀLĀ

◉ Sakarā ar jauniešu interesi par Montreālas latviešu biedrības filatēlistu sekcijas izsludinātām sacensībām, jauniešiem pastmarku krājējiem, pie izsludinātiem noteikumiem MLB Filatēlistu sekcijas valde paskaidro sekojošo:

1) Iesūtāmām lapām jābūt parastās pastmarku albuma lapas lielumā.
2) Vārdu daudzums rakstam „Ko es zinu par Latvijas pastmarkām" nav ierobežots.
3) Visi iesūtītie sacensību materiāli pēc sacensības beigām tiks nosūtīti atpakaļ to iesūtītājiem kā apdrošināti sūtījumi.
4) Sacensību materiālu iesūtīšanas pēdējais termiņš ir 20. maijs 1955. gadā.

HAMILTONĀ

◉ Hamiltonas latviešu nama fonda pagaidu valde ziņo, ka fonda noorganizētā loterija ieguvusi plašu atsaucību Hamiltonā un apkārtnē. Lozes un grāmatiņas vēl dabūjamas pie pagaidu valdes locekļiem un ložu pārdevējiem. 16. aprīlī notiekošā vīru koŗa koncertā un ballē dežūrēs valdes loceklis, pie kuŗa varēs norēķināties un arī vēl iegādāties loterijas biļetes un grāmatiņas.

Fonda pagaidu valde paredzējusi sasaukt fonda pilnsapulci, tiklīdz kļūs zināmi konkrēti priekšlikumi nama vai baznīcas iegādei. Pieteiktās dalības zīmes izpērkamas to pilnā vērtībā. Pretējā gadījumā tās pēc gada pāriet fonda īpašumā kā ziedojums. Fonda kasieris ir V. Rudzītis, 134 Queen St. N., pieņem maksājumus kā personiski, tā arī pa pastu.

◉ Apvienoto vīru koru dziesmu dienu rīko DV Hamiltonas nod. un HLB sestdien, 16. aprīlī, plkst. 18, Royal Connaught hoteļa Kristalla zālē. Piedalās DV vīru koris Viesturs no Niagaras un St. Katarīnas, vīru kori no Toronto un Bramptonas un HLB koŗa vīru balsis. Apvienoto kori, apm. 120 vīru sastāvā, vadīs diriģenti: J. Cīrulis, V. Linde un V. Rundāns. Pie klavierēm I. Sakss. Pēc koncerta tanīs pašās telpās plkst. 20.00 balle.

Biļetes iepriekšpārdošanā dabūjamas Erdmaņu pārtikas preču veikalā, M. Zitmaņa Atlantic Jewellery veikalā un Tobāgo veikalā. Balles biļetes iepriekšpārdošanā dabūjamas pie DV kasiera E. Krasta, 79 Smith Ave, tel. JA 8-3247.

◉ Groziņu vakaru ar balvas pasniegšanu meistarības turnīra uzvarētājiem rīko Hamiltonas latviešu šacha kopa, 17. aprīlī, plkst. 2 pp. Sarīkojums notiks Niedras mākslas studijā, 116 Hughson St., s. (bij. DV mītnē). Nobeigumā deja pie skaņu plašu mūzikas.

◉ Kristus ev.-lut. draudzes dāmu komitejas pavasaŗa sarīkojums notiks sestdien, 23. aprīlī, Roberta kafejnīcā, King St. pie Sanford Ave. Paredzēta pārsteigumiem bagāta programma un deja.

HLB biedru sapulcē ievēlētā valde konstruējusies sekojoši: pr-ks O. Zvirgzdugrauds, 208 Queen St., S., pr-ka palīgs komp. J. Cīrulis, 18 Mountain Ave, sekretārs V. Bojārs, 64 Chatham St., kasieris V. Ozols, 109 Ferguson Ave S., un biedrzinis V. Rudzītis, 134 Queen St. N.

ST. KATARINES, ONT.

◉ St. Katarīnieši savu pavasaŗa sarīkojumu sezonu ievada ar Jurģu balli, ko vietējais Dāmu klubs rīko 23. aprīlī greznajā Queensway hoteļa Elizabetes zālē (ieeja no Division St.). Izklaidēšanās pie labas deju mūzikas skaņām, rūpīgi gatavotiem atspirdzinājumiem u. c. Ievērojot to, ka sarīkojums iekrīt Juŗu dienā — sarīkojuma apmeklētājiem Juŗiem — pārsteigumi. Šī sarīkojuma tīrais atlikums paredzēts trūkumcietēju atbalstam. Domājot par saulaino nedēļas nogali, grezno un plašo sarīkojumu vietu, interesanto programmu un tīrā atlikuma sadali — sarīkojumam paredzama laba izdošanās. Vakara sākums plkst. 7.30.

L. L.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtī atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka. Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DV Hamiltonas nod. un Hamiltonas latv. b-ba rīko APVIENOTO VĪRU KORU DZIESMU DIENU PĒC KONCERTA BALLE
SESTDIEN, 16. APRĪLĪ, pl. 18.00 HAMILTONĀ,
ROYAL CONNAUGHT HOTEĻA KRISTALLA ZĀLĒ
IEEJA $1.50

Dr. iur. T. Sanders.

„LIETPRATĒJI' BOLŠEVISMA JAUTĀJUMOS UN MASKAVAS „JAUNAIS KURSS'

NKVD vīri kā antikomūnisti „solidāristu" partijā. Aiz tā iemesla draud izcelties plaisa. Krievu lietpratēju domas uzklausa, bet ar tām nerēķinās. Angļu ģenerālis — eksperts ieteic kara gadījumā bombardēt Varšavu, Prāgu un Bukarestu. Vai tad viņš neieteiktu bombardēt arī Londonu, ja Anglijas salu būtu ieņēmuši bolševiki?

III

Bez daudziem amerikāņu lietpratējiem bolševiku jautājumos, kā tādi darbojas arī krievu tautības emigranti, kuŗi strādā pie amerikāņiem kā padomdevēji vai arī brīvi un neatkarīgi un izsaka savas domas un uzskatus krievu vai citu tautu presē. Kas viņi tādi ir un ko viņi saka? Viņu ir daudz un viņi izsakās dažādi. Kā lietpratējs darbojas arī Kerenskis, sociālists un pagaidu valdības galva pēc 1917. g. revolūcijas. Viņu uzcēla no gultas agrā rītā telefona zvans no kādas raidstacijas un televīzijas un pilnīgi apmulsušam teica ,lai nākot runāt, Maļenkovs esot atkāpies. No vecās emigrācijas — visi jau nosirmojuši, daudzi miruši. Rindās stājas citi, sovjetu pilsoņi. Pirms Otrā pasaules kaŗa ēmigrāciju papildināja bolševiku ierēdņi, kas, esot komandējumā ārzemēs, vairs negribēja no brīvās pasaules atgriezties mājās. Tos sauca par „nevozvraščencjem." Viņu starpā bija arī bolševiki no viņu diplomātiskām pārstāvībām. Līdz ar Vācijas kapitulāciju 1945. g. 8. maijā atklājās, ka Eiropā, zemēs, kuŗas vācieši bija kā okupanti, atrodas daži miljoni cilvēku no austrumiem. Lielais vairums to bija pašā Vācijā, galvenokārt, krievi — sarkanarmieši (gūstekņi) un civilie. Tos visus spaidu kārtā repatriēja uz dzimteni, neklausoties protestos, par spīti asarām un pašnāvībām. Tomēr dažiem tūkstošiem, varbūt vēl vairāk, izdevās izglābties. No sākuma mežos, pie zemniekiem un citiem labiem vāciešiem vai sveštautiešiem, kas glāba viens otru. Tad liels skaits no tiem „kļuva" par poļiem. Tas tā izdevās ukraiņiem un baltkrieviem. Viņus gan pamatīgi „skrīnēja", bet uzdotās dzimšanas vietas un taisni poļu un baltkrievu apgabalos, kas pirms 1939. gada piederēja Polijai, tos glāba no repatriācijas un viņiem deva iespēju emigrēt. Tie tagad spēlē lielu lomu krievu trimdas dzīvē, un no viņiem ir izveidojušies politiķi, antikomūnistu darbinieki, žurnālisti un lietpratēji bolševisma lietās. Nāk klāt vēl liels skaits dezertieru no sarkanās okupācijas armijas Vācijā un Austrijā, kas pa šiem desmit pēckaŗa gadiem pārbēguši pie angļiem un amerikāņiem. Pārbēdzējos bijuši arī no diplomātiskā dienesta un pat NKVD vīri. Ir gadījumi, ka šie sovjetļaudis, par spīti savai pagātnei saņem iecelošanas atļaujas vieglāk nekā savā laikā DP. Par pēdējiem zināmi gadījumi, kur mēnešiem ilga izmeklēšana, un noraidīšanu bija jācenšas atspēkot, nezinot noraidīšanas iemeslus un denunciācijas saturu. Tas, protams, bija ārkārtīgi grūts uzdevums un izsisties cauri bija laimes lieta. Ar sovjetpārbēdzējiem nu ir vieglāk. Tie prasa patvēruma tiesības un saka, ka ir vīlušies komūnismā. To pārbauda un, ja par to nav šaubu, tad viss ir kārtībā. No šiem pārbēdzējiem iestādes iegūst vērtīgus pretizlūkošanas materiālus par apstākļiem aiz dzelzs priekškara. Tos, protams, DP nevarēja dot. Bet ciktāl šie pārbēdzēji ir politiski droši un tāpat viņu ziņas, par to var pastāvēt šaubas. Pretizlūkošanas dienestam ir allaž jācīnās arī ar elementu, kas strādā divās frontēs. Kā nu paliek ar šādiem „lietpratējiem"? Vairums šo bijušo sovjetcilvēku saplūduši pa lielākai daļai krievu trimdas organizācijā, kuŗu mēdz saukt par „solidāristiem" (NTS, kas nozīmē „tautas darba savienība). Šai organizācijā notiek liela raušanās savā starpā, kas draud izvērsties par plaisu bijušo komūnistu un sevišķi tā kriminālā „spārna" — agrāko čekistu dēļ. Notiek taisnošanās, ka jāšķirojot „darbi" NKVD dienestā, kā karaspēka vienībās, izlūkošanā, no parastā kanclejas personāla, izmeklēšanas ierēdņiem un „tiesnešiem," šāvējiem, bendēm utt. Šīs lietas „ventilē" krievu emigrantu prese. Nav viegla lieta sniegt šādiem laudīm roku un sēdēt ar tiem pie viena galda. Saņemt no tiem ziņas ir viens, bet aizmirst viņu kriminālo pagātni NKVD darbā nevar. Tādēļ problēmatiska paliek arī sadarbošanās ar tādiem elementiem atklātā politiskā laukā, jo kādu iespaidu tas rada aiz dzelzs priekškara, kur tauta nīst ne tikvien komūnistus — komisārus un vispār boļševiku aktīvos laudis, sevišķi čekistus, par to nevar būt šaubu. Iespaids ir vairāk kā negatīvs, tas ir satriecošs emigrantu organizācijai, kuŗā lomu sāk spēlēt šādi cilvēki.

KRIEVU LIETPRATĒJU DOMAS

Starp tiem, kas tiešām labi pazīst Padomju Savienību un ilgus gadus iedzilinājušies tās kā iekšējā tā ārpolitikā, pastāv liela domu dažādība. Sevišķi tas sakāms par iekšējiem apstākļiem pēc Staļina nāves. Izteica daudz visādu varbūtību un teoriju, kas nereti bija vienkārši minējumi bez kāda dziļāka pamatojuma. Vienis prātis tie bija tik par to, ka pašā partijā iet process par vadību, ko parasti apzīmēja par cīņu varas dēļ. Un var teikt, ka visi kļūdījās, uzskatot Maļenkovu par noteicošo vīru, sevišķi pēc Bērija likvidācijas. Nu teica, ka Maļenkovs ies tālāk un likvidēs kopīgo varu, kāda nodibinājās pēc Staļina, bet pastāvēja Ļeņina laikā un arī paliks par diktātoru. To vienā korī tad dziedāja visa pasaules brīvā prese. Tādēļ Maļenkova laikā uzsāktās iekšējās pārmaiņas sauca par „jauno kursu." Tagad, kur Maļenkovam bija jāaiziet un jāatzīstas, ka bijis nespējīgs valdības galva, nu redzam, ka visi augstāk izteiktie apgalvojumi bija kļūdaini. Tādēļ pareiza bija Vašingtonas politika — neielaisties uz „4 lielo" apspriedi, ko tā gribēja Čerčils un kur tagad vēl atklājās, ka viņš pat taisījies runāt viens pats ar Maļenkovu. No tādas apspriedes toreiz, pirms līgumu apstiprināšanas par Rietumvācijas armiju, nekas pozitīvs nebūtu iznācis, bet gan notiktu kaitējums Sabiedrototo cieņai un ieguvumis boļševiku propagandai. Tomēr jāsaka, ka krievu emigranti zīmējoties uz ārpolitiku vienmēr ieteikuši stingru nepiekāpīgu stāju. Šo lietpratēju domu vadošās aprindas uzklausīja, bet ar to nekad nerēķinājās.

BAIDĪJAS NO KAŖA RISKA

Sabiedrotie baidījās no stingras rīcības, domāja, ka tas var pavairot kaŗa risku un to izprovocēt. Tādi lietpratēji, kas teica pretējo apgalvoja, ka boļševiku reālais spēks tiek pārspīlēts, ka boļševiki blefo, neguva valdošās aprindās piekrišanu un tajās savi eksperti deva atzinumus par piekāpību. Tā boļševiki nostājās, guva vienu pozīciju pēc otras un valsti pēc valsts. Amerikāņu „saturēšanas politikai" sprunguļus riteņos meta angļi, kuŗiem pāniskas bailes no kaŗa. Uzņemties kaŗa risku, kad ASV vienai pašai bija atombumbas, kas vienīgās sargā un sargāja pasauli no boļševiku atklātas agresijas, vēl neņozīmēja, ka būtu izcēlies kaŗš. Šis risks būtu tik tas mugurkauls, kāds bija vajadzīgs, lai lauztu boļševiku pretestību. Un ja Sabiedrotiem kopējā saskaņā būtu bijusi šī apņemšanās iet uz šo risku, tad lielinieki to redzot, būtu piekāpušies. Nu boļševikiem ir pašiem atombumbas, kādēļ iespēja boļševikus spiest būs grūtāk, pat arī ja būs vācu armija. Tad stingri runāt un arī vajadzēs spiest un vai tad lielinieki piekāpsies, ja neredzēs, ka Sabiedrotie gatavi riskēt ar kaŗu, ir vēl liels jautājums. Bez riska nav ticams kā ko panāks. Bet ja ies kompromisa ceļu, tad par koeksistenci būs jāmaksā dārga cena.

KĀDS TRAKS „EKSPERTS"

Boļševiku jautājumos nācies bieži piedzīvot, ka citkārt gudri cilvēki taisa ačgārnus slēdzienus, jo būtībā neizprot boļševiku psiholoģiju un domāšanā pielieto tikai savu loģiku. Ir gadījumi, ja garīgi daudz strādā un pārpūlas, tad var saslimt, ar norvu kaiti. Bet atgadās

(Nobeigums 4. lpp.)

25 GADI MĀCĪTĀJA DARBĀ

Mācītājam Eduardam Pavasaram 13. aprīlī pagāja 25 gadi mācītāja amatā. Viņš dzimis 1906. g. 14. martā Lejasciema mācītāja mājā, kur viņa tēvs, vēlākais Valmieras prāvests, bija šīs draudzes kopējs. Vēlāko bērnību un jaunību pavadījis Valmieras — Veides pastorātā, tā jau agri tēva mājās iepazinies ar mācītāja darbu un šī darba krietnajām tradicijām. Pēc Valmieras ģimnazijas beigšanas studējis Latvijas universitātē teoloģijas fakultātē. Savu kandidāta gadu nostrādājis Smiltenē pie prāvesta K. Kundziņa. 1930. gada 13. aprīlī pirmais Latvijas biskaps K. Irbe ordinē viņu mācītāja amatā. Pēc tēva nāves Valmieras draudze viņu vienprātīgi ievēl par savu mācītāju, kur darbojas no 1931. gada līdz 1944. gada septembrim.

Trimdā bijis mācītājs Flensburgā, Lībekā un Augustdorfā. No 1950. gada ir latviešu draudzes mācītājs Vinipegā (Kanadā), bet no 1951. gada jūlija līdz šai dienai ir latviešu draudzes mācītājs Hamiltonā. Bez mācītāja darba strādājis arī par skolotāju dzimtenē un trimdā.

Mācītāju Ed. Pavasaru var raksturot kā dziļi kristīgu personību, kas savam darbam un savam tuvākam atdod visu savu sirdi. Atklātā un sirsnīgā pieeja cilvēkiem ļāvusi viņam dziļi ieskatīties cietēja cilvēka dvēselē un liktenī un izveidot sevi par vienu no labākiem dvēseļu kopējiem vidējās paaudzes mācītāju starpā. Ar savu atklātību, uzticību un sirsnību viņš iemantojis daudz draugu studiju biedru — mācītāju un draudzes locekļu vidū.

Ar dziļu dzimtenes mīlestību un atbildību sirdsapziņas un Dieva priekšā viņš savu garīgo amatu pildījis uzticami un krietni, stiprinādams šajos pārbaudījumu laikos ticībā un dievbijības spēkā daudzus. Novēlam jubilāram arī turpmākajos darba gados Dieva palīgu un svētību.

DV ORGANIZĀCIJAS STĀVOKLIS VISĀS ZEMĒS IR STABILS

DV Rietumvācijas delegātu pilnsapulcē pieņemtie lēmumi un atzinumi

II

APRUPEI BIJUŠI LABI PANĀKUMI

Aprūpes nozares vadītājs A. Bērziņš uzsvēra, ka šoreiz — pieskaņojot budžeta gadu kalendāra gadam — pārskats aptver tikai sešu mēnešu periodu, bet atzīmējami ļoti labi panākumi, it sevišķi Ziemassvētku akcijas ietvaros. Organizācijas aprūpē š. g. 1. janvārī bija 819 tbc slimnieki, 658 invalīdi, 95 atraitnes, 129 pusbāreņi, 6 bāreņi, 814 vecie ļaudis un 22, kas citu iemeslu dēļ nonākuši aprūpējamo kategorijā, chroniski slimie nervu klīnikās utt. Tie visi uztverti kartotēkā. Izmaksāti gan regulāri, gan vienreizēji pabalsti, pie kam pirmie galvenokārt izsniegti tbc slimniekiem sanatorijās. Bez tam viena daļa ziedojumu izmaksāta pēc ziedotāju norādījuma. Sadalītas arī vairākas pārtikas vielu pakas un grāmatu sūtījumi. Bez tam organizācija nokārtojusi laikraksta Latvijas brīveksemplāru piesūtīšanu slimniekiem un veciem laudīm, pie kam šādam nolūkam pēdējos šešos mēnešos izdots DM 714.00.

Pēc gaŗām debatēm pilnsapulce pieņēma aprūpes nozares vadītāja A. Bērziņa izstrādāto aprūpes plānu, kas dod zināmas vadlīnijas aprūpes darbā, atzīmējot palīdzības nepieciešamības pakāpi atsevišķām aprūpējamo grupām. Pilnsapulce izteica vēlējumu, lai DV aprūpējamie ziņotu organizācijai par visiem pabalstiem, ko viņi šaņēmuši. Pieņēma DV Diseldorfas nodaļas rezolūciju, ka DV nodaļām Šlezvig-Holšteinā un Bāvārijā jāreģistrē organizācijas biedri, kas vēlētos pārvietoties uz citiem apgabaliem, kur labākas darba iespējas, par to jāziņo Rietumvācijas valdei.

PIEŅEMTS 1955. G. BUDŽETS

Kasieris A. Mežals ziņoja, ka budžets pagājušā gadā darbības laikā izpildījies ar 41.123,79 DM lielu atlikumu. Budžetu 1955. gadam pieņēma 171.735.83 DM apmērā, pie kam 130.000.00 DM no šīs summas paredzēts pabalstiem.

Pēc Lībekas Gaujas nodaļas ierosinājuma pilnsapulce piešķīra DV zelta krūšu nozīmi bij. Latviešu leģiona slimnīcas vadītājam doc. Dr. med. A. Alksnim Kalifornijā par nopelniem latviešu karavīru un invalidu labā.

AIZDEVUMI ĢIMENES MĀJIŅU CELŠANAI

Pārrunas izraisīja arī jautājums par aizdevumiem ģimenes mājiņu celšanai. Valde piešķīrusi aizdevumus invalidiem ģimenes mājiņu celšanai un dzīvokļu iegādei. kopsummā par 22.500.00 DM. Pavisam iesniegti 44 lūgumi. Ievērojot katrā lūdzēja invaliditātes pakāpi, ģimenes stāvokli, iekrātos un sagādātos līdzekļus, uzsāktos priekšdarbus, kā arī apsverot, vai lūdzēja vispārējie materiālie apstākļi uzskatāmi par pietiekamiem mērķa īstenošanai, valde pagaidām pozitīvi izšķīrusi tikai 9 lūgumus. Pilnsapulce atzina valdes rīcību par pareizu un to akceptēja. Ievērojot Minchenes nodaļas ierosinājumu, pieņēma rezolūciju, kas valdei atļauj piešķirt aizdevumus ģimenes mājiņām līdz 5000 DM, pie kam arī, ja vajadzīgs, uz ilgāku laiku nekā 5 gadiem. Sakarā ar minēto rezolūciju no invalīdu nama fonda summām aizdevumu piešķiršanai izlietojamas ne vairāk par 50.000 DM.

Pārrunas ierosināja valdes pr-ža ziņojums par Bērzaini. Sakarā ar vairāku būvprojekta variantu noraidījumu valde pag. gada oktobrī iesniegusi pārsūdzību Dienvidbādenes administrātīvajā tiesā. Lietas izlemšana, cik paredzams, notiks maija mēnesī.

Agrākais Bērzaines īpašnieks Oberle, kas uzcēlis savu 2 stāvu ģimenes māju uz organizācijas gruntsgabala, nonācis materiālās grūtībās un piadāvājis māju pārdošanai. Viņa prasītā cena gan par vairākiem tūkstošiem pārsniedz taksācijas cenu un eventuālo atlīdzinājumu par atkāpšanos no tiesībām (pēc līguma organizācija māju varētu atpirkt tikai 1985. gadā). Pēc debatēm, kas vilkās visu sestdienas priekšpusdienu, pilnsapulce noraidīja Lībekas nodaļas delegāta K. Štamera ierosinājumu par Bērzaines pārdošanu (1 par, 26 pret un 4 delegātiem atturoties), bet nolēma, ka jāturpina sarunas ar Oberli par mājas pirkšanu. Māja pērkama tikai tādā gadījumā, ja to iespējams pārņemt brīvu no īrniekiem.

JAUNĀ DARBA VIRU TALKA BĒRZAINĒ

Valdes pr-ža v. inž. J. Zēgners ziņoja, ka tuvākā laikā iespējama darba vīru talka Bērzainē, jo 77. ASV armijas inženieru grupa principālu piekrišanu devusi, izdarot arī apskati uz vietas. Projektēts saimniecības ēkas kapitālremonts, garāžas un vistu kūts būve, kas kopsummā prasītu no organizācijas vienīgi DM 10.000 — 12.000 ieguldījumu materiālu iegādei.

Par žurnāla Daugavas Vanagi saimniecības stāvokli referēja A. Mežals, bet par redakcijas nodomiem tā satura veidošanā delegātus informēja galv. redaktors V. Hāzners. Žurnāla saimniecība nostabilizējusies, liela daļa abonentu ārzemēs parādus samaksājusi un pēdējā laikā viena daļa zemju uzņēmušās kollektīvu atbildību par visiem attiecīgās zemes abonentiem (Anglija, Zviedrija, Holande, Dānija, Norvēģija un Beļģija). Abonentu skaits tuvojas 1200, kādēļ aprūpēja numurs iespiests jau 1300 eksemplāros. Delegāti izteica dažādus ierosinājumus par žurnāla saturu, kuŗus pilnsapulce lūdza pārrunāt DV CV sēdē.

Ar lielu balsu vairākumu pilnsapulce akceptēja revīzijas komisijas priekšlikumu — atzīt valdes darbību visumā par labu, rosīgu un lietderīgu un izteica tai pateicību par veikto darbu.

Saskaņā ar statūtiem šogad bija jāpārvēl priekšsēdis un 2 valdes locekļi. Par valdes priekšsēdi nākamiem trim gadiem atkal ievēlēja pulkv. V. Janumu, tāpat arī līdzšinējos valdes locekļus — R. Kociņu un A. Mežalu. Par valdes locekļu kandidātiem nākamam gada izraudzīja K. Dekteri, K. Vittenbergu, K. Neilandu, A. Zaļinski un A. Homku, kamēr revīzijas komisijā ievēlēja līdzšinējos Ž. Jansonu un J. Priedīti, bet no jauna L. Rumaku, kandidātos atstājot P. Začu un J. Niedru.

Bez grozījumiem pieņēma DV Austrālijas valdes projektu organizācijas politiski-sabiedriskajam darbam.

Par rosīgu un sekmīgu darbību pilnsapulce izteica pateicību, DV Memingenas nodaļai, pasniedzot tai atzinības rakstu un nosūtīja telegrafisku apsveikumu pulkvedim Lobem viņa 60. dzimumdienā.

Dažādos jautājumos pieskaroties zelta krūšu nozīmes jautājumam, pilnsapulce pieņēma rezolūciju, ka turpmāk būtu vēlams atturēties no zelta nozīmju piešķiršanas. Šis jautājums pārrunājams DV CV sēdē.

Pilnsapulces sākumā apm. stundu ilgās debatēs iztirzāja jautājumu, vai katram delegātam piešķirama tikai viena balss, vai tāpat kā iepriekšējos gados pielaižami delegāti ar vairākiem mandātiem. Ar balsu vairākumu pilnsapulce piešķīra katram delegātam tikai vienu balsi. Pēc DV pr-ka pulkv. V. Januma atklāšanas runas un DV dziesmas sanāksmi sveica DV Hamburgas — Funkturma nod. pr-dis A. Gaujers. Rakstveidā bija sveikuši DV Kanadas, Austrijas un Dānijas valde, kā arī DV Rozenheimas nodaļa. Par sapulces vadītāju ievēlēja H. Zāgaru, tā vietnieku K. Dekteri, bet par sekretāriem — A. Zaļinski un A. Tipsi.

Sanāksmes noslēgumā svētdienas vakarā Hamburgas Latviešu biedrības koris A. Cipuļa vadībā dziedāja latviešu tautas dziesmas, bet tautas deju kopa A. Jageres vadībā dejoja tautiskās dejas. Z.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

LAI TOP!

Kad 1754. g. Amerikas koloniju delegātu kongresā Benjamins Franklins nolasīja savu projektu par Amerikas koloniju apvienošanu federācijā, tad Franklīnu izsmēja un kritizēja. Franklīns beidzot tomēr pārliecināja delegātus un viņa projektu pieņēma. Tomēr koloniju parlamenti B. Franklīna federācijas projektu noraidīja. Federācija ierobežojot suverēnitāti.

B. Franklīns savā autobiografijā rāksta: „Tiem, kas valda, nepatīk veltīt laiku jaunu ideju apspriešanai. Tādēļ nevis atziņu gudrība, bet apstākļi, visvairāk briesmas, spiež izšķirties par kādu rīcību, ko prasa sabiedriskās intereses." Briesmas radīja Amerikas Savienotās Valstis.

Vai tagad pēc 200 gadiem tas ir citādi? Baltijas valstu federācijas ideja ir tikpat veca, cik vecas pašas Baltijas valstis. Zigfrīdam Meierovicam jau pirms Latvijas valsts pasludināšanas bija pārrunas ar britu ārlietu ministru lordu Balfūru par Baltijas valstu federāciju. Bulduru konferencē Meierovics paredzēja briesmas nākotnē, bet toreiz pašu briesmu nebija, tādēļ Baltijas federācijas ideja palika tikai vārdos.

Bet kad briesmas nāca 1939. gadā, tad bija jau par vēlu. Nu pazaudēta ne tikai suverēnitāte, bet arī brīvība un pilsoniskās tiesības. Bet arī tagad, kad latviešu tautai, nekā vairāk nav ko zaudēt, bet tās viselementārākais uzdevums ir vispirms atgūt pilsoniskās tiesības un brīvību, mēs nespējam izšķirties par Baltijas valstu apvienošanos federācijā. Jo — kad Latvija būs brīva, nebūs vairs briesmu, kas spiestu uz apvienošanos. Federācija ierobežojot suverēnitāti!

Nupat Vācijas Latvijā notikusi asa saraušanās Baltijas valstu federācijas dēļ starp jaunās paaudzes pārstāvi A. Mārzemu un vecās paaudzes izcilu tautas darbinieku Aleksandru Plensneru. Jaunais A. Mārzems skatās nākotnē un tās dēļ viņš grib upurēt pagātnes svētumu — suverēnitāti par labu Baltijas federācijai. Viņa teze dibināta uz modernajām starptautiskajām tiesībām — „mazo valstu laiks ir pagājis." A. Mārzems meklē un atrod laimīgākas nākotnes kīlu — nevis paklausīšanos kādai lielvalstij, bet triju radniecisku un vienlīdzīgu Baltijas valstu apvienošanos.

A. Plensners skatās pagātnē, kas jau sāk mums pārvērsties par legendu, no tās viņš negrib neko ziedot nākotnei. Plensnera ticība ir, ka nevis mazo valstu, bet lielo valstu laiks ir pagājis. Un A. Plensnera spožā spalva gan nosoda, gan izsmej, gan pamāca, gan dusmojas par A. Mārzema iedrošināšanos teikt, ka mazo valstu laiks ir pagājis un vairs nenāks vecajās formās.

Šī A. Plensnera — Ad. Mārzema domu izmaiņa vēl lieku reizi atgādina, ka arī igauņu, latviešu un lietuviešu tautas ir iegājušas jaunā (atomu) laikmetā, kas ne tikai no brīvajām valstīm, bet arī no apspiestajām tautām prasa jaunu domāšanu, jaunas idejas un jaunu drosmi savas nākotnes veidošanai.

Kā Plensners, tā Mārzems jūt un domā kā savas nācijas patrioti. A. Plensners ir lielāks pagātnes redzēšanā, Mārzems ir lielāks nākotnes skatīšanā. Pagātne ir aiz mums, nākotne mums vēl priekšā. Tādēļ, tāpat kā reiz kādā maija rītā Jānis Akuraters rakstīja dedzīgiem vārdiem — Lai top latviskā Latvija! arī mums, nākotnes dēļ, ir jāsauc — lai top Baltijas savienotās valstis!

Saturns

SAVIENOTĀS VALSTĪS

NUJORKĀ

17. aprīlī Baltijas brīvības namā notiks Amerikas latviešu humānitāro zinātņu apvienības darbības atklāšana. Dr. phil. R. Drillis teiks ievadvārdus, pēc kam Latvijas sūtnis Dr. phil. A. Spekke teiks uzrunu. Sekos Dr. phil. Jāņa Siliņa priekšlasījums „Brīvības ceļš" un prof. Dr. iur. Lotāra Šulca priekšlasījums „Valstu ideju krize." Noslēgumā — apvienības pagaidu valdes ziņojums.

Tās pašas dienas pēcpusdienā notiks Kultūras darbinieku konference ar sekojošu darba kārtību: Zinātniskās literatūras izdošana — referents Dr. phil. P. Norvilis; Latvijas vēstures mācības grāmatas — Mārtiņš Celms; Latviešu trimdas bibliografija — Marta Aspere, M. S.; Latvijas institūts un pētniecības studija — Dr. phil. R. Drillis un prof. Dr. agr. P. Starcs; Studentu stipendijas — LSCS Stipendiju fonda valdes loc. F. Bērziņš. Korreferenti mag. oec. J. Kadilis, E. Kāpostiņš, M.A., mag. hist. V. Kalniņš, Dr. phil. J. Skrundēns. Konferenci rīko ALAs Kultūras biroja zinātniskā sekcija.

ČIKAGĀ

Daugavas Vanagu apvienība Čikāgā rīko 23. apr., 4306 W. North Ave., Lions Building telpās Pavasara balli, sākums plkst. 7.30.

Zāle ar izcili labu dejas grīdu, viena no lielākām pilsētas ziemeļrietumu rajonā. Spēlēs latviešu deju orķestris paplašinātā sastāvā ar labiem skaņu pastiprinātājiem.

Ieeja $1.50 no personas ieskaitot nodokli. Galdiņi iepriekš piesakāmi A. Eglājam pa tālr. CO-1-8218. Tie būs dabūjami arī sarīkojuma dienā pie kases. A. V.

ROČESTRA

Latviešu Krusta draudzes dāmu komitejas tradicionālais bazārs sestdien, 23. aprīlī Erie Social kluba telpās, South Clinton un Meigs ielu stūrī. Sākums plkst. 5. Izlozē vairāki vērtīgi priekšmeti. Priekšnesumos mazskautu un latviešu jaunatnes deju kopas uzvedumi. Atlikums par labu palīdzības darbam Vācijā.

Izziņotā draudzes valdes, skolotāju un bērnu vecāku kopsēde svarīgā sestdienas skolas jautājumā nevarēja notikt, jo no bērnu vecākiem bija ieradušies tikai divi pārstāvji. Pasivitāte liek domāt, ka latviešu sestdienas skolas jautājums daudziem kļuvis vienaldzīgs.

Latviešu jaunatnes kopas rīkotais jauno rakstnieku vakars notiks sestdien, 7. maijā. Tuvākas ziņas sekos.

No Oklahomas uz dzīvi Ročestrā pārcēlusies Lejnieku ģimene, apvienodamās ar šeit jau dzīvojošo ģimenes atvasi.

A. Sarmas grāmatu galds tagad atrodas 463 Carmel St., Irondequait, N.Y. Nokļūšana ar Goodman ielas autobusu Nr. 12. Krājumā visas jaunizņākušās grāmatas, tāpat pieņem pasūtinājumus latviešu žurnāliem.

Daudzi latvieši šogad iegūst tiesības lūgt Savienoto Valstu pavalstniecību. Daži gatavojas pārbaudījumiem vai nu pašmācības ceļā, vai arī apmācoties speciālos kursos, kuŗi notiek Jeffersona vidusskolās telpās.

Memorial Art Gallery telpās, 490 University Ave, laikā no 13. maija līdz 12. jūnijam notiek ļoti plaša Ročestras un tuvējo 18 apriņķu izstāde, kuŗā būs reprezentēta glezniecība (eļļā un ūdenskrāsās), skulptūra, zīmēšana, rokdarbi, dekorātīvā māksla un keramika. Izstādē aicināta piedalīties ar latviešu keramiķe A. Graudiņa (176 Fifth Street). As.

KALAMAZU

Sestdien, šeit viesojās māsas Ingrida un Karīna Gūtbergas. Koncerts notika jaukajā Kalamazū kolledžas Stetson kapelā. Apmeklētes bija ļoti kupli, bija arī daudz vietējo mūzikas cienītāju. Koncerts guva ļoti lielu piekrišanu. Sumināj umi un jaukie ziedi prasīja pie-

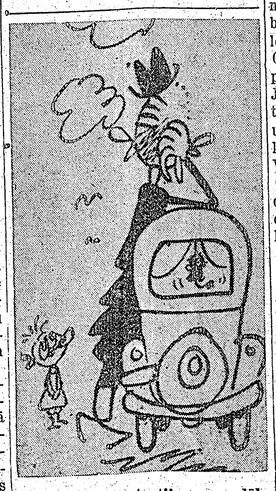

— Par autosuģestiju, mans dēls, sauc tādu īpašību, ka notic tam, kas stāv rakstīts lietoto automobiļu pārdotavu sludinājumos.

devas un mākslinieces arī neskopojās. Kalamazū laikrakstā Gazette sniegta cildena kritika, atzīmējot, ka mākslinieces ir latvietes un beigušas Mocarta akadēmiju Austrijā. Prāvests J. Kullītis ev.-lut. latviešu draudzes namā noturēja priekšlasījumu par ev.-lut. Latvijas baznīcu. Bet sestdien Ciānas baznīcā kopā ar vietējo draudzes mācītāju A. Piebalgu vadīja archibīskapa T. Grīnberga 85 gadu jubilejas dievkalpojumu.

DV vietējās kopas pilnsapulcē par valdes priekšnieku ievēlēja R. Jankovu, vicepr. V. Dīriķi, sekretāru K. Kļaviņu, kasieri R. Ozoliņu un biedrzini A. Mežsētu. Revīzijas komisijā — J. Kalniņu, A. Ozolu un V. Kalniņu.

Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes budžets šim gadam ir 5.697.50 dol., t. i. par 416.58 dol. lielāks nekā iepriekšējā gadā. Kalns

FORT HUDA (TEKSASA)

Lieldienas mūsu jaunieši nosvētīja klusībā. Sešos no rīta zem klajām debesīm notika dievkalpojums angļu valodā. Daļa latviešu jauniešu noklausījās archibīskapa Grīnberga Amerikas Balss raidītājā teiktajos svētvārdos. Pēcpusdienā karavīri apciemoja viens otru. Pulciņa sekretārs Guntis Plēsums jauniešus iepriecināja ar ALAs kultūras biroja izdotajām skaņu platēm.

Amerikas Balss Teksasā ir ļoti labi dzirdama uz 15.5 MC (plkst. 11.45 pēc vietējā laika), to bez iznēmuma katru dienu klausās jaunieši.

Vēstule milvokiešiem

Sveiki, tautieši, dāmas un kungi!

Ak apskaužamā pilsēta Mičigēnas ezera krastā! Tavi labākie dēli un meitas dzied koros un spēlē teātru ansambļos, tava dziesmu svētku komiteja uzvarēja Ņujorkas komiteju, tā bankrotēja, tā atkāpās, tā ciļņu zaudēja. Tu stāvi kā klints vētrās un negaisos, tavās biedrībās valda saskaņa un miers, tavs gudrākais dēls mums raksta: „Jūs tur, lustīgie nerri uz tirgus plača, ko jūs mīcāt mīklu, kas pie mums jau sen ir izmīcīta?! Kur jūs bijāt, kad Milvokos dibināja Viskonsīnas latviešu biedrību? Ko jūs darījāt, kad mani ievēlēja par Aizvakardienas biedrības priekšnieku? Kandidātu bija kā biezs, bet gudrajam pieder pasaule. Kad vēlētāji ir sanākuši, tad viņus vajaga uzrunāt kā nākas — uzslavēt, palielīt, uzsmērēt miedu uz maizes, un runas saturam jābūt lokālā plāksnē, tas norāda uz runātāja intelligenci... intellego — intellexi — intellectum — intellegere — nozīmē: saprast, zināt. Jāsaprot situācija un jāzina, kas par tevi balsos. Tā dzīvē var tikt uz priekšu. Ne tā kā jūs — visu, ko redzat vai dzirdat — klājat vaļā. Neizglītota publika. Man ar jums nav nekā kopēja, nerri uz..."

Ko mēs viņam varējām atbildēt? Sasaucām sapulci, domājām, spriedām, lēmām, nekādā galā, ko tu gudram cilvēkam padarīsi, viņš ņem un piespiež pie sienas. Beidzot uzdeva man rakstīt jums vēstuli, viņam pašam rakstīt mums nav drosmes, ej tu sazini, ko tāds tik ļoti izglītots kungs beidzot var izdarīt, un nu es jūs lūdzu visas sabiedrības vārdā: sakiet viņam, ka mēs atvainojamies, pielūdzamies, ka nekad vairs tā nedarīsim, ka tas tikai toreiz tā gadījās, turpmāk respektēsim viņa autoritāti, cienīsim viņa intelligenci un jūsu mīklu. Esiet pazemīgi viņa priekšā, ņemiet līdzi dāvanas, kad dodaties pie viņa, sveiciniet viņu no mums tā, it kā jūs nezinātu, ka esam izpelnījušies viņa dusmību. Varbūt tad vēl atradīsim žēlastību viņa acīs.

Mēs arī nolēmām braukt uz jūsu Dziesmu svētkiem, biedrības priekšnieks tikai lika apjautāties, vai kādu mucu arī jūs likšot uz stekiem, jums jau tur tie alus brūži, tad skaidri zinātu ko sāļāku paņemt līdzi, tur jau viss būs izpirkts, vai tur nu mazums būs laužu, un kādēļ tad mēs paši nevaram sagatavot ceļa kules? Un tad tikai piedzers no mucas klāt, ielaidīs krūzītē, tās mums visiem būs vienādā lielumā, tā mēs norunājām, lai citi nedabū vairāk, citi mazāk, jo mums jau tur būs ierādīta sava muca, un mēs paši ieturēsim kārtību. Un — tā mēs nospriedām — tai zālē iekšā, kur notiks dziedāšana, mēs nemaz neiesim, klausīsimies ārpusē, kur tā muca, tādēļ vietas mums nevajaga rezervēt, varbūt mēs traucējam smalko publiku, varbūt atkal sanākam naidā ar intelligentiem laudīm.

Un vēl mēs nolēmām — atļaut Pičam Caurumsitējam tur pārdot savus izstrādājumus zeltā, sudrabā, dzintarā, ādā un kokā, lai cilvēks reiz tiek no tiem valā, trīs gadus noņēmies, naudu ieguldījis, tepat neviena pircēja nav, mēs kultūrā esam atstāti atpakaļ, jūs esat no mums atrāvušies, svētdienas skolas mums nav, skolotājs gan ir, bet galdi, ka uzupurēsies, lai šim maksājot, vai mēs kādi miljonāri esam? Mums puika vēl latviski vienu vārdu prot — „naudu," jo tā viņam katru dienu jāprasa komikiem, un tā es viņu turu pie savas tautas — ja latviski neprasīs, tad nedabūs. Ja Caurumsitējam labi veiksoties, tad viņš arī no savas puses likšot vienu mucu uz stekiem, un tad jau mēs varēsim arī virsdiriģentiem pa krūzītei izsniegt, vai tad nu paši vien visu noplancāsim. Mums te ir vairāki daugavpilieši, un viņi saka — būtu labi, ja jūs izgādātu „timšo."

Jūsu Alumsalums

Abonementu pieteikumus, sludinājumus un informāciju pieņem

Čikāgā

LA pārstāvis

K. KALNGARS

4936 W. Henderson St., Chicago 41, Ill.

Tel. AVenue 3-3529

CEĻA VĀRDI

Nelaimē mēs parasti atkal atgūstam mieru, ko bijām pazaudējuši nelaimes gaidās.
Fontēns

*

Parasti cilvēkam ir vai nu pārāk slikta vai pārāk laba slava — bet tikai ne tāda, kādu viņš būtu pelnījis.
Montēns

*

Īstās ciešanas ir tās, no kuŗām mēs ne par kādu naudu negribētu tikt izdziedināti.
Ebnere-Ešenbacha

*

Lielas sāpes saceļas pret mierinātāju kā pret savas majestātes nodevēju. Ničše

Pavasaros, kad snieg nokūst un zālīte jau sāk zaļot, bērniem lielu prieku sniedz skriet un kāpt kokos. Uzņēmumā latviešu bērni Niagārā J. Liģera foto

Lieldienu parādē Monte Karlo baleta soliste Leklersija demonstrējā šo īpatnējo galvas segu, — sauktu arī par cepuri, kas veidota no spalvām un zirga astriem. Ar tovīna uzstājusies baletā Nujorkā

LATVISKĀS KERAMIKAS DARINĀTĀJA

Keramiķe A. Graudiņa ar saviem darinājumiem

Mums vēl ir visa kā — latviešu grāmata, skola, draudze, dzejnieku un tēlnieku latviskais raksts — tā varam vērtēt tagadni un cerēt visu to nepazaudēt nākošo paaudžu laikā, ja tikai paši visu to atbalstīsim un mīlēsim. Latviskais raksts, lai kur un kā tas arī parādītos, mūs ne tikai iesilda un tīksmina, bet stiprina arī latviskai domai un dzīvei svešumā. To skaitā ir arī latviskās keramikas darinātāja Anna Graudiņa, kas ASV pasākusi, pagaidām gan miniatūrā iekārtotā darbnīciņā keramikas izstrādājumu ražošanu. Beigusi Liepājas lietišķās mākslas skolas keramikas nozari, G. iekārto jau 1944. gadā trimdā Vācijā pie Heidelbergas darbnīcu, kurā nodarbina 5 darbiniekus, to skaitā arī vienu mācekli. Izejvielu — gaiši sarkano mālu — izdodas atrast turpat tuvumā. Sākumā gandrīz visi ražojumi jāpārdod uz vietas vāciešiem maiņas tirdzniecībā, bet izveidojoties latviešu bēgļu nometnēm, sāk ienākt pieprasījumi gan no latviešu bēgļu iestādēm, gan atsevišķiem interesentiem Eslingenā, Traunšteinā, Augsburgā, Minchenē un citās pilsētās. Darbi sevišķi izceļas ar jaukām krāsu niansēm, latvisko rakstu un rūpīgo mākslinieciško apdari. Vēlāk G. pārceļ darbnīcu uz lielāko latviešu nometni Eslingenā, kur nodarbina arī 2 mācekļus.

Daudz viņas eksponātu ir latviešu mākslas salonam, kā arī spoži panākumi un labas atsauksmes vairākās izstādēs Nellingenā un Stutgartē. Visvairāk G. gatavo mazus priekšmetus — vāzes, krūzītes, pelnu traukus — pašas varētā un kombinētā latviskajā rakstā. Ierodoties Amerikā, Graudiņa pirmos gadus vērtē un pētī iespējas darba turpināšanai un tikai pagājušajā gadā viņa atsāk iemīļoto nodarbošanos Ročestrā, 176 Fifth St. Graudiņas vārds guvis jau labu skaņu ne tikai ASV krastā, bet arī Kanadā. Viņa priecājas par tautiešu interesi, bet ne mazāk par šejienes teicamo mālu un glazūrām, ko viņa saņem no Indiānas valsts. Pagaidām šāda keramikas darbnīca ASV ir tikai Graudiņai. Jāvēlas, lai darba apstākļi un tautiešu interese dotu iespējas darinātājai izvērst radīšanu plašumā, ceļot latviskā raksta un noskaņas ietekmi katrā latviešu ģimenē, kā paliekamu un neatņemamu vērtību mūsu dzīvei svešumā.

RAŽENA ZEMGALIEŠA JUBILEJA

Eduards Buka — Toronto sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes padomes loceklis un aktīvs draudzes darbinieks 1. aprīlī atskatījās uz 50 mūža gadiem.

E. Buka dzimis Misas pagasta Dzelmēs, kā ražena un centīga lauksaimnieka dēls. Ar šavu nopietno raksturu, enerģiju un taisnīgumu ieguvis sev cieņu tēva pagastā, Buka aktīvi piedalās aizsargu organizācijā, dažādos pašvaldības pasākumos, pēdējos gados izpildot arī viņam uzticētos Misas pagasta vecākā pienākumus.

„E. Buka nemīl daudz runāt un spriest," apsveicot gaviļnieku viņa goda dienā, teica Toronto latviešu biedrības valdes priekšsēdis inž. Rublis, „bet visur, kur ir bijis jādara pozitīvs darbs, tur viņš ir bijis klāt kā talcinieks, un pielicis darbam savu roku, nežēlodams ne laiku, ne materiālos līdzekļus."

50. mūža gadu atceres dienā E. Buka saņēma daudz ziedu un dāvanu. Māc. A. Lūsis jubilāru sveica draudzes padomes vārdā un noturēja svētbrīdi, savā uzrunā cildinādams gaviļnieku kā neatlaidīgu Dieva altāra cēlāju draudzē un ģimenē. Māc. E. Pavasars savā uzrunā, pieminēja kopā ar gaviļnieku pavaldītās, grūtās bēgļu gaitas, liecinot, ka sirds vienmēr ir bijusi šī Zemgales dēla gods.

Godalgota skolniece

Starptautiskā Lathana plakātu zīmēšanas sacensībā Kalifornijā 16 godalgoto vidū ir londoniete — Bīla tehniskās skolas audzēkne Evija Cauka. Šai sacensībā viņa ieguvusi stipendiju nākošai ziemai Valentīna mākslas skolā Montreālā. Evija Cauka aktīvi darbojas arī Londonas latviešu jaunatnes pulciņā, ir viena no tā dibinātājām, darbojas pulciņa valdē, tēloja vienu no galvenām lomām pulciņa drāmatiskās sekcijas uzvedumā Dirigents un ar saviem zīmējumiem un deklamācijām ir nākusi talkā daudzos Londonas latviešu sarīkojumos.

Ps.

JAUNAS TIESĪBAS, JAUNI PIENĀKUMI

Oskars Perro, kas sava jaunā nekustamu īpašumu pirkšanas — pārdošanas biroja darba pamatā licis aktīvitātes principu, šais dienās nolicis pēdējos pārbaudījumus, lai iegūtu visas iespējamās tiesības. Nekustamo īpašumu tirdzniecības biroju apvienībā. Līdz ar to O. Perro un viņa firma ir šīs apvienības pilntiesīgs loceklis, kas paver plašas sadarbības iespējas ar visiem pārējiem uzņēmumiem šai nozarē, tāpat ar bankām, morgiču sabiedrībām un citām finanču iestādēm.

Šai pašā laikā Oskaram Perro izdevies noslēgt kādu ļoti izdevīgu darījumu, pārdodot trīs gruntsgabalus Toronto ziemeļos apartamentu māju rajonā, par ko kāda privāta būvfirma samaksājusi skaidrā naudā 85.000 dolarus, kas dod birojam skaidru 4000 dolaru peļņu. Minētajā vietā pacelsies moderna apartamentu māja ar 81 dzīvokli. Lai pārdotu šo gruntsgabalu, uz kuŗa pašreiz atrodas 3 vecas ēkas, kas tiks noplēstas, O. Perro pūlējies vairāk kā pusgadu, jo visas 3 mājas bijis jāpārdod reizē, bet vienas mājas īpašnieks kāds profesors — negribējis no sava īpašuma atteikties ne par kādu cenu.

O. Perro birojā pašreiz strādā 9 pārdevēji, 4 no tiem latvieši, bet starp vietējiem aģentiem divi speciālizējušies tikai uz grezno savrupmāju pieteikumiem dārgākajos Toronto rajonos, kā Foresthilā, Rosedeilē, u. c., kur atrodas kanadiešu bagātnieku īpašumi.

SKOTLENDJARDA SERŽANTS STĀSTA PAR ČERČILU

Britu lauvas raksturīgās īpatnības

Viena no interesantākajām un salstošākajām sēra Vinstona Čerčila biografijām nenoliedzami ir un paliks slavenās angļu slepenpolicijas Skotlendjarda seržanta W. T. Tompsona grāmata: „Uzdevums: Čerčils"

Šajā grāmatā tās autors tēlo lielo angļu valstsvīru tādu, ar kādu viņš iepazinies laikā no 1921. gada, kad saņēmis rīkojumu rūpēties par sēra Vinstona Čerčila drošību un dzīvību. Kopš tā laika — gandrīz trīsdesmit piecus gadus — W. Tompsons pastāvīgi atradies Čerčila tuvumā: pavadījis viņu visos ceļojumos, uzturējies viņa tuvumā lielu un vēsturisku konferenču laikā, kā ēna viņam sekojis uz ielas sabiedrībā un dzīvoklī. „Šis uzdevums, īpaši kara laikā, bija ļoti grūts un atbildīgs," — raksta grāmatas autors: „bet es, to veicot, mantoju retu izdevību tuvāk iepazīties ar vienu no 20. gadsimta izcilākajām personībām.

Es zinu, ka Čerčilam es daudzreiz biju apnicis. Arī pats vairākkārt lūdzu savu priekšniecību mani nomainīt. Un tomēr — mēs palikām kopā ilgus gadus."

Grāmatas autors krāsām bagātā tēlojumā stāsta par Čerčilu kā par vīru ar ārkārtīgi lielu enerģiju un asu un mērķtiecīgu gribu. Reiz kādu darbu iesācis, kādu pasākumu iecerējis, Čerčils neatlaižas, līdz darbs ir veikts. Tad strādā ne vien viņš pats, bet jāstrādā arī viņa padotiem. Parasto 8 stundu vietā darba diena tad dažkārt ilgst 16 stundu. Nekādu aizbildināšanos vai atrunāšanos ar nogurumu Čerčils neatzīst. „Vienā dienā Čerčils var padarīt vairāk kā cits divās vai pat trīs dienās" — norāda kārdeizējais sēra Vinstona miesassargs. „Reiz kara laikā pēc 4 dienu nogurdinošām apspriedēm Parīzē, kad īstenībā nemaz nebijām gulējuši, mēs, krēslai metoties, atgriezāmies Londonā. Lidojot pār kanāli, mums uzbruka ienaidnieka lidmašīnas. Mēs visi bijām ļoti satraukti un noguruši, bet visvairāk piekusis bija lords Halifakss. Arī Vinstons pats, liekas, bija tuvu sabrukumam. Bet, Londonu sasniedzot, viņš saviem pavadoņiem pēkšņi paziņoja: „Mēs tiksimies šovakar pulksten desmitos kabineta sēdē."

Lords Halifakss smagi nopūtās. „Šīs dienas mums bija tik nogurdinošas, Vinston. Vai kabineta sēde nevarētu notikt rīt no rīta?"

„Jā, šis laiks bija nogurdinošs, es zinu"... Čerčils atbildējis. „Tādēļ es atlieku sēdi līdz..."

„Labi gan" — iepriecināts sarunā iekrita Halifakss...

„Līdz pusvienpadsmitiem šovakar," Vinstons paziņoja un steidzās uz savu automašīnu...

Šim epizodam seko atmiņas par kādu citu zīmīgu notikumu. Reiz Čerčils vēlējies steidzīgi dabūt kaut kādu informāciju no admirālitātes. Kad Tompsons sazvanījis attiecīgo virsnieku kapteiņa dienesta pakāpē, Čerčils paņem klausuli un saka: „Te runā ministru prezidents. Vai jūs varētu sniegt man izziņu jautājumā par..."

„Es to izdarīšu un piezvanīšu jums šovakar" — skan atbilde.

Bet Čerčils neatlaižas. „Nē — izziņa man vajadzīga tūdaļ. Es pagaidīšu"... Un, pirms virsnieks spēj kaut ko iebilst, Čerčils noliek tālruņa klausuli sev blakus uz galda... Klausulī vēl kādu laiku dzirdama satrauktā virsnieka balss, bet tad viss paliek klusu. Un Čerčils, viltīgi smīnēdams, Tompsonam paskaidro: „Viņi vienmēr visu atrod ātrāk, ja informācija tiem pašiem jāmeklē"...

GRIBA, PAŠAPZIŅA, GODKĀRE

Tompsona grāmatu lasot, rodas iespaids, ka Čerčilu vada ne vien ārkārtīgi stipra, mērķtiecīga griba, bet, arī veselīga pašapziņa un ar to saistīta godkāre. Vīrs, kas 30 gadu laikā sēdējis daudzu ministru krēslos, bezdarbībā vienkārši nezina ko iesākt pats ar sevi. Viņš jūtas dzimis lielu un atbildīgu amatu veikšanai. Nostumts sāņus, sērs Vinstons ir nesavaldīgs un vienmēr sliktā garastāvoklī. Viņa ģimenes locekļi un visi viņa līdzstrādnieki tad ne labprāt uzturas vecā britu lauvas tuvumā. Bet šāda dīkā dzīvošana nekad neilgst vairāk par dažām nedēļām. Čerčils pats sev atrod jaunus darbus un jaunus uzdevumus. Kad 30-to gadu sākumā demisionē Lloida Džordža kabinets, Čerčils zaudē ministra vietu un nav arī vairs parlementa loceklis. Ar šādu stāvokli Vinstons nevar samierināties. Politika un politikas taisīšana ir viņa dzīves mērķis un piepildījums. Tādēļ kādā dienā viņš pēkšņi paziņo, ka kandidēs vēlēšanās savā dzimtā iecirknī — Dundee. Laika aģitācijai un priekšdarbu veikšanai ir atlicis ārkārtīgi maz. Bez tam gadās vēl cita liksta — naktī Čerčils pēkšņi saslimst ar akūtu aklās zarnas iekaisumu. „Es neticēju savām ausīm," stāsta Tompsons — „kad pēkšņi nakts vidū dzirdēju, ka Čerčils mani caur pie sevis. Tikko biju ieskrējis „slimnieka" istabā, viņš lika pasniegt kādu laikrakstu. Tad man bija jāsauc viņa sekretāre. Pēc tam — viņš lika izziņot arī vairākas mašīnrakstītājas, nepārtraukti zvanīja pa tālruni, izsauca pie sevis savus līdzstrādniekus un padomniekus. Drīz vien Čerčila istaba slimnīcā par spīti ārstu un žēlsirdīgo māsu iebildumiem bija pārvērsta vēlēšanu birojā, kur cilvēki, neievērojot apmeklējuma laikus, nāk un iet bez mitēšanās.

„Lai slimnīcas noteikumus ievēro laudis, kam ir laiks to darīt," Čerčils labsirdīgi paskaidro virsmāsai, kas norāda, ka viņš ar šādu rīcību grauj slimnīcas disciplīnu

(Nobeigums sekos)

NODIBINĀTA SAVSTARPĒJĀS SADARBĪBAS LĪGA

Mutual Cooperation League of Canada — Savstarpējās sadarbības līga, saucas 15 Kanadā dzīvojošo tautību grupas jaundibinātais institūts, kas 26. martā pieņēma organizācijas delegātu sanāksmē līgas statūtus un ievēlēja valdi, Līga reprezentē 600.000 pers., un tanī ietelp latvieši, lietuvēši, igauņi, bulgāri, albāņi, rumāņi, poļi, slovaki, baltkrievi, ukraiņi, maķedonieši, ungāri, sloveņi un kroāti.

Jaunā iestādījuma galvenais mērķis — cīņa pret komūnismu. Katra tautību grupa sūta līgā trīs delegātus, bet, ja kādai grupai ir sava kara veterānu organizācija, tad vismaz viens delegāts nāk no tās.

Par līgas priekšsēdi izraudzīja poli Adamu Mišjaku, par generālsekretāru slovaku Milanu Jakubecu. Pārējie locekļi nāk no slovēņiem, ungāriem, baltkrieviem, igauņiem un ukraiņiem. No latviešiem revīzijas komisijā ievēlēts A. Stašāns. Kā delegāts sanāksmē piedalījās vēl A. Putniņš no DV. Maija beigās līga rīkos pretkomūnistisku demonstrāciju Toronto.

„LIETPRATĒJI..."

(Pārnesums no 3. lpp.)

arī, ka pats ārsts saslimst no saviem pacientiem un psīchiatrs paliek traks. Katrā ziņā kaut kas nav kārtībā ar kādreizējo britu militārmisijas vadītāju Vācijas austrumzonā ģenerāli C. H. Djuharstu (Dewhurst). Viņš izdevis grāmatu par saviem piedzīvojumiem un novērojumiem, kuŗu nosaucis par „Close Contact." Atzīstot faktu, ka boļševiki nemaz nav tik stipri, kā to daži domā un kā uz okupētām valstīm viņi nevar kara gadījumā palaisties, šis „lietpratējs" saka sekojošo: „Vajag tik iedomāties to efektu, kādu izsauktu viena atombumba, kuŗu nomestu virs Varšavas, Prāgas, Sofijas un Bukarestas (ar neskaidrību cik daudz bumbas vēl sekos, — šīs iekavas viņa paša, Djuharsta, piezīme) un kāda pānika tad izceltos nesagatavotos satelitos. Mēs esam aizmirsuši, ka atombumba jau lietota pret stipri apdzīvotām pilsētām. Reiz Amerika būs atstājusi Eiropu, labprātīgi vai zem spiediena, nebūtu pamata nebombardēt šī kontinenta galvas pilsētas, kas būtu drošākais ceļš, lai sasniegtu iespaidīgus rezultātus zem Krievijas hegemonijas atrodošos nervu un morāles centros." (Esmu šo citējumu ņēmis no plašā atreferējuma par pieminēto grāmatu U.S. News and World Report, 67. lapp., no 29. oktobra 1953. g. Lai Dievs mūs pasargā no šādiem „lietpratēju" ieteikumiem, ja tiešām nāktos piedzīvot karu ar boļševikiem. Ne vārda viņš nemin par Padomju Krievijas rūpniecības bombardēšanu, ar ko pietiktu, lai sateliti paši būtu jau kājās un spontāni organizētu partizānu karu, sprādzinātu tiltus un dzelzceļus, lai traucētu boļševikiem transportu un karaspēka kustības. Ieroči būtu tad jāsviež okupētām tautām no lidmašīnām un izplētņu lēcēji jānolaiž aizmugurē, lai tie pārņemtu vadību partizānu cīņās, bet ne atombumbas, kas iznīcinātu draudzīgo tautu pilsētas. Būtu sasniegts efekts viņš saka. Būtu gan, bet pavisam cits nekā šis „eksperts" domā. Tad var viegli notikties tas pats, kas ar vāciešiem Krievijā. Žēl, ka nevar šim „ekspertam" uzprasīt, vai viņš tad neieteiktu arī Londonu bombradēt ar atombumbām, ja boļševikiem izdotos Angliju okupēt. Vai tas arī tad nebūtu liels efekts?

EKSPEDICIJA UZ HIMALAJU

Ekspedīcija uz Himalaju kalnu grēdu pētniecības nolūkos dosies no Šveices, kur tai piebiedrosies pazīstamais beļģu alpinists Džils Detrī. Ekspediciju vadīs šveicietis Raimonds Lamberts. Tuvākās dienās tās dalībnieki atstās Ženēvu un ar lidmašīnu dosies uz Bombeju. Tajā pašā laikā grupa Italijas alpinistu izlidos uz Bombeju, lai kopīgi ar šveiciešiem turpinātu ceļu uz Himalajiem.

No Kalkutas ziņo, ka tur kāda franču alpinistu grupa, kas nolēmusi sasniegt Makali kalna virsotni, gaidot uz skābekļa sūtījumu, kas vēl atrodoties kuģī uz jūras.

Džēms Istvūds

TRAUKSME REDAKCIJĀ

ROMĀNS PAR AVĪŽNIEKU DZĪVI

Tulkojis I. F.

(23. turpinājums)

„Bet kā viens no jūsu 300.000 lasītājiem," Hučesona kungs," viņš turpināja, „es necelu iebildumus, ka jūs turpināt savu runu."

„Pateicos, sēr," teica Hučesons aizkustināts.

„Pūlēsimies nepadarīt šo notikumu par tīri personisku lietu," piebilda tiesnesis.

„Jā, bet laikraksts tomēr ir ļoti personiska lieta, sēr," teica Hučesons. „Pajautājiet tiem cilvēkiem, kas paver tam savas durvis."

„Es lasu Dienas Ziņas jau ilgāk kā trīsdesmit piecus gadus," paskaidroja Makkejs, „bez tam kādreiz es tās esmu pārdevis arī uz lielas stūŗa... Bet mums jāpatur prātā, ka šai brīdī mēs varam pārrunāt tikai par šī laikraksta likumīgu pirkšanu un pārdošanu. Kas notiks pēc tam, kad Vaita kungs būs pārņēmis to savā īpašumā, tas atrodas gluži ārpus šīs tiesas sēdes jurisdikcijas."

„Bet kā jurisdikcijā tad galu galā ir šis jautājums?" jautāja Hučesons.

Prentiss piecēlās. Viņš nebija no sliktākajiem juristiem. Bet cik viņš bija labs pilsonis, tas bija cits jautājums.

„Man ir gluži vienalga, vai misters Vaits pērk un vada divus, divdesmit vai divi simti laikrakstus," paskaidroja Hučesons asi, „jo laba tiesa šīs zemes iespiestā vārda brīvību peld cieša barā. Bet es pretojos tam, ka viņš pērk laikrakstu, lai izņemtu to no apgrozības. Jo bez konkurences nevar eksistēt brīvā prese. Es runāju par brīviem, neatkarīgeim uzņēmumiem, tiesneša kungs." Viņš apgriezās un raudzījās nu tieši uz tiesnešu pusi: „Es esmu pārliecināts, ka katram pilsonim ir tiesības uz brīvu savas domas nostatījumu, ka katram ir tiesības izteikt savas idejas, domas un uzskatus — ne tikai vienam cilvēkam, vienam diktātoram vai vienai partijai."

Pēkšņi viņš pamanīja, ka ir nostājies kā uz skatuves un saka runu. Bet viņš no laika gala bija jau ienīdis runas. Un parasti tām nebija arī nekādas nozīmes. To viņš saskatīja arī tiesneša sejā. Likums palika likums.

„Es... jā...," viņš teica, „man liekas, tas ir viss, kas man būtu sakāms."

Makkejs viņam uzsmaidīja, atklāti sākot, tas bija pārāk laipns smaids, ievērojot to, ka tas nāca no visuvarenā tiesneša puses. Vienu sekundi nobruka dieves Justicijas acu aizsegs, bet jau nākošā acu mirklī viņš teica:

„Iepriekšējais pirkšanas līgums ir pilnīgi legāls un sākot ar rītdienu, piecpadsmito datumu, Dienas Ziņu kontroli pārņem Lavrenca Vaita apgāds."

Nodunēja tiesneša āmurs. Tiesas sēde bija galā. —

Hučesons stāvēja kā apstulbis. Viņš redzēja, ka Alise un Kitija spieda roku advokātam Krānam, redzēja, kā Prentiss apsveica Lavrencu Vaitu par šo panākumu. Viņš redzēja reportierus, starp tiem arī kādu no saviem darbiniekiem, kas steidzās pie tālruņiem, lai ziņotu šos jaunumus.

Beidzot viņš atjēdzās, ka stāv blakus Garisona kundzei.

„Jūs darījāt, visu, ko spējāt," viņš teica. „Paldies par visu."

Vienu brīdi viņa tikai sēdēja, satvērusi viņa roku, bet tad viņa teica klusu:

„Drīz nāks jauna Diena, Ed," viņa teica. „Pagaidām — uz redzēšanos..."

„Ardievu," viņš atbildēja, un sāka iet lēnām ārā no tiesas zāles. Viņš nebija pat pamanījis, ka vīrs vārdā Vaitejs, ar savu draugu bija izmanījušies jau veikli ārā no tiesas zāles, tiklīdz tiesnesis bija pasludinājis spriedumu. Viņš nepazina Vaiteju. Viņa līdzstrādnieku pulkā bija tikai viens, kas to būtu varējis nešaubīgi identificēt — tas bija Burovs. Bet Burovs gulēja vēl slimnīcā un varēja redzēt tikai ar vienu aci...

Hučesons apstājās pie telefona būdiņām tieši blakus ieejai tiesas zālē. Viens no viņa reportieriem to pamanīja un teica:

„Man ir savienojums ar vietējo notikumu redaktoru, sēr."

Hučesons pamāja un paņēma klausuli. Vēl bija atlicis viens laikraksta numurs ko izdot, vēl viens notikums, kas bija jāapraksta. Un jaunums palika jaunums, vienalga, ja arī šķita sāpīgi to ziņot.

„Allen?" viņš jautāja. „Tu tas esi — labi. Te tev būs rītdienas tema: — Pēc četrdesmit gadu nepārtrauktas kalpošanas lasītājiem vakar tika pārdotas Dienas Ziņas."

Tā, tā tas skanēja. Tas bija mierīgs un cienīgs teikums, kas paziņoja kādu nāves spriedumu. Tas būtu paticis arī vecajam goda vīram Džonam Garisonam. Jo Dienas Ziņām bija jāmirst tāpat kā tās bija dzīvojušas — bez nevajadzīga sensāciju trokšņa. Bet Allens šķita satraukts.

„Ed," viņš teica, „nāc šurp, cik vien ātri tu vari."

„Kādēļ?" viņš jautāja izbrīnījies. „Teic, kas īsti noticis?" Vai tad patiesi vēl varēja gadīties kaut kas tik ļoti svarīgs?"

„Lieta grozās ap veco Šmita kundzi," teica Allens nepaciešīgi. „Viņa ir šeit un negrib runāt ne ar vienu citu kā tikai ar tevi. Mēs izmēģinājāmies visi. Es, Villebrande, Čarlijs, Tomsons. Bet viņa negrib mums neko teikt. — Es atnācu, lai satiktu bosu, tas ir viss, ko viņa saka."

Jā, kas tas gan bija, ko Villebrande viņam bija teikusi, zvanīdama no morga tai vakarā, kad viņš sēdēja restorānā ar Noru? — Šī Šmita kundze zina daudz vairāk nekā viņa izsaka. Tā bija teikusi Villebrande. Bet viņš bija bijis pārāk aizņemts ar Noru, lai to uzklausītu. Bet nu pēkšņi viņā atkal pamodās dzīvība. Apstulbums lēnām sāka atslābt, bija atkal radusies kāda cerība. Ne jau cerība, ka vēl varētu glābt laikrakstu — viņš zināja, ka tādi brīnumi nenotiek, bet tačū kāda cerība. Sajūta un pārliecība, ka dzīve un darbošanās tomēr kaut ko nozīmēja.

„Labi, Frank," viņš teica, „es nāku. Pēc piecām minūtēm būšu klāt."

Viņš pasauca taksi. Viņš neredzēja lielo, melno Buiku, kas stāvēja turpat blakus ietnes malā. Pakaļējā sēdeklī glūnēja Vaitejs, — uzmanīgs, koncentrējies, pilns nepacietības. Buiks sekoja taksim līdz pat Dienas Ziņu nama galvenajai ieejai, tur viņš apstājās uz stūŗa, no kurienes Vaitejs labi varēja pārredzēt visas ieejas namā un pārskriet ietni. Viņš redzēja, kā Hučesons izkāpa un samaksāja. Mirkli Hučesons apstājās un uzmeta skatu nama milzīgajai fasādei. Gandrīz visos logos dega ugunis. Visa ēka šķita dzīvojam, piepildīta ar neredzamu spēku. Un augstu gaisā, vēl virs kupola, zibēja Dienas Ziņu neona gaismas reklāmu uguņi kā milzīga bāka, it kā vēstīdama par nākotnes drošību un jaunām cerībām — neraugoties uz visu.

Jā, kas tas gan bija, ko bija teikusi Garisona kundze, īsi pirms tiesas zāles atstāšanas? — Drīz nāks jauna Diena, Ed"... „Varbūt tas bija iemesls, kādēļ viņš juta tik gaišu optimismu?

Viņš iegāja ēkā, un ar galveno celtni devās tieši uz lielo redakcijas telpu.

Tur zināma uztraukuma centrs šķita būt Allena rakstāmgalds. Tur sēdēja kāda veca sieviete. Viņa bija ģērbusies viscaur melnā — melna cepure, melns mētelis, melnas kurpes un zeķes. Bet viņas seja bija nāves bālumā. Viņas lūpas šķita sausas, bez asinīm, un sirmas matu šķipsnas spraucās ārā gar cepures malu. Klēpī viņa turēja kādu sainīti, kas bija ievīkšķīts avīžu papīrā. Visa viņas būtne pauda neizsakāmu rezignāciju, un izmocītie vaibsti bija bez kādas izteiksmes.

„Vai jūs negribat man pateikt, kas īsti nonāvēja jūsu meitu, Šmita kundze?" Hučesons dzirdēja Allena jautājumu.

„Es esmu atnākusi, lai satiktu bosu," atbildēja sirmgalve.

„Varbūt tasi kafijas?" jautāja Villebrande. „Jūs droši vien jau sen kā esat iznākusi nō mājām.

Vecā papurināja galvu.

„Kad jūs bijāt tur pēdējo reizi?" jautāja Villebrande, mēģinādama piešķirt saval balsij visuzticamāko nokrāsu.

„Es runāšu ar bosu," teica Šmita kundze.

Hučesons piegāja tuvāk, un nu Villebrande viņu pamanīja. Viņa paņēma to pie rokas un pieveda pie rakstāmgalda.

„Šmita kundze," viņa teica, „te ir boss."

„Labvakar, Šmita kundze," teica Hučesons.

Viņa piecēlās, visu laiku cieši turēdama sainīti. Acis viņas sejā spīdēja.

„Es esmu Betijas māte," viņa teica apņēmīgi, un viņi abi svinīgi sarokojās. Viņš tad viegli aptvēra tās plecu un virzīja uz sava privātā kabineta pusi.

(Turpinājums sekos)

KUR ŅEMSIM JAUNUS SKATUVES DARBUS?

Pārdomas pēc TLB Drāmatiskā ansambļa pirmizrādes

Visvairāk mūs spēj sāpināt tas, ko visvairāk mīlam. Laikam gan gandrīz visi mēs gauži mīlam teātri, tādēļ arī tik ļoti mums kremt visas kļūmes un nelaimes, kas saistās ar mūsu trimdas skatuves mākslu. Un ka tai jau sen ir savi spiedēji un audzēji, grauzēji un žņaudzēji, to pierāda vai ikkatra izrāde, kas pārstaigā mūsu skatuves — vienalga, vai vairāk vai mazāk profesionālām iezīmēm izpildījumā. Bet nelaimes ir un paliek. Daļēji tur vainojama mūsu pašapziņā ietiepība, dažu atsevišķu cilvēku visgribība vai lieluma manija, citur varēšanas trūkums un diletantisma ļaunā sērga; citreiz kaut vai tā pati laika, naudas, iespēju un lielo attālumu vaina, kas neļauj sasaukties tiem, kuŗi būtu viens otram nepieciešami.

Tās visas ir vecas vainas, daudzkārt jau pārrunātas un apvaimanātas, ar lielākām vai mazākām sekmēm labotas un aplāpītas. Bet nu, gadiem paejot, teātru ansambļiem savairojoties un izspēlējoties, liekas pietuvojušās vēl vienas briesmas, gluži jaunas briesmas, kuŗām līdz šim piešķirām tikai sekundāru nozīmi. Nu sākam apjaust, ka ir gan dlezgan gribētāju, ir dlezgan arī varētāju spēlēt teātri, būtu arī skatītāju, bet — drīz nebūs vairs ko spēlēt... Nebūs vairs jaunu lugu (vismaz latviešu oriģinālugu ne, ja negribam ķerties pie tulkojumiem, kas ir jautājums pats par sevi), jo vecās ir jau „izspēlētas" tiku tikām, bet jaunas mūsu pāris dramatiskās literatūras kopējā trimdā nespēj pietiekami pieražot. Nu jau gana ir izrādīts Blaumanis, mazie ansambļiši izlauzušies ap Raini un Brigaderi, krustu šķēršu izmaltas visas Zīverta jaunās un vecās lugas, no aizkrāsnēm izvilkti Vulfa, Alunāna, Zālītes un dažu gandrīz vai anonīmu autoru darbi, un tas arī ir gandrīz viss, ja neskaita tās pāris komēdijas, ko no jauna devis Anšlavs Eglītis un Valdemārs Kārkliņš (jā, kādēļ rodas tikai komēdijas?), un Mārtiņš Zīverts, kas joprojām vēl izmisīgā neatlaidībā rūpējas par mūsu trimdas skatuves vajadzībām. Bet cik ilgi viņam pietiks spēka aliaž „piemēroties," cik jaunu lugu varam gaidīt gadā no citiem?

Tās nu ir un paliek problēmas, kuŗas pacilāt būtu ļoti vietā, domājot par mūsu trimdas skatuves nākotni. Ja tīri praktiskā plāksnē ir sperts liels solis uz priekšu, nodibinot Ceļojošo teātri Amerikas kontinentā, kas jau ir pierādījis savu dzīvotspēju, sekmīgi veikdams pirmo turneju, tad repertuāra jautājums ir un paliek skatuvnieku sāpju bērns.

Šis pārdomas spilgti uzmācās arī pagājušā svētdienā, noraugoties TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrādi, kuŗai bija izvēlēta Elīnas Zālītes komēdija Maldu Mildas sapņojums. Par cik atmiņa nevil, šo lugu kādreiz izrādīja arī Nacionālais teātris Rīgā, bet tā tomēr nestāv blakus Zālītes labākajiem skatuves darbiem, kā Rudens rozes un Bīstamais vecums. Kaut arī Zālītei netrūkst skatuves rutīnas, zināma situāciju spraiguma un pa jaukai, asprātīgai replikai ik tēlotājam, tomēr viņas izvēlētā tema — četru apmaldījušos mīlētāju pāru kļūmes lauku romantiskā vidē mūsdienu skatītājam šķita tomēr tā kā par saldu un tālu, un nelīdzēja ne Lieldienu jaukā svētdiena, ne pavasarīgais gaiss, lai lugas tēlotie notikumi spētu aizkustināt publiku. Skatuves un skatītāju starpā šķita gulēja kāds tālums, ko pilnīgi pārvarēt neizdevās arī centīgajiem tēlotājiem, kas bija ziedojuši ne mazums darba, lai dotu iespējami labāko.

A. Pukats, kas bija uzņēmies režisora pienākumus, bija daudz pūlējies, lai panāktu skaidru un noteiktu situāciju izkārtojumu, kur nebūtu vietas nejaušībām un kļūmēm, un tas viņam arī labi izdevās. Arī kopspēle ritēja it raiti, kaut pāris svītrojumu, lai saliedētu vēl ciešāk situācijas un apietu vienu otru pagalam saldenu vietu autores dotajā tekstā, nebūtu nācis par ļaunu.

Jāteic, ka visvairāk iepriecināja ansambļa jaunie spēki. Tā pirmajā vietā būtu minama I. Dombrovska kalpones lomā, tāpat bez liekiem pārspīlējumiem pakariķētais Juhans — A. Kivlenieks, ar tīkamu humorista talantu, un puiša lomā A. Butāns. Daudz augusi un veidojusies V. Grimba, un kā parasts, attiecīgā lomā prieks bija redzēt I. Krēmani. Tomēr vai St. Butkēvicam tēlojot „vecīšus", nederētu padomāt par kādu jaunu masku, jaunu manieri spēlē, lai nesāktu atkārtoties? Te būtu derējusi stingrāka režisora roka, lai veidotu svaigāku tipu! Mierīgs un nosvērts bija R. Miglāns saimnieka lomā, viņa tēlojums, kaut bez īpaša spilgtuma, viscaur izturēts, bet Zviedri mākslinieka Alvja lomā gan būtu gribējies redzēt ar citu pieeju. Kādēļ bīties no zināmas groteskas, humora, viegla kariķējuma, kas izgaisinātu nevajadzīgo smaguma? Zviedra „mākslinieks" bija gandrīz vai nesaprasts cieņējs, negribēti komisks, kamēr skatītāji gaidīt gaidīja vairāk viegluma un šarma. Tas zināmas grūtības radīja arī pretspēlē Dz. Indzerei, kuŗa īstu lauku saimnieci gan atgādināja maz, toties labi parādīja apmātās, beigās vīlušās sievas stāju. J. Sukuŗa dekorācijas bija iespēju robežās it labi padevušās.

Visumā — pavasarīga izrāde ar sentimentālu iekrāsojumu, aktieriem cīnoties ar autores iedabu.

Ingrida Viksna

Andrejs Pablo Mierkalns

MELNS ZARS

Ābeles zars
Melns slejas
Pāri ceļam.

Neviens nenāk.
Un nav neviena ābola — ne lapas, ne zieda

Tā zaros.

Savādi —
Tas tomēr ir skaists
Šis melnais klajais ābeles zars.

LIELISKS KONCERTS

Mūsu pazīstamās pianistes, Ingrida un Karīna Gūtbergas, kas pašreiz atrodas koncertu ceļojumā pa Amerikas kontinenta rietumiem un ir koncertējušas daudz pilsētās sākot no Meksikas, cauri ASV un Kanadai, savā braucienā apstājās arī Vinipegā, DV Manitobas nodaļa bija noorganizējusi mākslinieču koncertu, tā dodot iespēju arī Vinipegas latviešiem dzirdēt mūsu izcilās klavieru mākslinieces.

Koncerts tiešām bija lielisks. Patiesi apbrīnojama ir mākslinieču tehniskā gatavība, kā arī izjustais atskaņojums. Pēc koncerta bija dzirdamas daudz labas atsauksmes un uzslavas, bet raksturīgākā nāca no kāda kanadieša, kuŗš izteicās, ka, kaut gan viņš Vinipegā nodzīvojis 44 gadus un apmeklējis daudzus koncertus, māsu Gūtbergu sniegums bijis labākais, ko viņš jebkad ir dzirdējis.

Ir izredzes, ka šis nepaliks pirmais un pēdējais šo māsklinieču koncerts Vinipegā, bet tās atkal dzirdēsim vēl plašākas auditorijas priekšā, jo par viņam interesējās CBC Vinipegas raidītāja vadība un lielākā vietējā sarīkojumu aģentūra.

Šoreiz koncerts sakrita ar Manitobas mūzikas festivālu, kas neatļāva daudziem mūzikas cienītājiem šo koncertu apmeklēt. Arī latviešu klausītāju varēja būt daudz vairāk.

Paldies māksliniecēm, ka, neskatoties uz niecīgo materiālo atlīdzību, ko rīkotāji viņām varēja solīt, viņas sagādāja klausītājiem šīs patīkamās stundas.

V. B.

TAUTISKI RAIDĪJUMI TORONTO RADIOFONĀ

CBC raidītājs Toronto katru piektdienu plkst. 9.30 vakarā noraida īpašu programmu ar nosaukumu The Song of my People. Šo raidījumu vadītājs ir radio klausītājiem labi pazīstamais čechu bass Jans Rubešs. Šais raidījumos atskaņo dažādu tautu tautas dziesmas un tautisku deju mūziku. Solists pa lielākai daļai ir pats Jans Rubešs, bet laiku pa laikam dzied arī dažādu tautību solisti. Šais raidījumos nekad neaicina nevienu kori, nedz arī vokālos ansambļus, jo pie raidītāja pastāv īpašs 9 viru liels ansamblis, kas dzied visdažādāko tautību dziesmas oriģinālvalodās. Ansambļa sastāvs ir izcili augstas kvalitātes, un visi dziedātāji bez izņēmuma lasa notis tieši no lapas. Lieldienu raidījumam kora vad. I. Romanovs kori bija papildinājis līdz 14 dziedātājiem, un šoreiz papildsastāvā bija arī latviešu dziedātāji J. Niedra un P. Geistauts. Pamatsastāvā pastāvīgi dzied izcilais lietuviešu tenors Verikaitis. P. Geistauts stāsta, ka viņiem ablem ar Niedru par lielu pārsteigumu mēģinājumā izdalītas jaunas dziesmas, kuŗas bija jādzied ne tikai svešā valodā, bet arī uzreiz kopā, nemaz neizdziedot atsevišķi pa balsīm.

Minētais raidījums notika Lielajā Piektdienā un programmā bija uzņemtas divas vācu Lieldienas svētku dziesmas, divas lietuvju un krievu valodā pareizticīgo Lieldienu dziesmas. Pats Jans Rubešs dziedāja dažādu tautu solo dziesmas. Dažādās valodās tika nodoti Lieldienu sveicieni. No latviešiem sveicienus nodeva operdziedātājs Jānis Niedra un CBC atskanēja latviešu valodā: „Mūsu Tēvs, debesīs."

ATKLĀTA L. LIBERTA JUBILEJAS IZSTĀDE

Prof. L. Liberta izstādes atklāšana 3. aprīlī Borbizon Plaza mākslas galerijas telpās, Ņujorkā, kas iekrita mākslinieka 60. dzimšanas dienā, bija spožākā, kādu L. Liberts piedzīvojis ASV. Izstādes telpas bija apmeklētāju pārpildītas, tur bija latvieši un amerikāņi. Gaviļnieku ar dziesmām sveica apvienotais Ņujorkas draudzes un Ņūbransvikas koris Br. Skultes vadībā. L. Liberta mākslas cienītāju pulciņa vārdā apsveica A. Blodnieks un M. Stota, pasniedzot piemiņas albumu. Prof. L. Liberts pateicās apsveicējiem latviešu un angļu valodā. Liberta kundze saņēma ziedu veltes.

Izstādīti 45 darbi, kas visi ir pēdējā gada gleznoti. Tur ir mums tik pazīstamie sižeti — pilsētu skati, vai nu tā ir Rīga, Ņujorka vai Venecija. Ir arī vairāki portreti un tautu meita kā dzimtenes simbols. Kopiespaids no izstādes ir tāds, ka Liberts tagad ir sasniedzis sava talanta briedumu un viņa pēdējie darbi pārspēj iepriekšējos.

Lūcija Sargūnas

FRANČU RAKSTNIECĪBAS PATRIARCHA LITERĀRAIS MANTOJUMS

POLS KLODĒLS CĪŅĀ PAR DVĒSELES PESTĪŠANU

Ir aizgājis uz mūžu viens no pašreizējās franču literatūras lielākajiem korifejiem — Pols Klodēls.

Nerunājot nemaz par Franciju, kur viņš jau sen ieskaitīts „nemirstīgajos," Klodēla slava ir milzīga visā kultūras pasaulē. Viņa grāmatas tulkotas gandrīz visās valodās, un viņa drāmas pārstaigājušas neskaitāmas skatuves. Arī nupat vēl Ingrida Bergmane viņa orātorijā Žanna d'Arka uz sārta plūc laurus turnejā pa visu Eiropu.

Pols Klodēls dzimis mazā ciematā netālu no Reimsas, un veselīgā tīruma smarža nekad nav pārstājusi vēsmot no viņa darbiem. Viņa agrā jaunība pagāja tolaik tik modernā monistiski mēchaniskā pasaules uzskata ietekmē. Tolaik viņš ar aizrautību lasīja Renānu un citus šī laikmeta apustuļus, un pasaule viņa iztelē pastāvēja vienīgi no aukstu un aklu dabas likumu kauzālitātes un bija „bezgala skumja un garlaicīga."

Ka aiz šī materiālisma un determinisma ir vēl kaut kas cits, lielāks un dziļāks, to viņš pirmoreiz sāka nojaust lasot ģeniālā Rembo (Rimbaud) vizionāros darbus. Bet tad nāca viņa „Damaskas stunda": 1886. g. Ziemassvētku vakarā viņš iemaldās Parīzes Notre Dame katedrālē. Viņš dzird zēnu kori dziedam „Magnificat," un viņa dvēseli kā zibens pārskrej ticības brīnums.

Šis ir lielākais un svarīgākais pagrieziens P. Klodēla attīstībā. No šī brīža viņš kļuva tas, kas viņu padarījis tik slavenu visā pasaulē — lielākais kristīgais drāmatiķis kopš Kalderona, kuŗu kritiķi salīdzina gan ar Danti, gan ar Rasīnu, gan ar Šekspīru.

Kopš šī brīža viņš pasauli sāka skatīt citām acīm, daudz dziļāk, daudz aptverošāk. Visas lietas un notikumi, kas viņam senāk likās bezjēdzīgi un nesakarīgi, piepeši ieguva jaunu jēgu, iekļaudamies lielajā, noslēpumainā auduma rakstā, kuŗa audējs ir pats Dievs. Tādā kārtā Pols Klodēls kļuva par lielo prieka un optimisma dziesmineku, jo viņa darbos prieks, kā toreiz katedrālē dzirdētais Magnificat, gaiši un mirdzoši lidinās virs bailēm, izmisuma un dzīves apnikuma, kas ir tik raksturīgi tagadējai pasaulei literatūrai.

Klodēls ir pats par sevi varējis sacīt lepnos vārdus: „Kad es gulēšu uz mīršanu, man būs patīkami domāt, ka manas grāmatas nav nekopievienojušas tai briesmīgajai tumsas, šaubu un netīrumu summai, kas nospiež cilvēci, bet gan, ka lasītāji tajā ir atraduši tikai ieskaņu ticēt, priecāties un cerēt."

Nekas Klodēlam nebija pretīgāks kā t. s. „l'art pour l'art" princips, rotaļāšanās skaistiem vārdiem un jēdzieniem. Viņš arī nekad nav rakstījis izdabādams publikas vai izdevēju gaumei, šķielēdams uz panākumiem un piekrišanu un, tā sakot, „maizes dēļ." Viņam tas nebija vajadzīgs, sava mūža lielāko daļu viņš pavadījis atbildīgā diplomātiskā dienestā — kā ģenerālkonsuls un sūtnis — un rakstījis tikai retajos vaļas brīžos, kas viņam palika pāri pēc dienesta un ģimenes tēva pienākumiem (viņš bija piecu bērnu tēvs). Varbūt arī ar šo apstākli pa daļai izskaidrojama Klodēla darbu milzīgā suverēnitāte, to ārkārtīgais, imponējošais spēks.

Klodēls ir ne tikai ceļojis, bet arī dzīvojis ilgus gadus gandrīz visā pasaulē. Bostona, Šanghaja, Pekinga, Tjentsina, Prāga, Frankfurte, Hamburga, Roma, Rio de Žaneiro, Kopenhāgena, Tokio, Vašingtona, Brisele — ir tikai daži etapi viņa diplomātiskajā dienesta gaitā. Dzīvodams tik ilgus gadus svešu tautu vidū, viņš iedziļinājās to kultūras dvēselē un ieguva to apbrīnojamo plašumu un universālismu, kas ir tik raksturīgi viņa darbiem.

Šis rakstnieks nekad nav bijis un nebūs populārs un slavens t. s. „bestselleru" nozīmē un to nevar lasīt laika kavēklim un kā aizmigšanas līdzeklī. Lasītājiem, kas spēj baudīt tikai līdz bezjēdzībai reducētos vienkāršojumus, kur rūpīgi izslēgts jebkuŗš domāšanas process, Klodēla simboliem piesātināto un domām pārbagāto darbu katedrāle ir aizslēgta septiņām atslēgām. Pie tiem nevar pieiet arī no aistētiskā viedokļa vien, un vērīgāks lasītājs drīz vien pamana, ka viņa barokā, simboliem un tēliem pieblīvētā forma ietver reti sastopamu gara skaidrību, kas ir gandrīz nepielūdzama savā loģiskumā. Kā ar chirurga nazi šis gara mīlzis atsedz cilvēku dvēseles, jā, pat visas esmes dziļākās saknes, un gandrīz ar pārdabisku spēku spiež lasītāju izšķirties starp jā un nē.

Klodēla domas ir ietērptas valodā, kas suverēni pārrauj visus franču valodas reglamentus, un ir tik krāšņa un bagāta, ka to var salīdzināt vienīgi ar Rubensa neapvaldīto, krāsu priekā noreibušo otu vai ar lielākajām pasaules simfonijām. Tā ir vienkārši vienreizēja, „klodēliska," un tās diapazons sniedzas no vismaigākās lirikas līdz varenam un vētrainam patosam, kas cienīgs stāties blakus Aischila traģēdijām.

Klodēla darbi aptver tepat 50 sējumus, un šī rakstiņa šaurajā apjomā tos nevar pat uzskaitīt, kur nu vēl sīkāk pie tiem pakavēties. Tur ir dzejas, esejas par mākslas un reliģijas jautājumiem, apcerējumi par bībliskām temām, bezgala interesanta sarakste ar dažādiem kultūras dzīves reprezentantiem, piem., ar Žaku Rivjēru un Andrē Židu, utt., bet pasaules slavu viņš ieguva ar savām drāmām, kuŗu burvībai nespēj turēties pretim pat viņa uzskatu pretinieki.

Visbiežāk izrādītā ir viņa drāma Pasludināšana (L'Annonce faite ā Maris), kuŗu autors uzrakstījis vairākās versijās. Tas ir brīnumaini poētisks darbs, kuŗa pamatdoma ir, ka nevis lielie varoņdarbi uzvar pasauli, bet gan upuris un ciešanas, un daba ar pārdabu tajā ir savijušās ciešā un nedalāmā vienībā. Drāmas varone Violēne pieder pie skaistākajiem sieviešu tēliem pasaules literatūrā, un to ir gandrīz neiespējami aizmirst.

Neaizmirstama ir arī Klodēla Žanna d'Arka uz sārta (Jeanne d' Arc au bûcher), kuŗu sevišķi bieži min pēdējā laikā sakarā ar Ingridas Bergmanes turneju šīs drāmas tituļlomā. Patiesībā tā nav drāma, bet kaut kas līdzīgs oratorijai, kuŗai Artūrs Honegers komponējies koņģeniālu mūziku. Kā jau virsraksts norāda, šai gabalā nav attēlota Žannas d'Arkas dzīve, bet tikai pavisam īss posmiņš no tās: viņas pēdējā stunda uz sārta. Šajā stundā, iespaidīgās un gleznainās ainās, kur īstenība savijusies ar vīzijām, tagadne ar pagātni, pie staba piekšēdētā Žanna vēlreiz pārdzīvo savas dzīves galvenākos notikumus: Normandijas pavasari, debesu balsis, triumfu Reimsā, bezjēdzīgi formālo tiesas mašīneriju, bailes un pamestību, līdz beidzot tā saraujot savas ķēdes, liesmu apņemta, ieiet tai pasaulē, no kuŗienes viņai — to mierinot un stiprinot — skanējušas svētās Jaunavas un citu debesu svēto balsis.

Pola Klodēla ievērojamākais darbs neapšaubāmi ir „Zīda kurpe" (Le soulier de satin), kuŗu viņš pats atzīst par visu savu domu un uzskatu sintezi, un kuŗu kritika ne bez pamata dēvē par „franču Faustu." Tas ir moderno laiku „pasaules teātris" vārda pilnā nozīmē, jo tajā tiešām darbojas visa pasaule — redzamā un neredzamā. Šai drāmai ir vairāk kā 50 ainu, un tā pārrauj visas laika un telpas robežas, jo, kā autors pats ievadā saka: „Šīs darbības norises vieta ir pasaule, pareizāk sakot Spānija 16. gadusimteņa beigās, dažreiz arī 17. gadusimteņa sākumā. Autors ir uzdrošinājies zemes un laikus sastumt citu citā, tāpat kā, piemēram, no ziņama attāluma raugoties, dažādās atsevišķās kalnu grēdas saplūst vienā vienīgā horizontā."

Tāpat kā Fausta arī Zīda kurpes saturu dažos vārdos atstāstīt ir pilnīgi neiespējami, jo tai ir vairāki slāņi, un tās domu bagātība ir neizsmeļama. Varētu sacīt, ka galvenokārt tā ir sirdsapziņas drāma, drāmatiskā cīņa par dvēseles pestīšanu vai pazudināšanu. Šajā cīņā piedalās visa zeme, debesis un elle, vārdu sakot, viss universs, un, to tēlodams, Klodēls ir saliedējis kristīgo mistēriju principus ar vismodernākā sirreālisma paņēmieniem. Piemēram, drāmā kā personas starp citu darbojas — divkāršā ēna un mēness, un, lai raksturotu dona Ramiro un donas Izabellas nenozīmīgumu, autors uz skatuves liek parādīties vienīgi viņu sejām virs ķermeņiem, kas uzzīmēti uz audekla.

Tādējādi Zīda kurpe līdzinās milzīgai viduslaiku gleznai, kur krāšņā un sarežģītā rakstā cildenas varonības un galantas galmiešu sadzīves ainas mijas ar burleskiem un parupjiem ikdienas skatiem.

Drāmas darbību izraisa donnas Proēzas un dona Rodrigo mīlestība, un šim mīlnieku pārim pasaules literatūrā ir tāda pati vieta kā Dantem un Beatričei, Tristānam un Izoldei, Hiperionam un Diotimai. Viņu mīlestība ir kā nevaldāms dabas spēks, kā vētra un uguns, kas noārda un sagrauj visus žogus un aizsprostus. Tā ir grēcīga mīlestība, jo donna Proēza ir pielaulāta vecīgajam donam Pelajo, kuŗu viņa cienī un mīl kā stingrās dievišķīgās kārtības reprezentantu. Un tomēr viņa ir bezspēcīga pret elementāro spēku, kas, sagrābis visu viņas būti. Neaizmirstama ir aina, kur viņa, atskarzdama briesmas, kas draud viņas dvēselei, noauj savu zīda kurpi un ieliek to Dievmātes tēla rokās, lūgdama paturēt to, lai tad, kad viņa mēģinās iet aizliegtus ceļus, tas notiktu tikai klibojot.

Zīda kurpē vispilnīgāk izpaužas Klodēla pārliecība, ka visa pasaule — kā atsevišķie indivīdi, tā veselas tautas — ir ceļā uz savu pēdējo mērķi Dievu, jā, ka tā jau tagad ir pilnīgi viņa rokās, un, ka pat ļaunums un grēks, ja Dievs to grib, var kļūt par glābšanas instrumentu. Tādā kārtā grēcīgās mīlestības pārņemtā donna Proēza galu galā izrādās par ierosinājumu

(Nobeigums 8. lpp.)

RĪGAS PRIVĀTDETEKTĪVI

A. Liepas kriminālgrotesks

9. turpinājums

Tālāk Andreja Dziļezera runa vairs neiznāca tik jauka un sakarīga. Emmucis, no pārsteiguma atžilbis, pārgāja uzbrukumā. Kādu laiku galvenokārt bija dzirdama tikai viņas balss, kas dažādos nolaidumos un pacēlumos sunīja un lādēja gleznotājus, dzejniekus, žurnālistus un citus dzērājus, bet par visiem vairāk nabaga Pēteri Krauķi.

Andrejs Dziļezers reizēm lietiški iejaucās pa starpu, mēģinādams izskaidrot, ka Krauķis nebūt nav domājis vest savā dzīvoklī divus huzāru pulkus, ka atnākuši tikai daži labi draugi, visi, kā mēdz teikt, pazīstami gara darbinieki, ka viņu nolūks arī nekādā ziņā nav darbnīcu izpostīt, ka neviens no viņiem nav bijis rupjš, ka — nudien pie visiem svētajiem — neviens nav bijis padomā Emmuci nakts vidū traucēt, ka visu kopīgais mērķis bijis tikai omulīgi pasēdēt, kā mēdz teikt, ģimenes pulciņā un iztukšot dažas glāzes.

Argumenti nelīdzēja. Pareizāk sakot, tos nedzirdēja. Un, kad Emmucis, beidzot rīta svārkus uzrāvis, izdrāzās darbnīcā, vētra izvērtās aukā, jo atklājās, ka Džonis kādu Krauķa audeklu pustumsā pētīdams, nejauši bija apgāzis vienu no lielajām vāzēm.

Gala iznākumā pēc piecām vai sešām minūtēm seši draugi dzīvās pa kāpnēm lejup.

Pēdējais, atkāpšanos sedzot, nāca Andrejs Dziļezers. Pret Emmuci kāpņu augšgalā pagriezies, viņš runāja: „Īsi sakot, es tev vēl pateikšu, ka dusmīgi uz tevi tomēr neesam, kaut gan tu apvainoji svēto viesmīlības likumu un nolaupīji mums mūsu gaitu brāli Pēteri Krauķi un sagādāji mums lielu galvas lauzīšanu un domu mocīšanu, kur nu nakts vidū dēties un kur atrast kādu piemīlīgu māju ar laipnām sievietēm, kas nesagaida viesus pusplikas, lai tad apģērbtos un trenktu viņus ratā. Dusmīgi mēs uz tevi tomēr neesam, jo no jaunākās literatūras zinām, ka cilvēks ir savu gremošanas organu vergs. Īsumā tev pateikšu vēl tikai to, ka patiesībā mums šodien bija pavisam īpaši iemesli iedzert. Pirmīt tu pati neļāvi aprunāties, bet tev jāzina, ka no rītdienas es dzīvošu pavisam citādu dzīvi. Patiesībā man to vajadzēja jau šodien sākt, bet neizņāca gluži, kā biju domājis. Bet no rītdienas — jo redzi, es vairs, neesmu rakstnieks un dzejnieks Dziļezers, bet gan . . ."

Emmucis tā ir neuzzināja, kas Andrejs tagad par putnu. Viņa aizcirta durvis, atstādama sešus aizraidītos gara darbiniekus kāpnēs tumsā un neziņā.

Stundenis tobrīd rādīja . . .

Pulkstenis vēstīja . . .

Tā! vilks zina, ko tā cīparnīca darīja! Tumsa tik melna, ka ņem vai acis pirkstos!

Bez tam tas jau arī nebija svarīgākais jautājums.

⁂

Tālu prom, Ennes viesnīcā „Saule" šai mirklī spalgi nočikstēja trešā numura gulta. Jauneklis uzrāvās sēdu, pabāza roku zem spilvena, čamdīja kaut ko. Tad drebošiem pirkstiem lūkoja izvilkt no gultas galam pārmesto bikšu kabatas sērkokus, uzšķīla vienu, pavēla spilvenu sāņš un nevarīgās liesmiņas blāzmā raudzījās uz sainīti, kas, matracī mazu dobumu iespiedis, gulēja pagalvī. Brūnais iesaiņojuma papīrs bija mazliet apbružājies, kaņepāju aukliņa atšķetinājusies, viens zeltains pavediens, gaisā saslējies, līgoja gaismā kā sveicinot.

Jauneklis skatījās uz sainīti nekustēdamies, kamēr sērkoka liesma apdedzināja tam pirkstus. Tad viņš pa tumsu atvēla spilvenu vietā. vēlreiz, roku zem tā pabāzis, pataustīja iesaiņojuma papīru, atzvēlās augšpēdu un gulēja, laiciņu plaši iesplestām acīm melnajā tumsā urbdamies.

„Simts tūkstoši! Simts tūkstoši!" viņš atkārtoja tikko jaužamā čukstā.

Pulkstenis pār krēslu pārkārtās vestes kabatā tikšēja skaļi un uzmācīgi. Un pēdīgi gulētājs, vēl otru sērkociņu uzšķilis, palūkojās tā cīparnīcā. Bija trīspadsmit minūtes pāri pusnaktij.

Bija sākusies otrdiena.

OTRDIENAS PRIEKŠPUSDIENA

10.

Ar gudru cilvēku tikami aprunāties. Dzirdēts izteiciens.

ATVAINOJOS — LABRĪT!

Rūpniecības ielas četrdesmittrešā numura vārtu ailē ieslēpies, Teobalds Biezulis gaidīja, kad pavērsies četrdesmitā numura durvis vai vārti.

Saulīte gan tikko bija uzlēkusi, bet — drošs paliek drošs — par blondām jaunavām, sievietēm un vispār noziedzīgiem radījumiem nekad nevar zināt, cikos tie sadomā savus mitekļus atstāt. Bez tam būtu izdevīgi, ja pirms blondās dāmas parādīšanās izdotos aprunāties ar kādu citu no šī nama, piemēram, ar sētnieku. Veikls detektīvs visos gadījumos gūst informāciju no sētniekiem. Tikai jāpamanās ar to ievadīt šķietami gluži nevainīgu un nenozīmīgu sarunu.

Un laime mūsu detektīvu nepameta kaunā. Drīz parādījās sētnieks.

Teobalds nolēma brīdi vēl pagaidīt. Lai sētnieks netraucēts sāk savus darbus. Prātīgs detektīvs nepārsteidzas, un šoreiz pats svarīgākais — ievadīt sarunu itin kā pilnīgi nejauši.

Gaidīšanas laiku īsmādams, Biezulis vēl ātrumā nolēma sarīkot mazu psihotechniskās fizionomoloģijas mēģinājumu. Šos mēģinājumus viņš klusībā turpināja jau gadiem. Ikreiz, kādu cilvēku uzskatīdams, viņš sev jautāja: ko var secināt no šī vīra ārienes? Kāds viņa raksturs? Vai viņš mūža lielāko daļu pavadījis tepat, vai kaut kur kolonijās? Vai viņš, pēc ārienes spriežot, varētu būt slepkava?

Daudzkārtīgi mēģinājumi bija ievingrinājuši Teobalda acis ātri un noteikti uztvert raksturīgākos sīkumus. Kaut arī, diemžēl, samērā nedaudzie gadījumi, kad izdevās novērojumu rezultātus praksē pārbaudīt, liecināja, ka metode nav vienmēr gluži bez trūkumiem. Izrādījās, piemēram, ka brūni nodegusi, vēja appūsta seja nav dross pierādījums tam, ka tās īpašnieks ilgus gadus kalpojis koloniju karaspēkā, bijis majors un varonīgs dumpīgu indiešu apspiedējs. Nē — vairākos gadījumos Teobalds šādas sejas bija redzējis laucienlekiem, kas — par Indiju nerunājot — nebija tālāk par Bērzupi bijuši. Tāpat bija gadījies sastapt vairākus vīrus likām kājām un skrullētām ūsām, kas zvērēja, ka savu mūžu nav zirga mugurā sēdējuši.

Šoreiz Teobalds uzdeva pats sev šādu uzdevumu: ja es nezinātu, ka tas vīrs tur ir sētnieks (tagad tas redzams no tā, ka viņš slauka ielu), kā tad es pateiktu, kas viņš ir?

Un labu brīdi viņš koncentrējās.

Bet tad atcerējās, ka pārāk daudz laika tam tomēr nav, izlavījās no slēptuves, pavirzījās vēl tālāk no sētnieka, pārgāja pāri ielai un sāka vienaldzīgi stūrēt uz četrdesmitā numura pusi. Viņš soļoja lēni, rokas plaši vēcinādams, un — lai vēl vairāk uzsvērtu garlaikošanos — savilka lūpas uz svilpšanu. Tikai deguns — par nelaimi — tvīka un noklājās sviedru lāsēm.

„Atvainojos . . . Labrīt!" pēkšņi pie sētnieka apstājies, noteica privātdetektīvs.

Ielas slaucītājs nesteigdamies pagrieza galvu pret sveicinātāju. Katra acs raudzījās uz savu pusi un abas divas — šķita — Teobaldam Biezulim gaŗām. Vīrs šķielēja. Brīdi viņš skatījās, tad, it kā tiešām būtu skatījies detektīvam gaŗām, atkal sāka mēzt ielu.

(Turpinājums nekos)

OSKARS PERRO REALTORS

TORONTO NEKUSTAMU ĪPAŠUMU BIROJU APVIENĪBAS LOCEKLIS

AKTĪVAKAIS LATVIEŠU NEKUSTAMU IPAŠUMU BIROJS KANADĀ

Bezmaksas aizdevumu sagāde un padomi māju pirkšanas un pārdošanas jautājumos

LL 5555
un LL 9922
1597 BLOOR ST. W.

SWANSEA jauka 6 lielu istabu savrupmāja, privāts auto ceļš un garāža, liels dārzs, liela gaiša virtuve, atsevišķa, tualete pagrabā. Ļoti gaišas istabas. Pilna cena $13.500.

ST. CLAIR — ARLINGTON skaista 6 lielu istabu labāko dubultķieģeļu māja, jauna eļļas apkure, garāžas iespējas. Gaiša moderna virtuve, iemaksa $3.000

WESTMORELAND — BLOOR liela 8 istabu īres māja, 3 virtuves; lielas telpas — mazliet jāpielabo iekšpuse. Apm. $3.000 iemaksa. Plašs dārzs un klusa iela.

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED
1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO
1955. g. Meteor, Mercury un Lincoln
vieglās automašīnas nelerobežotā izvēlē.
Visu firmu lietotās vieglās un smagās mašīnas
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel.: darbā OL 7531, mājā HU 8-1488

RADIO UN TELEVIZIJAS TECHN. A. EGLĪTIS
pieņem labošanā visāda veida radio un televizijas aparātus.
Pārbūvē Eiropas aparātus. Garantēts darbs
62 LANGLEY AVE, Toronto Tel. RI 6477

O. E. CARSON
Ltd., Realtor
A. KAMPE, 490 College St., WA 4-7121
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ
IEMAKSA $3.000 Ossington — College 11 istabu atsevišķi stāvoša māja, 3 virtuves, eļļas apkure, liels dārzs ar aizmugures iebraucamo ceļu. Pilna cena $14.000.
YONGE — MANOR RD. 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, eļļas apkure, dārzs un garāža. Izmaksāta māja. Iemaksa $4.000.

VISĀDA VEIDA RAKSTAMMAŠINAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtām, uz visizdevīgākiem maksāšanas noteikumiem no krājuma piesūta bez kavēšanās
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto, Ont. (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

Ir pienākusi un dabūjama varoņu serijas otrā grāmatiņa
AUZĀNS
DV GRĀMATNĪCĀ
123 HURON ST., TORONTO, ONT.
Izsūtām pa pastu

HERMAŅA KLIGERA
FOTO STUDIJA
1 First Ave, Toronto, Ont.
RI 5697 — HA 9908
(Gerrard — Broadview)
Portreti, kāzu, dokumentu un krāsu uzņēmumi. Attīstu un kopēju arī amatieru darbus

Tris PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. ME 5665
Pēc darba, RI 5218
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.
Līdzīpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

Jauna grāmata
ALEKSANDRA GRĪŅA
KLUSIE CIEMIŅI
220 lpp., iesieta, $2,00
Klusos ciemiņos Aleksandrs Grīns, spēcīgais kaŗa ikdienas un varonības tēlotājs, 13 stāstos rāda latviešu cīnītāju.
Grīņa varonis ir darba cilvēks, ne sapņotājs, viņa pasaule ir šī zeme, kuŗai viņš atdod savus spēkus, taču viņš saskatījis, ka dzīves robežas nebeidzas ar šīs zemes gaitu robežām. Grīns, kas pats bijis kaŗavīrs un bieži skatījies nāvei acīs, vairs nespēj novilkt robežu starp dzīvo un mirušo pasauli.
Dabūjama
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
MODERN DELICATESSEN
281 Danforth Ave, Toronto, tel. GE 3331, mājās tel. RI 4650
Piedāvāju lielā izvēlē: dažādu šķiŗņu gaļas izstrādājumus no Kristapsona, European Meat Market Central Meat Market, Šneidera u. c. uzņēmumiem. Visādu šķiŗņu maizi, latviešu gaumē ābolkūkas un dažādu citu šķiŗņu kūkas pēc izvēles, pagatavotas no latviešu amata meistara. Lielā izvēlē: delikateses, importēti zivju konservi, Šveices un Dānijas sieri, kā ar žāvēti zuši un laši. Piena produkti — Kanadā pazīstamie Silverwood ražojumi.
Dabūjams viss, kas vajadzīgs aukstam galdam
ZELMA BELTE

Mūsu latviešu pārstāvis
P. AVOTIŅŠ
AL. GARBENS REAL ESTATE
1611 Bloor St., W., LO 2738, Toronto
Skaistākie mani pilsētas rietumos

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
● Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos īsētas rajonos; farmas visā Ontario. ● Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. ● Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas; slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.
227 Lauder Ave (pie St. Clair Ave), LA 6569

UZ PASŪTINĀJUMU PAGATAVOJU KUNGU UN DĀMU APĢĒRBUS
V. KUČĀNS
387 Millverton Blvd., tel. GE 6813, Toronto
● Pašlaik saņēmu ●
1036 dažādākas jaunākās un labākās angļu drānas: uzvalkiem, kostīmiem, sporta žaķetēm un mēteļiem.
Modes žurnāls 1955. g. vasarai
Ātrs pasūtinājuma izpildījums
● ZEMAS CENAS ●
Katru dienu no pl. 9-21, sestd. no pl. 9-16

LEASIDE ESSO GARAGE
928 Millwood Rd. Leaside, tel. HU 8-5152
(pie Laird Dr.)
IMPERIAL ESSO PRODUKTI. ● LATVIEŠIEM ATLAIDE
Pilnīgi vieglo un smago auto remonti ● Smērēšana un eļļas maiņa ● Pirmklasīgs un garantēts darbs ● Ļoti mērenas cenas
Atvērts no pl. 7 rītā līdz plkst. 7 vakarā
Laimons MAROVSKIS Laimons ALDERS

J. GRĪSLIS
Drēbnieks
188 Davenport Rd., Toronto, tel. WA 3-5295
Agrāk: Rīgā, Berlīnē, Stokholmā

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.
Amatieŗu filmas attīsta un kopē
Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

Dr. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no plkst. 9-11 un no 5-7, izņemot trešdienas. Tel. OL 1681
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

VENUS
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
105 Roncesvalles Ave,
TORONTO
Tel. OL 4645
Ziedu sakārtojumi kāzām un citiem gadījumiem, kā arī: griezti ziedi, podu puķes, greznuma stādi. Latviešiem atlaide

KLAVIERU BUVĒTĀJS
A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem
90 London St., Toronto
Tel. KE 8609
Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres

Dr. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5-7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās RO 2-6324

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1-2 EUCLID AVE, WA 1-6708
Toronto

DAVID R. JOSEPHSON
R.O.L.B.E.O.
336A BLOOR ST. W., TORONTO
(Spadina Rd.) birojā WA 3-9494
ACU PĀRBAUDE RECEPTE

GERALD H. MARSDEN
Advokāts un notārs
6 Adelaide St.E. Room 809
EM 6-9614
runā vāciski un krieviski
Mr. A. KERSON,
Igaunu jurists,
mājās MA 0141, Toronto

Dr. SILVIJA UŽANS
BĒRNU, IEKŠĶĪGĀS UN ĀDAS SLIMĪBAS
pieņem no plkst. 6—7 ik dienas, izņemot sestdienas. Otrdienās un sestdienās no plkst. 12—1
52 Linsmore Cresc. (pie Danforth), tel. GL 2892, Toronto

Dr. med.
K. ZYMANTIENE
Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave). Pieņem katru dienu no 1-4 un 5-8 un pēc vienošanās. OL 6851
Runā latviski un vāciski

DĀMU FRIZIERSALONS
MODEL
VIJA KREMANIS
109 Moberly Ave Toronto
Tel. OX 4-0464
Danforth-Woodbine, 2. stāvā

Moderns delikatesu veikals
RIGHT WAY
1287 Gerrard St., E.
Toronto, tel. GL 9742
Lielākā izvēlē eiropiešu delikateses un plaša galas izstrādājumu — desu izvēle
Labākā maize

NAMSAIMNIEKU IEVĒRBAI!
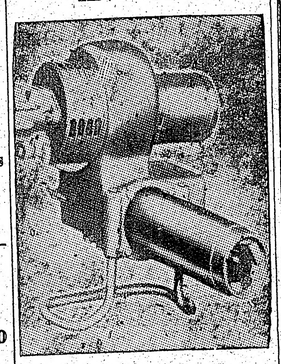
Tiem, kas vēlētos iekārtot jaunas vai arī labot vecās eļļas vai gāzes apkures, dodu uz nomaksu līdz 3 gadiem par 5% bez iemaksas
Iekārtoju un laboju visu veidu ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs.
A. LAGUNS
964 Bathurst St., Toronto
Tel. ME 6583

Dr. ANNA LAUKS
86 BLOOR ST., WEST. TORONTO
Physicians un Surgeons Building, ieeja no sāniem, istaba 614, Pirmdienās, trešdienās un sestdienās no pl. 10-12 rītā, pārējās dienās no pl. 6-8 vakarā.
Tel. kabinetā WA 2-8855, mājās RO 7-6349

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā, un Šveicē
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 3-9 vakarā

Dr. JĀNIS REKAI
ehirurgs un dzemdību palīdzība
Dr. PAULS REKAI
iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Dr. T. L. Granovsky
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 DUNDAS St., W.
Spadina stūrī
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Kungu un dāmu drēbnieks
A. SILAVS
634 Ontario St., Toronto
Tel. WA 4-8855
Uzvalki un kostīmi, sākot ar $35

ZOBĀRSTE
ŅINA ČERNAVSKIS, Dr. med. dent. D.D.S.
pieņem pirmdien un trešdien no 2-9 vakarā, otrdien un piektdien no 9-5 vakarā
660 Broadview Ave, Toronto, tel. RI 4643

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimības
260 St. Clair Ave, W.
Toronto
Runas stundas no 2—7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Latviešu dāmas! Eiropas friziere
Kapsi's Hair Styling
113 MAC PHERSON AVE.
Starp Yonge St. un Avenue Rd.
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krāsošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

Sīgarama izstādes atklāšana Copacabana pilī

GLEZNAS RUNĀ PAR KAŅADU RIO DE ŽANEIRO

Rio de Žaneiro iedzīvotājiem bija izdevība apskatīt Sīgrama gleznu kolekciju par Kanadas pilsētām.

Izstādes atklāšanā Brazilijas Copacabana pilī un vēlāk Mākslas muzejā šo Sīgrama kollekciju apskatīja daudzi tūkstoši iedzīvotāju.

Apceļojot Latīņu Ameriku un Eiropu, Sīgrama gleznu kollekcija iepazīstināja pasauli ar Kanadu: tās rūpniecības attīstību, kultūras progresu un paražām. Gada laikā, atrodoties ārpus Kanadas, Sīgrama kollekcija palīdzējusi iegūt daudz jaunu draugu un sniegusi pilnīgāku pārskatu par Kanadu miljoniem cilvēku visā pasaulē.

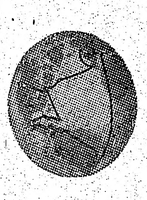

The House of Seagram

BRUNO PURINS

BIEDRS TORONTO NEKUSTAMO ĪPAŠUMU TIRDZN. APV.

Latviešu aģents nekustamu īpašumu pirkšanas-pārdošanas lietās

Sagādāju aizdevumus līdz $3.000 par 3% gadā

BIROJĀ
OL 3516
MĀJĀS
WA 1-2226

$4.000 IEMAKSA, $15.500 pilna cena. Dubultķieģeļu savrupmājai ,8 lielas telpas, cietkoka grīdas. Gaisa ventilācija ar eļļas apkuri. Privāts iebraucamais ceļš, garāža un jauks dārzs. Oakwood — St. Clair rajonā.

BENZĪNA TANKI un garāža Bloor — Islington Ave, Gada apgrozījums 125.000 galonu plūs 2000 gal. eļļas. $6.000 pilna cena un $3.000 iemaksa.

O. E. CARSON LTD.

1245 ST. CLAIR AVE., W., TORONTO

Viens no lielākiem realtoriem Toronto

5 biroji, 100 aģentu, mūsu sludinājumi 15 laikrakstos dos jums ātrus rezultātus pērkot vai pārdodot

Sestdien, š. g. 16. aprīlī, plkst. 8 vakarā,
191 Lippincott ielā, Toronto
LATVIEŠU KATOĻU VIENĪBA rīko
PAVASARA
ATKLĀŠANAS BALLI
Pilna bufete • Laba mūzika • Ieejas maksa $1
• Visi laipni ielūgti •

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792, pie Grace

IZNOMĀ PILNĪGUS TĒRPUS DĀMĀM UN KUNGIEM

Kāzu un citu svinību gadījumos

Freeman's

KĀZU TĒRPUS IZNOMĀ

256 COLLEGE (pie Spadina)
556 YONGE (pie Wellesley)
JOHNSTON'S MEN'S WEAR
8 Simcoe St., N., Ošavā
MEL ALLAN LIMITED
127 St. E., Hamiltonā
SAUDER'S MEN'S WEAR
38 King St., W., Kičenerā
LORD'S MEN'S WEAR
160 Wyndham St., Gvelfā
JACK NASH
298 St. Paul St., St. Katarīnēs
JACK E. THOMSON
421 Richmond St., Londonā, Ont.
RICHMAN CLOTHES
1235 Ottawa St., Vindzorā
JACK ROGERS
133 East Main St., Vellandē
GORD WRIGHT
105 King St., W., Čatamā

BŪVGALDNIEKU DARBU VADĪTĀJS STEIDZĪGI VAJADZĪGS DARBAM HAMILTONĀ
Zvanīt BA 1-9489, Toronto

MEKLĒJU SIEVIETI
pie 6 mēnešu veca bērna un viegliem mājas darbiem
zvanīt KE 3884, Toronto
(109)

BLOOR — DANFORTH rajonā izīrējamas saulainas mēbelētas istabas ar virtuves un labierīcību lietošanu. Zvanīt plkst. 4.30, tel. — HA 8359, Toronto.

IZĪRĒJAMAS pieaugušiem 2 nemēbelētas istabas un moderna virtuve Bloor — High Park rajonā. Zvanīt pēc 6 vakarā RO 6-2584, Toronto. (115)

LĒTI izīrējamas 2 glītas, nemēbelētas un viena mēbelēta istaba — Bloor — Avenue Rd. rajonā. Tel. WA 3-3438, Toronto. (117)

IZRĒJAMA mēbelēta vai nemēbelēta istaba 2. stāvā ar vārīšanas iespēju, tuvu satiksmei un veikaliem GL 6869, Toronto. (116)

HIGH PARK rajonā izīrējama mēbelēta istaba 3. stāvā ar virtuves iespēju vieniniekam-cei. OL 7273, Toronto. (118)

HIGH PARK rajonā izīrējama liela nemēbelēta istaba ielas pusē ar verandu. Privāta ieeja. Vārīšanas iespējas pagrabā. Garāža. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. LL 7907, Toronto. (110)

IZDODAMA mēbelēta istaba ar pilnu pansiju vienai vai divām personām. Bloor — Dovercourt rajonā. Zvanīt katrā laikā LO 2411, Toronto. (105)

IZĪRĒJAMA glīta nemēbelēta istaba 1. stāvā vienai vai divām personām. Vārīšanai atsevišķa telpa. 18 Cambridge Ave, pie Danforth tilta. RI 3887, Toronto. (107)

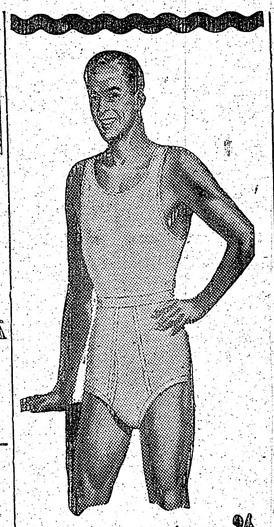

Watson's
396
FRANČU STILA
BIKSĪTES

Labi piegulošas, vēsas un ērtas... Smalks kokvilnas adījums, viscaur elastīgas, ar dubultpriekšpusi — izturīgas

W-19-54

LATVIEŠU PUKU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem Bagātīgā izvēlē rozes, neļķes, lilijas, kallas un daudz citu pavasara ziedu Podu puķes, lilijas, hortenzijas, maijpuķītes un citas ziedošas puķes Tautiski izstrādājumi.

Pasūtinājumus lūdzam nodot savlaicīgi. Piegāde mājās

DAVENPORT GULTAS, SĀKOT AR $39.95,
Davenport gultas, Continental gultas, matraces pagatavotas uz pasūtinājumu mūsu fabrikā, par fabrikas cenām.
Ne mazākās peļņas.
PHILLIPS CHESTERFIELD
953 Dundas St. W., tel. EM 3-1611, Toronto

JAUNAS GRĀMATAS

T. Plivjē — Berlīne	$4.20
S. Salminene — Ilgais pavasaris	$3.40
M. Vētra — Mans baltais nams	$3.40
M. Vētra — Karaļa viesi	$3.40
E. Hemingvejs — Vecais vīrs uz jūras	$2.00
H. Lācis — Toreiz, kad Latvija tapa	$2.00
J. Jaņševskis — Bandava IV	$2.50

ATKAL DABŪJAMAS

A. Eglītis — Neierastā Amerika	$4.50
K. Strazds — Nāves ielenkumā	$3.50
A. Grīns — Klusie ciemiņi	$2.00

ŽURNĀLI

Cela zīmes	$1.20
Laikmets	$0.75
Modernie Rokdarbi I, II, III ā	$1.00

DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Pasūtinot pa pastu pasta izdevumi, sākot ar 10c

Vīsāda velda GRĀMATAS, LAIKRAKSTI, ŽURNĀLI skaņu plates, radio aparāti, rakstāmmašīnas, kā arī lasīšanai grāmatas no mūsu bibliotēkas
BALINT KALMAN STATIONARY
272 Spadina Ave, Toronto, tel. EM 8-1301
Pie mums dabūjams arī laikr. Latvija Amerikā

ELZA PĒRKONE
Kopj: seju, galvas ādu, matus; Iznīcina: liekos matiņus, sarkanās dzīsliņas, kārpas, uz vislem laikiem.
Sniedz padomus visos kosmētikas jautājumos un piemēro tieši jums domātos preparātus.
Diatermija. — Elektrolize. — Galvanizācija. — Kalnu saule
Matu, uzacu un skropstu krāsošana. Ilgviļņi.
Piepraslet mūsu cenrādi
AMARYLLIS
COSMETOLOGICAL INSTITUTE
61 Charles St., W., Toronto, tel. WA 1-9011

Jauna vēsturiska grāmata
Prof. Dr. agr. H. LĀCIS
Toreiz, kad
Latvijas valsts tapa
Grāmatā daudz nepublicēta materiāla, un tā stāsta, cik grūti nācās izcīnīt dzimtenes neatkarību. Cena $2.00. Dabūjama
DV GRĀMATNĪCĀ
123 HURON ST., TORONTO
Izsūtām arī pa pastu, 10c pasta izdevumi

TILTA apgādā sāk iznākt
JĀŅA EZERIŅA KOPOTI RAKSTI
5 sējumos, kopā ar 1300 lpp. ar A. Krūkas vāka zīmējumu.

Jānis Ezeriņš ir un laikam vēl ilgi būs mūsu literātūrā nepārspēts, kas, tāpat kā Blaumanis, mūsu rakstniecībā izceļas kā vientuļš kalnu milzenis. Rakstnieka pēkšņā nāve neļāva viņa radošai spalvai ilgu darba posmu, bet tie darbi, kas viņa īsajā mūžā radušies, dzīvos mūžīgi. Šajos kopotos rakstos būs sakopots viss, ko radījusi Jāņa Ezeriņa spalva, sākot ar novelēm un beidzot ar vēstulēm un kritiskām piezīmēm. Beidzamajā sējumā paredzēta Jāņa Ezeriņa darbu apcere un bibliografija chronoloģiskā secībā. Pirmā daļa tikko iznākusi, 256 lpp. un maksā $2.00. Pieprasiet savam grāmatu tirgotājam vai tieši apgāda ģenerālkomisāram, R. KRŪKLIŠA grāmatnīcai, 511 Charles St., East Lansing, Mich., U.S.A.

VĒRTĪGA FARMA
2 jūdzes no Antigonish, N.S.
pie jūras līča un meža ar inventāru un 15 piena govīm. Slimības dēļ pārdod kāds vācietis. Cena apm. $10.000. Ļoti ieteicu. Varēs dabūt apm. $6.000 ilgtermiņa aizdevumu.
Steidzami rakstīt
A. JESENAM,
Antigonish, N.S.

Ja kāds zinātu
Gunāra Martinsona
adresi, lūdzu rakstīt
Imantam Kāpostiņam
164-12 Clayton Rd. Jamaica,
Long Island, N.Y., U.S.A.

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
(BALTIC MOVERS)
Izdara pakalpojumus TORONTO, kā arī IK NEDĒĻAS uz Montreālu, Hamiltonu, Londonu, North Bay un Sudbury
Lūdz zvanīt OL 1403
80 DEWSON ST., Toronto, Ont.

KĀRĻA LAZDIŅA
B. Sc. (Com.)
SANSKRIT-LATVIAN WORDS
Interesanta un pamatota viela dziļām pārdomām par mūsu tūkstošiem gadu veco un ievērojamo pagātni.
Galvenie nodaļījumi:
Sociālā iekārta, Amati, Būvniecība, Zemkopība, Reliģija, Rīgas nosaukuma atrisinājums.
Grāmata saprotama arī angļu valodas nepratējiem.
Glīts izdevums, piemērots dāvināšanai
Cena $1.75
DABŪJAMA
DV KANADAS
GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont.

ZEMA IEMAKSA
8 istabu mājai St. George — College rajonā. Ļoti labā stāvoklī. Tvaika apsildīšana. Lūdz zvanīt nekavējoties
WA 2-9254, Toronto

IETAUPIET LAIKU UN NESAGĀDĀJIET SEV NEĒRTĪBAS...

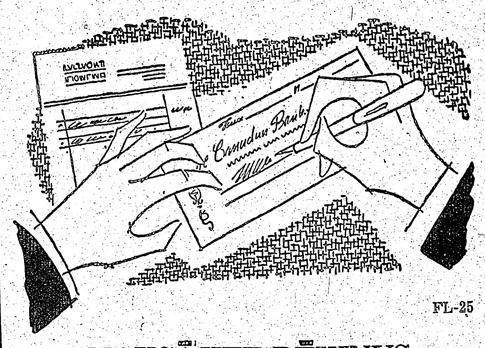

FL-25

...MAKSĀJIET RĒĶINUS AR ČEKIEM

Kāpēc maksājot rēķinus skraidīt pa pilsētu? Kārtojot telefona, apkures, īres, nodokļu un citus maksājumus, ietaupīsit laiku un nebūs neērtību, ja pa pastu nosūtīsit čekus no Kanadas komercbankas Noguldījumu konta.

Noguldījumu konts dod jums vēl vienu priekšrocību: katra mēneša beigās jūsu izrakstītie čeki līdz ar bankas pārskatu tiek jums izsniegti atpakaļ. Šie čeki ir pierādījums par jūsu maksājumiem un tie lietojami kvīšu vietā. Tas jums vienmēr palīdz kontrolēt jūsu konta stāvokli bankā, kā arī redzēt apgrozījumus.

Kanadas komercbankā jūsu nauda ir pilnīgā drošībā. Mūsu kopējais kapitāls pārsniedz 2.000.000.000 dolaru.

Ikviens noguldījums, liels vai mazs, tiek laipni pieņemts Kanadas komercbankas Noguldījumu kontā. Apmeklējiet mūsu tuvāko nodaļu jau šodien. Ikviens no mūsu darbiniekiem ar prieku jums pakalpos.

The Canadian Bank of Commerce
DIBINĀTA 1867. GADĀ
Vairāk kā 680 nodaļu visā Kanadā

JŪS BAUDĪSIT

"SALADA" TEA

Iesaiņojumā vai tējas maisiņos, tā ir KANADAS LABĀKĀ TĒJA

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKĀ

Ņujorkas latv. ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N.Y.

Betlemes baznīcā dievkalpojumi 17. un 24. aprīlī, plkst. 3 pp., māc. R. Zariņš. 1. maijā ALAs kongresa dievkalpojums.

9. maijā Ģimenes diena ar dievgaldu un kristībām.

Sv. Toma baznīcā, Bronksā dievkalpojumi katra mēneša otrā un ceturtā svētdienā. 24. aprīlī, pl. 5 māc. A. Ozols vadīs skautu un gaidu dievkalpojumu, pēc tam mītnes vakars apakšējā zālē.

Port Vašingtonā nākamais dievkalpojums svētdien, 17. aprīlī, plkst. 2 dienā Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. F. Treņus.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Svētdien, 24. aprīlī, plkst. 6.30 vakarā dievkalpojums.

Māc. V. Sēfers, (659 Piccadilly St., London, Ont.).

Londonā 24. aprīlī, plkst. 4 pp. Trīsvienības bazn. dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ontario.

Hamiltonā, latviešu draudzē sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave, So.)

Svētdien, 17. aprīlī, pulksten 2 pp. dievkalpojums bērniem, plkst. 3 pp. pieaugušiem. Piedalās mācītājs A. Voitkus. Dziesmu lapiņas.

Trešdien, 20. aprīlī, plkst. 7.00 vakarā jaunatnes vecākās grupas sanāksme — 116 Hughson St. So.

Piektdien, 22. aprīlī, plkst. 6.00 vakarā jaunatnes jaunākās grupas sanāksme mācītāja mājā.

Māc. Artūrs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259

Māc. A. Cops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st. tel. WA 4-1563).

Svētdien, 17. aprīlī, plkst. 4 pp. dievkalpojums.

Svētdien, 24. aprīlī, plkst. 11-os dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. OL 8171.

Dievkalpojumi Toronto sv. Jāņa draudzē 1955. gada aprīļa mēnesī.

17. aprīlī — Lieldienu atsvētē pl. 4 pp. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā — māc. A. Briedis.

24. aprīlī, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Jāņa baznīca — māc. A. Lūsis.

Dievkalpojuma laikā svētdienas skola bērniem un reliģiska satura skaņu filmas izrāde baznīcas apakšējā zālē.

Māc. E. Caune, 11506 109 Ave, Edmonton, Alta. tel. 25081.

Edmontonā, sv. Jāņa baznīcā, — 10759 — 96 ielā

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave Apt. 3, Ottawa, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek Otavā, sv. Pētera baznīcā, Sparks un Bay ielu stūrī.

24. apr dievkalpojums pl. 5 pp.

Māc. K. Ayotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver, B.C.

Vankuverā, Kitsilano lut. baznīcā, 12. Ave un Stephens ielas krustojumā.

17. aprīlī, plkst. 13 pp. dievkalpojums; viesis prof. Dr. K. Kundziņš. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars ar prof. Kundziņa referātu.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Timminsā, svētdien, 17. aprīlī, pl. 15 lut. baznīcā dievkalpojums.

Māc. H. Kušiļs (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q. tel. DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

24. aprīlī, Lieldienas atsvētes dievkalpojums.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojums 24. aprīlī, plkst. 12.35 pp.

Otavā, 17. aprīlī, pl. 2 pp. Lieldienas atsvētes dievkalpojums.

Latviešu skolas ticības mācības stundas baznīcas zālē stundu pirms dievkalpojuma.

TORONTO EVANĢELISTU TEMPLI

Latviešu dievkalpojums (latv. valodā) Dundas — Bond ielu stūrī, katru svētdienu plkst. 4 pēc pusdienas.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA .....

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

.....abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

ABONĒŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. LĀCI, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A., tel. NI 8-9269

TRIMDAS PAMALĒ PĒRKONS DUCINA

Zibeņi un rūsa lielajā politikā

1945. g. 8. maijā Lielvācija kapitulēja bez noteikumiem sabiedroto bruņoto spēku virspavēlniekam ģenerālim Dvaitam Eizenhaueram.

Tagad desmit gadu vēlāk ASV prezidents un bruņoto spēku augstākais pavēlnieks Dvaits Eizenhauers Baltajā namā parakstīja likumu, kas atdod Vācijai suverenitāti un bruņotos spēkus. Ir noticis tas, no kā Padomju Savienība visvairāk ir baidījusies un ko visvairāk ir pūlējusies aizkavēt. Piecu gadu pūles apbruņot Vāciju nu Vašingtonā ir vainagojušās. Ja vien nenotiks kaut kas ārkārtējs Rietumvācijā un Konrāds Adenauers būs valsts kanclers, tad turpmāko pasaules notikumu norise, šķiet, ies mums vairāk vēlamā virzienā. Vašingtona, Bonna un Maskava būs izšķirīgas Rīgai.

Vairāki ievērojami amerikāņu žurnālisti brīdina, ka nēc pilnīgas suverenitātes atgūšanas Rietumvācija var meklēt vienpusīgu izlīgumu ar Maskavas valdību. Vācu tautas noskaņojums esot pretamerikānisks. Neatkarīgi no tā, kā par karu vai mieru izlemj nevis pati tauta, bet valdība. Rietumvācijā ir nupat izdarīta sabiedriskās domas pētīšana par tautas noskaņojumu iepretī ASV. 53 proc. vāciešu izteikušies, ka amerikāņi ir vācu tautas draugi. Tanī pašā laikā vāciešu ausīs kā mūzika skanēja vācu gaisa satiksmes (Lufthansa) lidmašīnu pacelšanās gaisā. Tas ir sākums vācu aviācijai.

Vēlreiz atcerēsimies NATO ģenerālsekretāra lorda Ismeja oficiālo ziņojumu: vācu un amerikāņu bruņotie spēki paglābs Eiropu.

Vašingtonā t. s. preventīvā kara „spiediena grupa" senātora Nolenda un admirāļa Radforda vadībā ar lielu neatlaidību prasa, lai ASV bruņotie spēki aizstāv Matsu un Kvēmojas salas. Prezidents Eizenhauers nav vēl pateicis, vai minētās salas aizstāvēs vai ne. Ja tās aizstāvēs, tad tas nozīmē, ka karš sākumu Āzijā. Un tas būs atomu ieroču karš, kurā Amerika gribēs uzvarēt iespējami ātrākā laikā. Labi informēti žurnālisti domā, ka prezidents Eizenhauers lēnām sveras uz Matsu un Kvēmojas salas aizstāvēšanas pusi, bet arvien vēl cer, ka Sarkanā Ķīna tomēr neiedrošināsies sākt karu. Tomēr ziņas vēstī, ka Pekinga savelk spēkus iepretī liktenīgajām salām.

ASV armijas štāba šefs ģenerālis M. Ridžvejs stūrgalvīgi pretojas ASV armijas samazināšanai no 1.3 uz 1 milj. vīriem.

Kremlis sācis pretgājienus, kas mulsina Rietumus. Pēkšņi Molotovs paziņoja, ka Padomju Savienība vēlas tagad panākt ar Austriju valsts līgumu. Rietumu izpratnē tas nozīmē okupācijas spēku atvilkšanu no Austrijas un pilnas suverenitātes došanu tai. Austrijas kanclers Jūlijs Raabs izbraucis uz Maskavu, lai uzzinātu cenu, ko Kremlis prasīs par minēto līgumu.

Tanī pašā laikā Molotovs Maskavā paziņoja Lielbritanijas un Francijas vēstniekiem, ka Padomju Savienības valdība uzsaka draudzības līgumus ar Lielbritaniju un Franciju, jo Rietumvācijas apbruņošana esot krasā pretrunā ar draudzības līgumiem.

Šis Kremļa solis ir svarīgs Baltijas valstīm. Slēdzot šos draudzības līgumus, Lielbritanija un Francija atzina de facto Baltijas valstu iekļaušanu Padomju Savienībā. Tas bija par iemeslu, ka Parīzē oficiāli nedarbojās Latvijas sūtniecība, bet Londonā mūsu sūtniecība varēja darboties sākumā pusoficiāli, vēlāk faktiski pilnā apjomā. Ja nu tagad minētie draudzības līgumi no paša Kremļa puses tiek atsaukti, tad Londonai un Parīzei ir pilnīgi brīvas rokas atzīt formāli un faktiski Latvijas sūtniecību darbību. Kā zināms, jau ilgāku laiku Ārkārtējo pilnvaru nesējs sūtnis Kārlis Zariņš ir pūlējies Francijas ārlietu ministrijā panākt Latvijas sūtniecības darbības atjaunošanu. Tagad, cerams, tas drīz varēs notikt. Tā būtu diplomātiska uzvara cīņā par Latvijas suverenitātes atzīšanu.

V. L.

IENĀKUMA NODOKĻA LAIKS

Līdz aprīļa mēneša beigām katram kanadietim, kas 1954. g. strādājis, jāiesniedz ienākuma nodokļa paziņojums savā ienākumu nodokļa birojā.

Izņēmumi pielaižami tādos ienākumos, ka par peļņu no pārdotiem īpašumiem, vērtspapīru procentiem, akcijām, utt. Tomēr ienākumi no regulāriem pārdevumiem arī ir jādeklarē, un tos apliek ar nodokli.

No ienākumiem ir atļauts atskaitīt medicīniskos, zobu ārstēšanas un labdarības izdevumus, kas nav apliekami ar nodokli, bet par šiem atskaitījumiem pievienojamas oficiālas kvītis.

Ienākuma nodokļa deklarāciju veidlapas saņemamas visās pasta iestādēs un ienākuma nodokļa birojos, un tās iesniedzamas ne vēlāk par 30. aprīlī. Par novēlotu deklarācijas iesniegšanu paredzēts naudas sods. CS

KURSI AR NOMETNI JAUNKANADIEŠIEM

Ontario apgabala Izglītības departaments saziņā ar Immigrācijas departamentu rīko vasaras kursus — nometni no 9. līdz 17. jūlijam Ženēvas parkā pie Couchiching ezera. Kursos paredzētas lekcijas un diskusijas par tematu „Tautisko grupu savstarpējās attieksmes un vadītāju uzdevumi tanīs." Bez tam nometnes dalībnieki varēs nodarboties ar peldēšanos, makšķerēšanu, airēšanas sportu, tenisa, bedmintona un citām sporta spēlēm, paredzētas arī ekskursijas, tautu deju demonstrējumi un līdzīgas nodarbības. Piedalīšanās maksa nometnē 20 dolari, pieteikšanās un tuvāka informācija pirmdienās, trešdienās un piektdienās LNAK birojā, tel: WA 4-1563.

AICINĀJUMS VECĀKIEM

Vecāki, kas būtu ieinteresēti nelielas zēnu nometnes organizēšanā šai vasarā, var pieteikties pa tel. WA 4-1563, lai tuvāk pārrunātu šādas grupas organizēšanas iespējas.

JAUNA VIENĪBA

Ar 1. aprīli Toronto gaitas sākusi jauna skautu vienība, kas Kanadas skautu štābā reģistrēta kā 233. Toronto latviešu skautu vienība, bet latviešu skautu saimē nosaukta par Tērvetes vienību. Tās krusttēvs ir TLB, bet priekšnieks ir roveru vadītājs Aleksandrs Budrēvics. Vienībā ir 32 dalībnieki: roveri, skauti, un mazskauti. Svētdien, 17. aprīlī, plkst. 3.00 198 Osler ielā notiks Tērvetes vienības darbības uzsākšanas sarīkojums.

o

Kanadas gaidu un skautu jendu Svētā Jura dienas dievkalpojums notiks svētdien, 24. aprīlī, plkst. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā. Dievkalpojumu vadīs skautu mācītājs A. Lūsis. Dievkalpojumā piedalīsies gaidas un skauti ar karogiem, kā arī gaidu un skautu vecāki un labvēļi.

PATEICIBA

Toronto latviešu gaidu un skautu vecāku padome izsaka savu sirsnīgāko pateicību visām organizācijām un personām, kuŗas veicinājušas Toronto gaidu un skautu 4. gada svētku sarīkojumu 6. martā, sevišķi Daugavas Vanagiem un Toronto latviešu b-bai par ziedojumiem naudā, sv. Andreja baznīcai par telpām, puķu veikalam Lotus par puķu — auglu grozu un Toronto nacionālā teātŗa režisorei M. Bērziņa k-dzei par dekorācijām.

PASKAIDROJUMS

Latviešu jaunatnes kongress un latviešu gaidu un skautu organizācijas trimdā

Marta beigās notika Kanadas latviešu gaidu un skautu jendu vadītāju konference, kuŗā vad. J. Deksnis ziņoja, ka laikraksts Laiks savā š. g. 26. febr. izdevumā (arī laikr. Latvija Amerikā š. g. 26. febr. Nr.) ievietojis rakstu par latviju jaunatnes kongresu aprīļa mēnesī.

Šajā rakstā LNJAK pagaidu valdes priekšsēdis T. Kronbergs paskaidro, ka gaidu un skautu vienības pieder starptautiskai organizācijai, kas pēc saviem noteikumiem nevar piederēt citām apvienībām, tāpēc gaidu un skautu vienības LNJAK iestāties nevarot, bet to gan varot darīt individuāli katra latviešu gaida un skauts.

Taču latvju skauti trimdā darbojas pēc 1936. gadā Latvijā apstiprinātiem skautu organizācijas iekšējiem iekārtas un darbības noteikumiem (IDN), kas trimdā papildināti ar īpašiem trimdas darbības noteikumiem. Statūtu 6. paragrafs nosaka, ka organizācijai ir tiesības uzturēt sakarus ar radniecīgām organizācijām Latvijā un ārzemēs; 8. paragr. — „var iestāties un būt par biedru dažādās sabiedrībās un biedrībās Latvijā un ārzemēs, kā arī starptautiskās savienībās."

Tālāk Kronberga apgalvojumam pretrunā ir 434. pants, kas nosaka, ka sākarū uzturēšanai ar ārzemēm ievērojams sekojošais:... „nekādi sakari nevar skart Latvijas un Latvijas skautu centrālās organizācijas iekšējās intereses. Sakari ar ārzemēm ir brīvi, bet tie nevar radīt saistības nedz vienībai, nedz organizācijai.

Ir vēl vairāki IDN panti, kas nosaka attieksmes ar sabiedrību un noteiktu vēlamību gaidām un skautiem sadarbotiem ar tuvu stāvošām jaunatnes organizācijām.

Dabiski, ka gaidu un skautu organizācijas, resp. jendas, nevar iestāties politiskās organizācijās, vai organizācijās, kuŗu mērķi nav savienojami ar gaidu un skautu darbības principiem. Ciktāl tas attiecas uz skautiem un gaidām radniecīgām jaunatnes organizācijām vai pulciņiem, principā no gaidu un skautu jendu puses nevar būt runas par kādiem „internacionāliem" šķēršļiem sadarbībai vai apvienību radīšanai.

Ne skautu, nedz gaidu jendas Kanadā, kas apvieno šejienes latviešu gaidu un skautu vienības, nav saņēmušas nekādus uzaicinājumus iestāties LNJAK un tādēļ arī nav ņevušas informāciju, ko T. Kronbergs publicējis.

T. Kronbergs sniedzis latviešu sabiedrībai ziņas, kas ir pretrunā ar latviešu gaidu un skautu organizāciju darbības noteikumiem, pie kuŗiem šīs organizācijas pieturas. Tādēļ šis paskaidrojums sakarā ar konferences lēmumu tiek nodots latvju presei publicēšanai. Konferences dalībnieki izteica pārliecību, ka T. Kronberga informācija presei nav sniegta launā nolūkā, bet gan aiz nezināšanas.

Vad. Z. Suriņš, Gaidu un skautu vad. konferences uzdevumā

Franču rakstniecības...

(Pārnesums no 5. lapp.)

donam Rodrigo, lai arī viņš atrastu savu ceļu uz pestīšanu. Viņas mīlestība pamazām kļūst arvien dzidrāka un garīgāka, un viņa sāk saprast, ka viņas īstais uzdevums ir modināt donā Rodrigo ilgas, kuŗas piepildīt spēj vienīgi mūžība, jo — un tā ir Kludēlam raksturīga doma, kas atkārtojas vairākos viņa darbos — „sieviete ir apsolījums, kas nevar tapt īstenots." Upuris un atsacīšanās šķīstī donnu Proēzu, līdz beidzot tā sadegot pārvēršas zvaigznē, turpretim donam Rodrigo jāiet garāks un grūtāks ceļš, kamēr viņš iemācās pazemību un atraisīšanos no visa iznīcīgā. Viņam, šim lepnajam un valdonīgajam pasaules iekarotājam, jāpiedzīvo nodevība, kroplums un pamestība un viņa mūžs nobeidzas ar to, ka kāda atkritumu vācēja mūķene beidzot ir ar mieru paņemt viņu kā bezmaksas piedevu vecai, sarūsējušai pannai.

Kaut arī šie ceļi izliekas tik bezgala dažādi, galu galā tie tomēr ved uz vienu un to pašu mērķi, un Zīda kurpes varenā simfonija izskan gaišā prieka akordā, kas nemitējas atbalsoties lasītāja sirdī vēl ilgi pēc tam, kad tas ir aizvēris šo brīnišķīgo grāmatu.

Donnas Proēzas un dona Rodrigo mīlestības motīvs ir cieši savīts ar veselu rindu citu, tikpat dziļu un interesantu domu un atziņu: politisku, reliģisku un mākslinieciskū. Ne velti autors šīs drāmas darbībai liek norisināties uz vētraina un kaislību sabangotā spāņu iekarotāju laikmeta fona, kaut arī viņam tas ir tikai simbols, un viņš apzināti ignorē vēsturisko notikumu secību.

Pols Klodēls nav „ērts" rakstnieks. Viņa nepielūdzamā konsekvence daudziem ir grūti panesama. Viena daļa viņam pārmet, ka viņš esot virtuozs katolicisma aizstāvis, aizmirsdami, ka mūsu laika „pasaulīgie" rakstnieki savu uzskatu sludināšanā nereti ir nesalīdzināmi partējiskāki un neobjektīvāki. Bet arī no katoļu puses Klodēlam ir pārmesta zināma stūrgalvība un neiecietība, sevišķi viņa nostāja dažos speciāli reliģiskos jautājumos. Bet šie pārmetumi nemazina Pola Klodēla kā dzejnieka spožumu. Un ka mūsu tik neciešami banālajā laikmetā tāds rakstnieks kā Pols Klodēls spēj tomēr valdzināt tik lielu cienītāju pulku, ka viņa drāmas arvien no jauna top uzvestas uz labākajām pasaules skatuvēm un viņa grāmatas piedzīvo arvien jaunus izdevumus, tad tā ir labākā zīme, ka pašreizējā pasaules situācija nav nemaz tik bezcerīga, kāda tā izskatās.

Igauņiem nepatikšanas

Lielu nepatiku igauņu trimdiniekos radījusi sirmā igauņu politika K. Pustas rīcība Madridē. Pag. gadā viņu iecēla par Igaunijas diplomātisko pārstāvi Parīzē un Madridē, un viņš, labu novēlējumu pavadīts, izbrauca no Ņujorkas uz savu jauno darba vietu. Madridē jau priekšā atradās Igaunijas pārstāvis Dr. V. Rauds. Bija paredzēts, ka Pusta pastāvīgi uzturēsies Parīzē un Rauds darbosies kā viņa vietnieks Madridē. Abu valstsvīru starpā radušās tīri personiskas dabas domstarpības, kuŗu rezultātā Pusta atbrīvojis Raudu no amata. Rauds turpina darboties pie igauņu raidījumiem Madridē.

SKAIDRI FAKTI PAR DABISKO GĀZI

salīdzinājumā ar citiem kurināmiem materiāliem apsildīšanā un mājsaimniecības vajadzībām

Spriežot pēc informācijas pieprasījumiem, esam konstatējuši, ka lielākajām iedzīvotāju vairumam nav skaidrs, cik var izmaksāt gāzes lietošana. Līdz ar jauno likmju noregulēšanu mēs varam operēt ar skaitļiem, ko sniedz Consumers Gas Comp., lai statistiskos datos salīdzinātu dabiskās gāzes izmaksu ar citiem kurināmiem materiāliem.

Sešu istabu māja, kuŗas apkurei parasti ir vajadzīgas 6 to ogļu, apsildot ar dabisko gāzi, tā izmaksās ap $157.00, kā arī lietojot dabisko gāzi, ūdens sildīšanai un vārīšanai, tā ir ekonomiskāka, un attiecīgi patērējot lielāku daudzumu gāzes, tās izmaksa samazinās.

Tāpat arī, ja lielākām mājām, piem., apkurei ir vajadzīgas 10 tonnas ogļu, dabiskā gāze izmaksās $231.63, un ja mēnesī patērēs 3000 kub. pēdu gāzes mājsaimniecības vajadzībām, patēriņš ieiet zemākā maksas likmē, gadā sastādot — $196.80. Bez tam vēl ir daudz citu priekrocību, lietojot dabisko gāzi apkurei. Nav jārūpējas par kurināmā piegādi un pasūtināšanu. Apkures ierīce darbojas klusi, nedūmo, nav smakas, nav vajadzīga telpa, kurināmā novietošanai, nav jābēdā par pelnu traukiem, un, pats galvenais, jūsu pagrabs un telpas vienmēr ir tīri.

Gāze ir ekonomiskāka: citām apkurēm ir vajadzība lietot elektrību automatiskām ierīcēm, gāzes apkurei tas nav vajadzīgs. Tāpat krāsnis ir bez kurtuvēm un liekiem dūmu vadiem, kā arī nav vajadzīgi motori, pumpji u. c. blakus ierīces.

Lētākā apkures ierīču uzstādīšana, bezmaksas pakalpojumi ik dienas 24 st., ko sniedz Consumers Gas Company.

VĒL 4900 „IELĀPU"

5000 viena dolara banknotes veidos Kanadas latviešu basketbolistu sapņu kuģa buru, kam mūsu puiši jāved pāri okeanam uz veco pasauli. Brauciena sekmēšanai pirmos 100 dolarus pieteicis būvuzņēmējs R. Grava, tātad vēl vajadzīgi 4900 mazi ielāpiņi lielajai burai.

„Mums būs priekšsēdis, mums būs vicepriekšsēdis, mums būs...", stāstīja brauciena galvenais organizātors Toronto DV sporta kluba priekšsēdis R. Kadiķis. Tad gan vicepriekšsēža amata kandidāts teicīgus metās uz durvīm, paķēra mēteli, steigā samainīja cepuri un aizgāja... Bija ieradies pat fotografs.

Pirmajā brauciena organizātoru sasauktajā informācijas apspriedē gan piedalījās tikai nedaudzi dalībnieki, taču visi pozitīvi izteicās par šāda brauciena vēlamību, kas dotu mūsu sporta jaunatnei iespējas sacensties Eiropā, ja vien izdevīgi varētu atrisināt brauciena materiālo pusi un sagādāt aptuveni lēšot 5000 dolaru ceļa izdevumiem.

Nākošā sanāksme paredzēta 17. aprīlī, plkst. 3.00 DV namā, kad izraudzīs brauciena organizācijas komiteju.

Turnejas organizētāji cer uz ievērojamu latviešu sabiedrības atbalstu visā Kanadā, jo braucēju rindās paredzēti basketbolisti neviens no Toronto, bet arī no Montreālas, Londonas, Hamiltonas, Vindzoras.

*

Amerikas latviešu apvien. sporta un fiziskās kultūras biroja pēdējā sēdē piekrišanu nav guvis dažu ASV latviešu sporta darbinieku ierosinājums par līdzīgas turnejas rīkošanu ASV latviešu izlasei. Biroja locekļi aizrādījuši, ka tik lielus materiālus upurus vēl mūsu sabiedrība nevar nest, bet visi iespējamie līdzekļi jāveltī sporta darbības veicināšanai uz vietas. K. Ārens, kas ļoti labi pazīst Francijas basketbola spēju līmeni, norādījis, ka, kaut gan ASV latviešu basketbolistu sniegums labāks kā jebkad iepriekš trimdā, ar franču virslīgas vienībām vēl sacensties nevaram, un gaidītās latviešu un Latvijas propagandas vietā Francijā ciestu smagu neveiksmi.

ONTARIO LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTES VĪR. VOLEJBOLĀ

notiks 16. aprīlī Toronto, Woodgreen Community Centre telpās, 835 Queen Street East. Spēļu sākums plkst. 4.45. Vienības jāpieteic līdz 15. aprīlim J. Ādminim, 599 Parliament St., Toronto, Ont., tel. WA 3-7589. Starta nauda $3.00.

*

Nav šaubu, ka sacensībās piedalīsies visas latviešu vienības Ontario, kas, piedaloties kanadiešu līgu spēlēs, pašreiz labā gatavībā un sola spraigas cīņas šī sporta veida mīļotājiem. Vienību sniegums ir visai līdzvērtīgs, tāpēc meistarvienība noskaidrosies varbūt tikai pēdējā sacensībā. Spēles notiks katrai vienībai spēlējot ar katru, pēc LSAK volejbola nozares vad. V. Galviņa kopām piesūtītiem noteikumiem.

SACENSĪBAS SACHĀ

Latviešu, lietuviešu un igauņu šachistu sacensības, kas notiks Baltijas sporta svētku ietvaros, ko organizē Baltijas sporta federācija Kanadā, notiks pie 10 galdiņiem. Sacensību kārtība jau izlozēta un pirmie tiekas igauņi ar lietuviešiem. Sacensības sāksies 17. aprīlī, bet vieta nav vēl zināma. Sacensībā latviešu šachistiem pirmajā spēlē jātiekas ar lietuviešu vienību un tā paredzēta 23. aprīlī. Dienu vēlāk, 24. aprīlī, spēlēs latvieši ar igauņiem. Baltiešu šachisti Kanadā līdz šim sacentušies tikai pie 6 galdiņiem un grūti zīlēt, kuŗa vienība gūs labākos panākumus spēlējot pie 10 galdiņiem.

*

Baltiešu futbola turnīru, kas ietilps Baltiešu sporta svētku rāmjos, rīkos vasarā. Rīkotāji cer, ka šīs sacensības varēs veikt 2 dienu laikā, izmantojot kādu no Toronto slēgtajiem laukumiem. Tā kā pēdējā laikā baltieši Kanadā sākuši šim agrāk tik populārajam sporta veidam atkal piešķirt nopietnu vērību, un arī jaunās paaudzes spēlētāju vidū radušies šīs spēles talanti, tad sacensības solas būt kuplas.

PIECI LATVIEŠI — ONTARIO MEISTARI

Gadskārtējās Ontario apgabala galda tenisa meistarsacīkstes šogad risinājās TTC kluba telpās pagājušo piektdien un sestdien. Krietnus panākumus guva arī latviešu spēlētāji. Veco vīru klasē jau 3. gadu pēc kārtas uzvarēja Jānis Kuga, Ādmine un Kāpostiņa palika nepārspētas sieviešu divspēlē, un tādu pašu panākumu vīriešiem guva Žulps pāri ar Eichvaldu. Pēdējie uzvarēja turnīra favorītus — Marinko un Grosmani un finālā nodemonstrēja vienu no vākara skaistākām spēlēm. Kāpostiņa, kas sieviešu vienspēlēs finālā zaudēja Džesopei, pārī ar vīriešu vienspēļu uzvarētāju čechu Marinko guva meistartitulu arī jauktā divspēlē. Tā iznāca, ka no 6 divspēļu meistariem 5 bija latvieši.

Turnīra lielāko pārsteigumu sagādāja jaunais latvietis Eichvalds, uzvarot šeļiemiešu galda tenisistu 2. n-rs — Grosmanu, bet pusfinālā viņš bija spiests liekties turnīra uzvarētāja priekšā. Sieviešu vienspēļu pusfinālā ļoti sīvā piecu setu partijā. Kāpostiņa uzvarēja Ādmini.

LATVIEŠI ZAUDĒ

Sestdien, 9. aprīlī Toronto Centrālās YMCAs abās vingrotavās visu dienu notika YMCAs intermediate basketbola turnīrs, kuŗā piedalījās 7 vienības — St. Katerīnas Eagles, Hamiltonas, Pēterboro, Sault Ste. Marie un Centrālās YMCAs intermediate un Latviešu Y vienības. Hamiltonas vienība, kuŗā spēlēja arī latvietis R. Bulte finālā uzvarēja St. Katarīnas vienību ar 73:63, izcīnot pirmo vietu. Latviešu YMCAi pārbaudījumu un citu iemeslu dēļ nevarēja spēlēt līdz Bambers, Bergvalds, brāļi Uiskas un Vētra un tāpēc latviešu vienības nevarēja cerēt uz kaut cik labiem rezultātiem. Pirmā spēlē latvieši zaudēja ar 72:18 Pēterboro vienībai, rezultāts gan īsti neatbilda spēles gaitai, bet latviešiem nepavisam neveicās ar grozu gūšanu. Otrā spēlē latvieši zaudēja ar 44:51 Sault Ste. Marie. Ilgāku laiku Latviešu YMCA veda. Latviešu vienībā spēlēja Cīrulis, Mazūrs, Rāva, Groskaufmanis, Friebergs, Simsons, Cinovskis.

ŠIS UN TAS

Kur ir cilvēka spēju galīgā robeža sportā? Pirms kādiem 20 gadiem, gatavojoties Berlīnes olimp. spēlēm, kāds slavens vācu sporta lietpratējs izdeva mazu grāmatiņu ar nosaukumu: Sasniegt, ne pārsniegt! Šajā izdevumā bija vieglatlētikas rekordu saraksti, daži apcerējumi, un pats ievērojamākais — rekordu „robeža", kas, piem., trīssollēkšanā bija noteikta uz 16.30 m. Gandrīz visās disciplīnās šī robeža jau sen un vairākkārt ir tikusi pārspēta, „turējās" vēl tikai trīssolis. Beidzot kapitulējis arī šis skaitlis — mazais brazīlietis Adamārs da Silva nesen spējis 16.56 m. Vēl 1950. gadā, sastādot jaunās punktu taubulas, to autori nebija pielaiduši varbūtību, ka kāds varētu aizlēkt tālāk par 16.48 m, dodot šim rezultātam 1534 p. vērtējumu. „Neiespējamais" nu ir noticis, un mazs, melnīgsnējs dienvidamerikānis kļuvis par pasaules vieglatlētu Nr. 1. Viņa jaunais sasniegums dod 1601 vai 1602 punktus.

ALFREDS
MEIJERS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
191 St. Clair Ave, E.
Tel. HU 1-3212, Toronto

$1.200 iemaksa — Davisville rajonā. Pilna cena $10.000.
ZIEMEĻOS
$3.500 iemaksa 6 ist. atsev. mājai Yonge-Hillsdale. Skaists dārzs, garāža.
$4.000 iemaksa 6 ist. atsev. mājai Bayview — Davisville rajonā. Ejlas apkure, dārzs, kā arī garāža. Labākais šī pavasara piedāvājums. Pilna cena $15.700.
$4.000 iemaksa 6 ist. atsev. mājai Mt. Pleasant — Manor Rd. Ejlas apkure, garāža ar privātu iebrauc. ceļu. Skaists, kopts dārzs. Pilna cena $15.500.
$4.500 iemaksa 5 ist. ģimenes mājai ar izbūvētu pagrabu. Sevišķi glīta, Mt. Pleasant rajonā, tuvu autobusa pieturai, klusa apstādījumu ielā. Pilna cena tikai $14.000.
AUSTRUMOS
$6.500 iemaksa 12 ist. savrupmājai ar lielu gruntsgabalu un auglu dārzu ziemeļos no Danforth. Tiek pārdota par — $22.500. Visas iespējamās labierīcības.
$1.500 iemaksa 9 ist. mājai. 3 virtuves, 2 garāžas, ērta satiksme. Sevišķi laba īres māja.
$4.000 iemaksa 9 ist. mājai, 2 virtuves, privāts iebraucamais ceļš, garāža, dārzs, ejlas apkure.
$3.500 iem. 6 ist. atsevišķai dubultķieģeļu mājai Broadview — O'Connor rajonā pie autobusa pieturas, garāža, dārzs, ejlas apkure. Cena tikai $14.000
$2.500 iemaksa 9 ist. atsevišķai ķieģeļu mājai Gerrard — Broadview raj., 2 garāžas, ejlas apkure. Pašreizējie ienākumi $270 mēn. plūs 2 istabas īpašniekam. Cena $14.000.
$2.000 iemaksa 7 ist. dubultķieģeļu atsev. mājai ar garāžu Jones — Gerrard rajonā.
RIETUMOS
$6.000 iem. High Park dupleksam. Zema cena. Ļoti izdevīgs pirkums.
$5.000 iem. 12 ist. savrupmājai vienā no labākajām High Park ielām. Garāža, dārzs, ejlas apkure. Steidzami pārdodama blj. īpašnieka mantojuma kārtošanas dēļ.
$4.500 iem. 9 ist. atsevišķai mājai Parkdale. Glīti remontēta.
$4.000 iem. 10 ist. dubultķieģeļu mājai Parkdale. 2 virtuves, 2 vannas ist. Lieliska īres māja.
$3.000 iem. 9 ist. atsev. dubultķieģ. mājai Roncesvalle — Westminster rajonā.
Bez tam daudz citu īpašumu visos pilsētas rajonos, sākot ar $500 iemaksu
Saviem klientiem palīdzam sagādāt bankas aizdevumus līdz 3.000 dol.
Nesaistošu informāciju par šiem objektiem jums sniedzam katrā laikā. Lūdz zvanīt
HU 1-3212

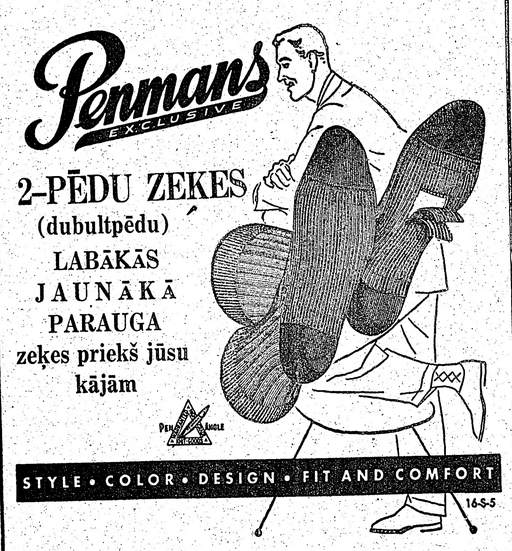

PRET REUMATISMU — ierīvēšanai
Ļoti labs latviešu ražotais NEW CAMPHORUB. Dabūjams latviešu aptiekā. Farm. A. GALDIŅŠ. 19 St. John's Rd. Toronto (pie Dundas un St. John's Rd.). Izsūta pa pastu uz pēcmaksu. 4 vai 6 unces. Lūdz zvanīt vai rakstīt: H. Anders, 123 Grange Ave, Toronto, Ontario, Canada. Tel. UN 1-1286

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
68 Wellington W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-8451
Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.
Runā krieviski, vāciski un latviski

STRUNG REAL ESTATE Ltd.
2181 YONGE ST., TORONTO
Mūsu pieredze, darba sistēma labākā garantija.
Nesaistošu informāciju V I S U nekustamu īpašumu — pirkšanas un pārdošanas jautājumos sniedz latviešu pārstāvji:
Birojā: Privāti
HU 1-1166 O. INDZERS HA 7881
L. GARKLĀVS KE 3875

KOPŠ 1910. GADA
Kanadas vīrieši ir pievērsuši uzmanību TIP TOP TAILORS tāpēc, ka tiem ir vajadzība pēc labām un pēc mēra gatavotām drēbēm — tāpēc arī TIP TOP TAILORS jums garantē gandarījumu vai arī jūs saņemsit naudu atpakaļ. Jūsu draugi jums pateiks, ka TIP TOP TAILORS ir pazīstams ar
PLAŠĀKO
DRĒBJU
IZVĒLI
KANADĀ
Tip Top tailors